

Najaarsnota 2021

Inleiding

Voor u ligt de najaarsnota 2021.

In deze nota geven wij u een beeld van de uitvoering van de begroting 2021: een begroting zoals we die gemaakt hebben middenin het coronajaar 2020. Een begroting die daarmee ook vele onzekerheden kende. Het was immers lastig om goed in te kunnen schatten wat er in het nieuwe jaar wél weer mogelijk was.

Inmiddels zijn die onzekere tijden nog niet helemaal achter de rug. Wel zien we dat het einde van de coronatunnel door de effectiviteit van de vaccinaties in zicht lijkt te zijn. En kunnen wij voor de uitvoering van de begroting 2021 constateren dat wij ruim halverwege deze rit aardig op koers liggen. Op basis van de voortgang t/m augustus denken wij 69% van de resultaten voor 2021 te realiseren (in de najaarsnota 2020 lag dit cijfer op 66%). Dan gaat het bijvoorbeeld over de tevredenheid van inwoners (over onze dienstverlening, de WMO en jeugdhulp), de voortgang in het opstellen van nieuw beleid (zoals de warmtevisie, omgevingsvisie en het aanjaagfonds), de uitvoering van eerder deze collegeperiode opgesteld nieuw beleid (sport & beweegakkoord, samen voor Ryan, actieplan werk(t), biodiversiteit) en de voortgang c.q. realisatie van concrete fysieke projecten (scholen Tuk, Giethoorn, herinrichting kruising De Klosse).

Voor de overige 31% geldt dat er extra of specifieke aandacht vereist is of dat er problemen zijn. Dan hebben wij het bijvoorbeeld over sociale woningbouw, de energieneutraliteit van de eigen organisatie en de BCS-prestatieboom. Daarnaast ook over projecten die door het niet fysiek bijeen kunnen komen vertraging op hebben gelopen (locatiebezoek, bewonersinitiatieven openbare ruimte, herinrichting Steenwijkerdiep) of gevolgen door de coronacrisis zelf (groter beroep jeugdhulp, effecten toeristische sector).

Naast de prognose op de realisatie van beleid geven we u tevens een prognose van het financieel jaarresultaat 2021. In de Perspectiefnota 2021-2025 was het financiële beeld over 2021 nog bijna € 1,0 mln. negatief. Het huidige beeld laat een positief jaarresultaat van ca. € 1,5 mln., onder meer door de positieve gevolgen van de meicirculaire (€ 1,4 mln.). De belangrijkste financiële wijzigingen in deze najaarsnota zijn hieronder weergegeven.

Positief	€ x 1.000	Negatief	€ x 1.000
Extra middelen Jeugd	1.100	Storting Reserve Sociaal Domein	1.200
WMO	100		
Uitkeringen (Participatiewet en loaw/loaz)	1.007	BUIG-budget	1.007
Verkoop onroerende zaken / exploitatiebijdrage	220	Verkiezingen	25
Regiodeal (verlaging budget)	234	Benchmark formatieomvang	25
Lagere kosten jeugd	100	Regiodeals (korting btw)	234
Sociaal domein	740	Geen uitname AR Jeugd	100
Kapitaallasten	223	De Meenthe	70
Algemene uitkering 2021 meicirculaire	1.440	Btw SPUK Sport	97
Algemene uitkering 2020	73	Gladheidsbestrijding	70
Rentelasten	60	WOZ Kosten	65
Toeristenbelasting	100	Hondenbelasting	32
Leges / formatie VTH	125	Onvoorzien	30
Diversen < € 25.000)	19	Diversen < € 25.000)	109
Totaal Positief	5.540	Totaal Negatief	3.064
Totaal Negatief	3.064		
Saldo Najaarsnota	2.476		

Zoals in de tabel kan worden gezien, worden de extra middelen Jeugd en het WMO-overschot in de reserve Sociaal Domein gestort (€ 1,2 mln.). Ook loopt de daling in de uitgaven voor uitkeringen (Participatiewet en loaw/loaz) synchroon met de verlaging van het BUIG-budget.

Burgemeester en wethouders van Steenwijkerland,

de secretaris,

de burgemeester,

Judith de Groot

Rob Bats

INLEIDING.....	3
1. TUSSENRAPPORTAGE BEGROTINGSNIVEAU	6
1.1 <i>Prognose realisatie doelstellingen programmabegroting.....</i>	<i>6</i>
1.2 <i>Financieel beeld.....</i>	<i>6</i>
2. NAJAARSNOTA 2021 PER PROGRAMMA.....	8
2.1 <i>Inwoner op 1.....</i>	<i>8</i>
2.2 <i>Duurzaam</i>	<i>18</i>
2.3 <i>Werk aan de winkel</i>	<i>25</i>
2.4 <i>Samenredzaam</i>	<i>35</i>
2.5 <i>Mijn Steenwijkerland.....</i>	<i>52</i>
2.6 <i>Financiën en overhead</i>	<i>73</i>
3. BUDGETAANPASSINGEN NAJAARSNOTA 2021	87
3.1 <i>Budgetafwijkingen najaarsnota 2021</i>	<i>87</i>
3.2 <i>Financieel beeld 2021 na verwerking najaarsnota.....</i>	<i>88</i>
4. TE NEMEN BESLUITEN:	88

1. Tussenrapportage begrotingsniveau

Dit hoofdstuk geeft een beeld van de voortgang van alle programma's gezamenlijk. Het bevat een prognose van de haalbaarheid van de doelstellingen uit de programma's. Aan de orde komen de belangrijkste afwijkingen ten opzichte van wat in de programmabegroting is afgesproken.

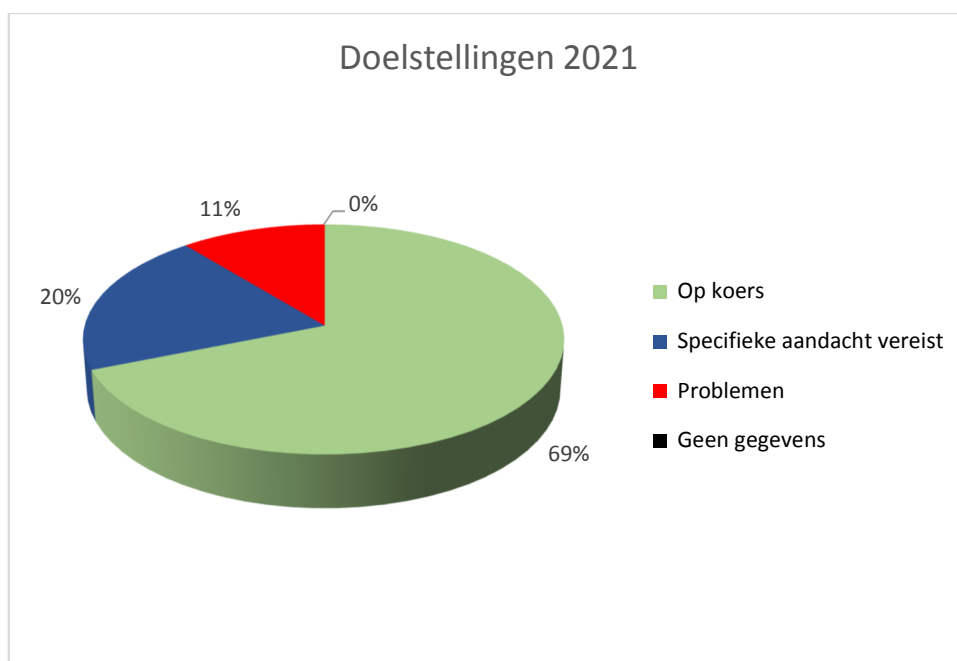
1.1 Prognose realisatie doelstellingen programmabegroting

De prognose van de realisatie van de programmadoelstellingen richt zich op de zogenaamde 'eerste w-vraag' in de begroting: 'wat willen we bereiken?'

Van de doelstellingen voor 2021 verwachten wij:

- 69% ook daadwerkelijk te realiseren;
- dat voor 31% specifieke aandacht nodig is / er problemen zijn om realisatie dit jaar mogelijk te maken.

Uit de toelichtingen blijkt dat meerdere resultaten niet worden gerealiseerd of aandacht behoeven omdat er vertraging optreedt als gevolg van de uitgebroken coronapandemie.

1.2 Financieel beeld

Binnen alle programma's zijn de financiële mutaties per onderdeel nader toegelicht. In hoofdstuk 3 is een totaalbeeld van de financiële gevolgen van de najaarsnota opgenomen. Na verwerking van deze mutaties leidt dit tot het volgende financiële beeld.

Financieel effect Perspectiefnota / Najaarsnota

Financieel beeld 2021:

x € 1.000

Omschrijving	2021
Saldo Meerjarenbegroting	15
PPN	-984
Begrotingssaldo na PPN 2021	-969
Omgevingsdienst IJsselland, raad 8-6-2021	-11
Najaarsnota 2021	2.476
Begrotingssaldo na NJN	1.495

In paragraaf 3.1 is een uitgebreide financiële toelichting opgenomen van de ontwikkelingen van de najaarsnota.

2. Najaarsnota 2021 per Programma

Per programma wordt een beeld gegeven van de voortgang op de (sub) doelstellingen uit de begroting 2021 - 2024, inclusief financiële afwijkingen.

2.1 Inwoner op 1

De realisatie per programma

Per programma wordt een beeld gegeven van de voortgang van de doelen en beoogde resultaten uit de Programmabegroting 2021-2024 inclusief de financiële afwijkingen.

De inwoner op 1

Prognoses:

- = op koers
- = specifieke aandacht vereist
- ▲ = er zijn problemen
- X = geen gegevens bekend

1. Inleiding

AMBITIE: BEREIKBAAR EN BENADERBAAR

*Benaderbaar bestuur
Gemeenteloket en dienstverlening op locatie
Behoeften inwoners centraal*

Centraal in ons collegebeleid staat dat wij een dienstbare en faciliterende gemeente voor inwoners en ondernemers zijn. Dienstverlening op locatie en op maat.

AMBITIE: PARTICIPATIE

*We participeren met lef
Ruim baan voor initiatieven
Ideeën van inwoners halen we op en gebruiken we*

We werken integraal samen met maatschappelijke partners om vraagstukken in de kernen goed aan te vliegen. Dat doen we onder meer via het gebiedsoverleg (inwoners, Sociaal Werk, bewonersorganisaties en politie).

AMBITIE: COMMUNICATIE

*Helder taalgebruik
Persoonlijk waar nodig/digitaal waar kan*

*Wij willen een gemeente zijn die begrijpelijk communiceert.
Onze ambities uit het HHP zijn hieronder vertaald in doelen, beoogd resultaten in 2021 en bijbehorende acties/processtappen. Dit presenteren we volgens de 5 thema's uit het programma 'De inwoner op 1':*

2. Stand van zaken gekozen speerpunten 2021

Prognoses:

● = op koers

■ = specifieke aandacht vereist

▲ = er zijn problemen

X = geen gegevens bekend

Speerpunt 1	Initiatievenloket
Resultaten	De opzet van een initiatievenloket moet ervoor zorgen dat inwonersinitiatieven integraal worden afgewogen en niet meer tussen wal en schip vallen. Goed verwachtingsmanagement bij initiatiefnemers is daarbij cruciaal. Dit was één van de doelen in de vorige programmabegroting. Bij nader inzien is goed verwachtingsmanagement een continu proces en daarom niet langer als afzonderlijk doel opgenomen in voorliggende programmabegroting. Het initiatievenloket past bij de dienstverlening voor initiatieven onder de Omgevingswet.
Prognose najaar	●
Toelichting	Het initiatievenloket maakt onderdeel uit van de ontwikkeling van de website en omgevingswet. Hieraan wordt op dit moment gewerkt. We streven ernaar om in het najaar 2021/voorjaar 2022 de website operationeel te hebben.

Speerpunt 2	Gereedschapskist participatie
Resultaten	Het ontwikkelen van een gereedschapskist (Eerste Hulp Bij Initiatieven) voor het ondersteunen van initiatieven en zo bijdragen aan zelforganiserende en –redzame buurten. De inhoud van deze gereedschapskist stemmen we af op de behoefte van initiatiefnemers. Deze ontwikkeling sluit aan bij de beweging die door de Omgevingswet gestimuleerd wordt, namelijk meer zeggenschap over en verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van je eigen leefomgeving. Natuurlijk kijken we voor de vulling van deze ‘toolkit’ naar goede voorbeelden elders uit het land.
Prognose najaar	●
Toelichting	De gereedschapskist maakt onderdeel uit van de ontwikkeling van de website. Hieraan wordt op dit moment gewerkt. We streven ernaar om in het najaar 2021/voorjaar 2022 de website operationeel te hebben.

Speerpunt 3	Duidelijke taal
Resultaten	Steenwijkerland sluit aan bij de Direct Duidelijk Taal Brigade (2020) om een extra impuls te geven aan helder communiceren. Duidelijke taal (B1-niveau) in brieven, op de website, in e-mails en formulieren, zodat inwoners en ondernemers begrijpen wat we bedoelen. De eerste acties zijn in 2020 ingezet. In 2021 geven we daar een vervolg aan.
Prognose najaar	■
Toelichting	In 2020 zijn we aangesloten bij de Direct Duidelijk Brigade. Vanwege corona hebben we gedurende het jaar 2020 minder aandacht kunnen besteden aan dit thema. In 2021 geven we een vervolg aan de acties, maar ook dit jaar hebben we vanwege de inzet op corona minder hierop in kunnen zetten dan gehoopt. Wel zetten we in op opleiding en bewustwording. Ook de hulpstructuren in de organisatie zetten we neer.

3. Stand van zaken doelen en beoogde resultaten

Prognoses:

● = op koers

■ = specifieke aandacht vereist

▲ = er zijn problemen

X = geen gegevens bekend

Dienstverlening:

Doel	Aansluiting op de wensen en behoeftes van haar inwoners
Beoogd resultaat 2021	▪ Inwonertevredenheid bij onderzoeken gemiddeld minimaal een 7; ▪ Inwonertevredenheid over contacten via balie, telefoon, digitaal minimaal een 7; ▪ Ten minste 3 onderzoeken per jaar via het inwonerspanel; ▪ Introductie van servicenormen/serviceformules; ▪ Maandelijks spreekuur voor wethouders, meer collegevergaderingen in de kernen.
Processtap/actie 2021	▪ Uitvoering geven aan digitaliseringsagenda voor doorontwikkeling digitale dienstverlening.
Prognose najaar	● Inwonertevredenheid bij onderzoeken: ● Inwonertevredenheid bij klantcontacten: ● Inwonerpanel: ■ Servicenormen/serviceformules: ● Spreekuur wethouders/collegevergadering in de kernen:
Toelichting	▪ De cliëntervaringsonderzoeken in het sociaal domein zijn uitgevoerd en de resultaten zijn ruim voldoende. ▪ Op alle klantcontacten die we monitoren middels enquêtes scoren we minimaal een 7. ▪ Begin dit jaar ging de peiling onder het online Inwonerspanel over corona. Daarna is een peiling over een 'schone buurt' (zwerfafval) uitgevoerd. De meest recente peiling ging over (inwoners)participatie. ▪ Er is een aantal servicenormen (zoals binnen 2 werkdagen terugbellen, social media berichten binnen 6 uur verwerken, binnen 30 seconden de telefoon opnemen (140521), binnen 5 werkdagen meldingen verwerken), maar we ontwikkelen ook door op servicenormen, onder andere gerelateerd aan Omgevingswet. Vanuit het programma Omgevingswet vullen we voor initiatieven onder de Omgevingswet de snelserviceformule en ontwerpformule in. De ingangsdatum van de Omgevingswet is uitgesteld naar 1 juli 2022. ▪ Het spreekuur voor wethouders is een vast onderdeel van de agenda's van de wethouders geworden. In coronatijden gaat het spreekuur telefonisch. Na het zomerreces vindt het spreekuur weer fysiek plaats. Bovendien organiseren we het spreekuur nu eens per 14 dagen, in plaats van eens per maand.

Doel	Persoonlijk contact heeft de voorkeur
Beoogd resultaat 2021	▪ Persoonlijk contact is de regel; ▪ Tenminste 30% van het aantal bezwaren wordt via mediation opgelost; ▪ Regelmatig locatiebezoek bij aanvragen subsidies en bezwaarschriften.
Processtap/actie 2021	
Prognose najaar	● Persoonlijk contact: ● Mediation: ■ Locatiebezoek:
Toelichting	▪ Net als in 2020, hebben we ook in 2021 te maken (gehad) met beperkingen voor locatiebezoek. ▪ Bij bezwaarschriften is er eerst persoonlijk contact en afhankelijk van de casus vindt een gesprek op locatie plaats. Meer dan 50% van de bezwaren wordt via mediation opgelost.

	De coronamaatregelen/crisis hebben niet tot minder persoonlijk contact geleid, maar wel tot minder fysieke ontmoetingen op het gemeentehuis of op locatie.
Doel	Heldere, begrijpelijke en toegankelijke communicatie, met aandacht voor laaggeletterdheid
Beoogd resultaat 2021	Heldere, begrijpelijke en toegankelijke communicatie, met aandacht voor laaggeletterdheid.
Processtap/actie 2021	- Uitvoering motie 'duidelijke taal'; - Inzet klantcontactmonitor. Dit is een continu onderzoek naar de tevredenheid van onze inwoners over het contact met de gemeente.
Prognose najaar	■ Uitvoering motie 'duidelijke taal'; (zie ook speerpunt) ● Inzet klantcontactmonitor.
Toelichting	De klantcontactmonitor (KCM) is een continu onderzoek naar de tevredenheid van onze inwoners over het contact met de gemeente. Inwoners krijgen een uitnodiging om deel te nemen aan een enquête als ze contact met de gemeente hebben gehad (bijvoorbeeld telefonie, burgerzaken, vergunningaanvraag, onlinedienst). Via de KCM krijgen we signalen als de communicatie niet helder en toegankelijk is. Deze informatie gebruiken we onder andere om de informatie op de website aan te passen. Daarnaast geven we invulling aan de motie van uw raad over het gebruik van duidelijke taal (Direct Duidelijk Brigade). In 2020 hebben we daarin vertraging opgelopen door de coronacrisis. Die is ook in 2021 nog van invloed op de beschikbare capaciteit. Wel zetten we dit jaar nog in op opleiding en bewustwording. Ook de hulpstructuren in de organisatie zetten we neer.

Participeren met lef:

Doel	We doen het samen. Bouwen aan leefbare en toekomstbestendige kernen
Beoogd resultaat 2021	Optimale samenwerking met maatschappelijke partners om de leefbaarheid in de kernen en wijken te bevorderen.
Processtap/actie 2021	De samenwerking doorontwikkelen en intensiveren. De professionele partijen weten elkaar te vinden als een integrale benadering van een leefbaarheidsvraagstuk dit vraagt. Dit vraagt goede en regelmatige afstemming.
Prognose najaar	●
Toelichting	Er is een goede afstemming tussen wijkagent, Sociaal werk de Kop en woningbouworganisaties.

Doel	Stimuleren eigenaarschap
Beoogd resultaat 2021	Gereedschapskist voor initiatiefnemers om van idee naar uitvoering te komen.
Processtap/actie 2021	Inrichten van een website voor ideeën, inspiratie, workshops maar ook een leidraad om van een idee een initiatief te maken en vervolgens tot uitvoering te brengen.
Prognose najaar	●
Toelichting	De gereedschapskist maakt onderdeel uit van de ontwikkeling van de website en omgevingswet. Hieraan wordt op dit moment gewerkt. We streven ernaar om in het najaar 2021/voorjaar 2022 de website operationeel te hebben.

Wij bewegen mee:

Doel	Participatie zit in ons bloed
Beoogd resultaat 2021	Inspiratietour en workshops voor medewerkers over buurtinitiatieven en hoe wij deze kunnen faciliteren.
Processtap/actie 2021	Het organiseren van een (jaarlijkse) inspiratietour en workshops. Faciliteren/ondersteunen van inwonersinitiatieven
Prognose najaar	■

Toelichting	Het organiseren van een inspiratietour en workshops is onderhevig aan de coronamaatregelen. We hopen dit jaar fysiek een en ander te kunnen organiseren. Mocht dit niet lukken dan organiseren we een webinar. Inwonersinitiatieven zijn vaak gebaat bij ondersteuning vanuit de gemeente. Deze ondersteuning bestaat veelal uit subsidie en/of ondersteuning in de vorm van advies en/of begeleiding vanuit de vakafdelingen. “Wij bewegen mee” bij onder andere inwonersinitiatieven. Dit noemen we overheidsparticipatie. Deze vorm van participatie komt steeds vaker onder druk te staan vanwege de hoge werkdruk binnen die vakafdelingen. Het faciliteren/ondersteunen van inwonersinitiatieven (vanuit Inwoner op 1) komt hierdoor op gespannen voet te staan met andere bestuurlijke ambities. De gebiedscoördinatoren en de vakspecialisten zoeken vaak wel een oplossing, maar de hoge werkdruk gaat wel ten koste van de snelheid van participatie die een initiatiefnemer van ons vraagt. De verwachting is dat dit spanningsveld eerder zal toe- dan afnemen.
--------------------	---

Doel	De vraag staat centraal
Beoogd resultaat 2021	Initiatievenloket voor buurtinitiatieven voor een snelle en integrale beoordeling.
Processtap/actie 2021	Combineren met de website voor ideeën, inspiratie etc. De website kent straks ook het loket ('webformulier') voor initiatieven.
Prognose najaar	●
Toelichting	Het initiatievenloket maakt onderdeel uit van de ontwikkeling van de website en omgevingswet. Hieraan wordt op dit moment gewerkt. We streven ernaar om in het najaar 2021/voorjaar 2022 de website operationeel te hebben.

Doel	Gemeente is zichtbaar en goed benaderbaar
Beoogd resultaat 2021	Elke kern kent zijn eigen gebiedscoördinator.
Processtap/actie 2021	Met de komst van een 3 ^e gebiedscoördinator is dit 'team' op sterkte. De gebiedscoördinator en zijn rol wordt gepromoot in alle kernen.
Prognose najaar	●
Toelichting	De eerste kernenbezoeken zijn georganiseerd. Samen met politie, Sociaal Werk de Kop, WetlandWonen en het plaatselijk belang zijn we letterlijk de straat opgegaan om in gesprek te komen met inwoners. Deze bijeenkomsten werden redelijk goed bezocht.

Goede ideeën zijn goud waard:

Doel	Goede initiatieven zijn goud waard
Beoogd resultaat 2021	Vernieuwde regeling voor inwonersinitiatieven (2020).
Processtap/actie 2021	Uitvoeren van de regeling.
Prognose najaar	●
Toelichting	Inmiddels is het budget voor 2021 verruimd zodat de geplande projecten uitvoerbaar zijn.

Laten zien doet verkopen:

Doel	Delen is inspireren
Beoogd resultaat 2021	Regelmatig aandacht voor inwonersinitiatieven en het aanjagen hiervan.
Processtap/actie 2021	In de Steenwijker Courant huis-aan-huis een regelmatig bulletin rondom inwonersinitiatieven.
Prognose najaar	●
Toelichting	Najaar 2021 publiceren we een reeks in de media waarin regelingen, werkwijze inwonersinitiatieven, succesverhalen en tips & tops aan de orde komen. Ook op de website die nu in ontwikkeling is besteden we hier aandacht aan.

4. Stand van zaken bezuinigingen

In de programmabegroting zijn de volgende bezuinigingen opgenomen:

bedragen x € 1.000

Bezuinigingen 2021-2024	Investering	S / I	Begroting 2021	MJR 2022	MJR 2023	MJR 2024
1. De inwoner op 1						
In begroting 2021-2024 opgenomen						
1.1. Verlagen budget voor representatie		S	- 5	- 5	- 5	- 5
1.2. Verhogen leges op rijbewijzen en reisdocumenten		S	- 14	- 11	- 10	- 15
1.3. Verhogen leges voor trouwen		S	- 3	- 3	- 3	- 3
1.4. Bestemmingplannen (planschade)		S	- 25	- 25	- 25	- 25
1.5. Verhogen leges omgevingsvergunningen		S	- 150	- 150	- 150	- 150
Totaal bezuinigingen		-	- 197	- 194	- 193	- 198

* Bovenvermelde bezuinigingen zijn weergegeven in de Programmabegroting 2021-2024 op pagina 20.

Stand van zaken bezuinigingen (programmabegroting 2021-2024):

Alle voorgestelde legesverhogingen zijn doorgevoerd. Ook de verlaging van het representatiebudget heeft plaatsgevonden.

Zijn de ingeboekte besparingen voor 2021 haalbaar?

1.1: ja; het bedrag is uit de begroting gehaald.

1.2: ja; we liggen op koers om de begrote bedragen te halen.

1.3: Nee. (wel qua tariefsbepaling, maar niet qua volume, dus wordt de begroting niet gehaald)

1.4: Ja; het bedrag is uit de begroting gehaald. Er zijn dit jaar 2 claims ingediend. Onze externe adviseur heeft in beide claims negatief geadviseerd. Het college neemt t.z.t. een definitief besluit.

1.5: Ja; de verwachte extra inkomsten door het verhogen van de leges worden gerealiseerd. Sterker nog; de inkomsten zijn hoger dan begroot. In het programma "Financiën en overhead" vindt u de financiële mutatie die hierbij hoort.

Zo nee, waarom niet?

1.3: Zie de financiële mutatie.

Financiële consequenties voor 2021?

We liggen op koers. Op dit moment verwachten we geen financiële consequenties voor 2021. Uiteraard met uitzondering van de financiële mutaties.

Financiële consequenties voor 2022-2025?

Op dit moment verwachten we geen financiële consequenties.

5. Projecten/ investeringen Programmabegroting 2021-2024

N.v.t. (er zijn geen nieuwe projecten of investeringen opgenomen in de programmabegroting).

6. Nadere wijzigingen

REGULIER

Financiële mutatie nr. 1: Benchmark formatieomvang gemeente Steenwijkerland	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	De raad wil een beter inzicht in de formatieomvang en heeft in een motie gevraagd hier onderzoek naar te doen en de resultaten met de raad te delen.
Wat zijn de oorzaken?	Door de raad is bij de behandeling van de programmabegroting gevraagd een benchmark uit te voeren naar de formatieomvang van de gemeente Steenwijkerland.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Geen.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Eenmalige kosten van € 25.000.

Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Geen
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	€ 0
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	Eenmalig € 25.000.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Geen.

Financiële mutatie nr. 2: Motie verlichting kerktoeren Blokzijl	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	De motie voor de realisatie van de verlichting van de kerktoeren in Blokzijl in 2021 in plaats van 2022 betekent extra afschrijvingslasten van € 3.000.
Wat zijn de oorzaken?	Door de raad is unaniem een motie aanvaard waarbij wordt voorgesteld om de beoogde verlichting van de kerktoeren in Blokzijl niet in 2022 maar in 2021 te realiseren.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Geen.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	In 2021 dient er een krediet beschikbaar gesteld te worden van € 30.000. De afschrijvingslasten van € 3.000 komen ten laste van de rekening 2021.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Geen wijzigingen.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	€ 0
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	€ 3.000.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Geen, in de PPN zijn de structurele lasten vanaf 2022 al opgenomen.

Financiële mutatie nr. 3 : Kadaster en vastgoed	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Door de toename van verkopen van kavels worden er meer kosten in rekening gebracht voor inmeten door het kadaster
Wat zijn de oorzaken?	Toename in verkopen van kavels.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Ja.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Niet van toepassing.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	De kosten voor inmeten van woon –en bedrijfsterreinen en openbare ruimte de komende jaren structureel met € 10.000 toe gaan nemen.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Het budget structureel met € 10.000 te verhogen.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Geen.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	Geen besparing, maar een extra last van € 10.000.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Afhankelijk van de realisatie van de regio opgave voor nieuwbouw van woningen zal deze post af -of toenemen.

CORONA

Verkiezingen	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Ondanks de extra middelen ad € 62.000 die we in 2021 hebben ontvangen via de decembercirculaire voor de Tweede Kamerverkiezing is er een tekort van € 25.000 op het budget voor verkiezingen in 2021.

Wat zijn de oorzaken?	Het Rijk heeft in 2020 en 2021 extra geld beschikbaar gesteld voor het organiseren van de Tweede Kamerverkiezingen in coronatijd. Dit ter compensatie van de extra kosten die gemaakt moesten worden voor het treffen van de diverse maatregelen als gevolg van corona. In 2020 is er een bedrag van € 102.000 ontvangen. Dit bedrag is in 2020 niet volledig benut omdat het grootste deel van de extra gemaakte kosten in 2021 viel. Daardoor was er in 2020 een overschot op het budget verkiezingen van € 53.000 wat ten gunste is gekomen van de jaarrekening. In de decembercirculaire heeft het Rijk voor 2021 € 62.000 ter beschikking gesteld aan Steenwijkerland. Door deze tweede uitkering was er over de 2 jaren heen voldoende budget voor het organiseren van deze bijzondere verkiezingen. In het jaar 2021 echter was dit bedrag tezamen met het reguliere budget voor verkiezingen niet toereikend voor alle kosten die dit jaar geboekt werden. Denk hierbij aan kosten voor extra mankracht, het coronaproof inrichten van stemlokalen en instellen van stembureaus voor vervroegd stemmen.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Ja; organiseren van de verkiezingen.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Geen.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Er ontstaat een nadeel in 2021 van € 25.000.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Niet van toepassing.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Niet van toepassing.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	€ 25.000 in 2021.
Kan een beroep worden gedaan op een subsidie/regeling van het Rijk? Zo ja welke? En hoe is het bedrag aan geraamde inkomsten?	In 2020 en 2021 hebben we compensatie ontvangen van het rijk.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Niet van toepassing.

Leges huwelijken

Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Op basis van een voorlopige inschatting gaan we ervan uit dat het saldo van baten en lasten Burgerlijke stand € 20.000 lager is dan begroot.
Wat zijn de oorzaken?	Als gevolg van de coronacrisis vinden er minder huwelijken plaats. Door de steeds wijzigende maatregelen stellen veel trouwparen hun huwelijk uit naar een later moment in de tijd, of annuleren hun huwelijk.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Ja; voltrekken huwelijken
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Geen; de huwelijken worden nog steeds voltrokken als het paar dit wil. Maar regelmatig op een ander moment of andere vorm dan gepland.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Verwacht tekort van € 20.000 op de Burgerlijke stand.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Niet van toepassing.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Niet van toepassing.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	€ 20.000 in 2021.
Kan een beroep worden gedaan op een subsidie/regeling van het Rijk? Zo ja welke? En hoe is het bedrag aan geraamde inkomsten?	Niet van toepassing
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	De hoop en verwachting is dat dit najaar op het gebied van corona rustiger verloopt dan vorig jaar. De kans is dan dat geplande huwelijken die als gevolg van de diverse coronamaatregelen uitgesteld zijn, dan alsnog doorgang krijgen.

7. Actualiteiten en kansen/uitdagingen met betrekking tot dit programma

Beleidsmatige en mogelijk financiële gevolgen van de Coronacrisis:

Ook het eerste half jaar van 2021 is weer een periode geweest, die niet te vergelijken is met dezelfde periodes in niet-coronajaren. Desondanks hebben we geen beleidsmatige wijzigingen hoeven doorvoeren als gevolg van corona. Uiteraard zijn er andere kosten gemaakt dan 'normale' jaren en zijn ook uitgaven doorgeschoven in de tijd. Maar onderaan de streep heeft dit geen 'grote' gevolgen gehad.

Overige actualiteiten (i.r.t. het bestuursprogramma):

Corona

Als er een ontwikkeling is die een stempel heeft gedrukt en drukt op alle mogelijke terreinen, dan is het wel corona of COVID-19. Of deze blijvend of van tijdelijke aard zijn dat is op dit moment niet te zeggen. Hieronder wordt het effect van corona aangegeven bij andere trends en ontwikkelingen, naast de algemene gevolgen van corona-maatregelen voor het coronaproof inrichten van de dienstverlening.

Privacy

Privacy blijft een actueel onderwerp doordat het vaak, meestal niet positief in het nieuws is. Ook tijdens de coronacrisis, denk aan apps voor digitaal vergaderen, verzamelen van telefoongegevens voor inzicht in aantallen mobiele telefoons op bepaalde plekken en datalekken. Of de zorgen die er zijn over de Coronamelder-app en Coronacheck-app. Mensen zijn daardoor bezorgd over hun (online) privacy. Wij moeten daar rekening mee houden en zorgen voor een goede beveiliging van persoonlijke gegevens, conform de AVG. De beperkingen die de wet oplegt, kunnen haaks staan op het verbeteren van onze dienstverlening door het niet mogen delen van gegevens met andere (semi-) overheidsorganisaties of het gebruiken van bepaalde gegevens.

Social media

Social media spelen een belangrijke rol in het dagelijkse leven van veel inwoners. Dat zien we ook tijdens de coronacrisis: ook dan of juist dan gebruiken inwoners en ondernemers digitale manieren om hun vragen te stellen of zorgen te uiten. De vragen die via Twitter en Facebook binnenkomen zijn op een soortgelijke, structurele manier belegd als vragen via de telefoon: via het KCC. Zodra het mogelijk is, voegen we WhatsApp als kanaal toe.

Digitalisering

Inwoners regelen steeds meer online en zijn gewend geraakt aan het hoge niveau van online dienstverlening door commerciële aanbieders. Dat vragen zij ook van de overheid. Daarin zijn we nog niet zo ver als commerciële organisaties. Hoewel het proces voor aangifte van overlijden en geboorte nog niet volledig gedigitaliseerd is, hebben we tijdens de coronacrisis ervoor gezorgd dat inwoners voor de aangifte van overlijden en geboorte niet naar het gemeentehuis hoefden te komen. Ook het aanvragen van de financiële regelingen (corona) gebeurt allemaal digitaal. We werken eraan om steeds meer producten volledig digitaal aan te bieden. En de website toegankelijk te houden: duidelijke taal, opmaak die voor iedereen geschikt is en makkelijk vinden van wat (de meeste) mensen zoeken op de website. Daarnaast zorgen we ervoor dat mensen die niet digitaal zaken willen of kunnen doen een alternatief hebben. Niet alleen voor dienstverlening op het gemeentehuis, maar ook voor inwonersparticipatie is en wordt door corona-maatregelen gezocht naar digitale vormen.

Persoonlijk

Naast een trend van steeds meer digitaal, blijven een aantal zaken meer geschikt voor de persoonlijke aanpak. Denk aan vragen in het sociaal domein en ook burgerzaken. Dan wordt van de medewerker deskundigheid verwacht. Ook voor inwoners die niet zo digitaal vaardig zijn, blijft het persoonlijke contact altijd mogelijk. Tijdens de coronacrisis was en is juist dat persoonlijke contact niet altijd mogelijk of althans niet in fysieke vorm. Er is en wordt gezocht naar oplossingen om daar mee om te gaan.

Complexere vragen

We krijgen naast de reguliere vragen, steeds complexere vragen. Of het nu op het gebied van burgerzaken is (adresonderzoeken bijvoorbeeld), inwonersinitiatieven of vergunningaanvragen. Het gaat daarbij vaak om vraagstukken die meerdere disciplines binnen de gemeente betreffen, maar ook andere netwerk- en ketenpartners.

Verkiezingen

Er wordt al langer gesproken over het wijzigen van de Kieswet. Daar ligt nu een wetsvoorstel voor klaar. Op dit moment is nog niet bekend of de nieuwe wet al ingaat voor de gemeenteraadsverkiezingen, of dat die wordt uitgesteld tot daarna. In dat geval is weer de vraag welke (tijdelijke) maatregelen het Ministerie neemt voor de gemeenteraadsverkiezingen. Ook voor de komende verkiezingen is dus weer een hoop onduidelijk en onzeker. Deze onzekerheid maakt het organiseren van de verkiezingen niet eenvoudiger. Ook is onduidelijk of deze wetswijziging en/of tijdelijke maatregelen financiële gevolgen hebben en zo ja welke.

Integrale toegang

Naast de inzet op een integrale toegang voor het sociaal domein wordt er ook gewerkt aan een letterlijke centrale toegang, of beter gezegd ontvangst. De verbouwing is achter de rug en inwoners kunnen nu voor alle dienstverlening in het gemeentehuis terecht.

Omgevingswet (participatie, integrale afweging)

De Omgevingswet sluit aan bij ontwikkelingen in de maatschappij, zoals inwoners meer en eerder betrekken bij plannen voor hun buurt/omgeving (participatie) en integrale afweging van aanvragen. Corona heeft er mede voor gezorgd dat de inwerkingtreding van de Omgevingswet (weer) is uitgesteld. De nieuwe ingangsdatum is 1-7-2022, omdat er nog veel moet gebeuren voordat het digitale stelsel en de overheden klaar zijn voor de Omgevingswet. Dat betekent niet dat de voorbereidende werkzaamheden zijn opgeschoven, er moet namelijk ook bij gemeenten, en Steenwijkerland is hierop geen uitzondering, nog veel gebeuren. Daar zijn we dan ook mee bezig in het programma Invoering Omgevingswet.

(Inwoners)participatie

We zien dat inwoners betrokken willen worden bij de ontwikkelingen in hun omgeving. We zien dat aan de reacties die de (mogelijke) veranderingen in de omgeving oproepen. Zoals de (mogelijke) komst van een zonnepark, individuele bestemmingsplanwijzigingen of het uiterlijk van (nieuwe) gebouwen op een in het oog springende plek. We zien het ook in de uitkomsten van de peiling onder het Inwonerspanel. De bereidheid om mee te denken is groot. Een uitdaging daarbij is om de verwachtingen vooraf over en weer helder te krijgen en te hebben. Over de ruimte voor invloed, het proces en de rollen en belangen van initiatiefnemers, belanghebbenden en overheden. Heldere en tijdige communicatie is daarbij essentieel. Deze elementen zijn verwerkt in de visie op (inwoners)participatie die richting geeft aan de invulling van (inwoners)participatie. Ook voor de verplichtingen die de Omgevingswet op dat gebied vraagt.

Duurzaam

Prognoses:

● = op koers

■ = specifieke aandacht vereist

▲ = er zijn problemen

X = geen gegevens bekend

1. Inleiding

AMBITIE: ENERGIENEUTRAAL

Energieopwekking met lusten en lasten lokaal

Maatschappelijk/gemeentelijk vastgoed energieneutraal

Afhankelijkheid aardgas verminderen

Ons streven is een energieneutraal Steenwijkerland in 2050. Samen met particulieren en bedrijven spannen we ons in het energieverbruik terug te dringen en meer energie op te wekken.

AMBITIE: BEWUSTWORDING

Actief informeren en communiceren

Klimaatadaptatie

Wij nemen onze verantwoordelijkheid om een duurzame woon-, leef-, en werkomgeving te ontwikkelen. Het actief benaderen van inwoners is hierin belangrijk. Bewustwording is ook nodig rondom klimaatadaptatie.

AMBITIE: CIRCULAIRE ECONOMIE

Minder restafval

Gemeentelijke organisatie in 2030 circulair

Bewustwording bij bedrijven

Asbest eraf, zon erop

Voor de circulaire economie willen we niet alleen inwoners thuis uitdagen om grondstoffen te scheiden maar juist ook buitenshuis: bij ondernemers, een evenement, op de camping, op school en tijdens het sporten. Alle grondstoffen die niet verbrand worden dragen bij aan de circulaire economie.

Onze ambities uit het HHP zijn hieronder vertaald in doelen, beoogd resultaten in 2021 en bijbehorende acties/processtappen. Dit presenteren we volgens de 3 thema's uit het programma 'Duurzaam': Energietransitie, circulaire economie en klimaatadaptatie.

2. Stand van zaken gekozen speerpunten 2021

Prognoses:

- = op koers
- = specifieke aandacht vereist
- ▲ = er zijn problemen
- X = geen gegevens bekend

Speerpunt 1	Onze inwoners zijn en blijven de beste ambassadeurs
Resultaten	Met de G1000 als basis zijn veel inwoners gemobiliseerd om in actie te komen. Het ondersteunen van alle acties, ook van de energievoöperaties, vergt continu aandacht en onderhoud.
Prognose najaar	●
Toelichting	Vanwege versoepeling van de coronaregels zijn er weer mogelijkheden om meer fysiek contact met elkaar te hebben waardoor er meer publiek bereikt wordt. In oktober is het Infopunt Duurzaam Doen – Groener in de Kop (de energiewinkel) in de Kerkstraat in Steenwijk geopend. Het Infopunt is ingericht met circulaire materialen en fungeert als startpunt voor een duurzamer leven.

Speerpunt 2	Energie die we niet gebruiken hoeft ook niet te worden opgewekt/uit de grond te worden gehaald
Resultaten	Het beperken van de warmtevraag in gebouwen draagt eraan bij dat het energieverbruik vermindert. Het mes snijdt aan 2 kanten: de gebouweigenaar bespaart direct door verminderde energiekosten en de energie hoeft niet meer (fossiel of hernieuwbaar) opgewekt te worden.
Prognose najaar	●
Toelichting	Na ter inzage legging is de Transitievisie Warmte ter besluitvorming aan u voorgelegd.

Speerpunt 3	Droogte en hittestress verdienen onze volle aandacht
Resultaten	Met het opstellen van het actieplan klimaatadaptatie geven we aan hoe om te gaan met deze actuele thema's evenals de thema's wateroverlast en waterveiligheid. Dit doen we samen met onze inwoners.
Prognose najaar	●
Toelichting	De lokale adaptatiestrategie is in de afrondende fase en wordt eind dit jaar aan u voorgelegd ter besluitvorming.

3. Stand van zaken doelen en beoogde resultaten

Prognoses:

- = op koers
- = specifieke aandacht vereist
- ▲ = er zijn problemen
- X = geen gegevens bekend

Energietransitie:

Doel	Meer duurzame elektriciteit
Beoogd resultaat 2021	▪ Stijging van het percentage duurzaam opgewekte elektriciteit; ▪ Realisatie eerste zonnepark(en); ▪ Vaststellen definitief bod Regionale Energie Strategie West-Overijssel.
Processtap/actie 2021	▪ In procedure nemen van aanvragen zonneparken; ▪ Deelname RES West-Overijssel;

	▪ Samen met energiecoöperaties en BCS¹ stimuleren realisatie Zon op dak.
Prognose najaar	● % stijging duurzaam opgewekte energie ● Realisatie eerste zonnepark(en) ● Vaststelling definitief bod RES West Overijssel
Toelichting	De afgelopen periode is ons beleid Zon geëvalueerd en ter advisering aan u voorgelegd. Stijging van het percentage duurzaam opgewekte elektriciteit; is tijdelijk verlaagd door verbouwingswerkzaamheden bij IJsbeer Energie. Wanneer de centrale weer in werking is zal er, met de verhoogde energieopbrengst uit zonnepanelen een stijging zijn van het percentage duurzaam opgewekte elektriciteit. Met de bouw van het zonnepark nabij Willemsoord wordt in het najaar gestart. RES 1.0 West-Overijssel is door de raad vastgesteld op 22 juni 2021.

Doel	Woningen met een betere energetische kwaliteit
Beoogd resultaat 2021	Toename isolatiewaarde bestaande woningvoorraad. Jaarlijks wordt van 2% van de bestaande woningvoorraad de isolatiewaarde verbeterd.
Processtap/actie 2021	Met behulp van een isolatieproject worden inwoners geholpen bij het isoleren van hun woning.
Prognose najaar	●
Toelichting	Er worden weer webinars en bijeenkomsten georganiseerd voor bewoners. De succesvolle energiebespaartassen actie kunnen we dankzij een rijkssubsidie in 2021 doorzetten. Deze keer ook voor huurders. Na de winter zijn op basis van de nieuwe monitoringsmethode gegevens bekend omtrent de daling van het aardgasgebruik (gecorrigeerd naar weersomstandigheden).

Doel	Terugdringen van aardgasverbruik
Beoogd resultaat 2021	Transitievisie Warmte wordt vastgesteld.
Processtap/actie 2021	▪ In coproductie met Rendo verder werken aan toename groengasproductie; ▪ Met de waterstofalliantie Eeserwold werken aan een waterstofproductielocatie.
Prognose najaar	● Transitievisie
Toelichting	Nadat eerst de Transitievisie Warmte ter visie heeft gelegen is de visie ter besluitvorming aan u voorgelegd. Rendo is met een aantal agrariërs in gesprek om te starten met groengasproductie. De waterstofalliantie heeft een businesscase ontwikkeld waarvoor ze partijen zoeken voor de daadwerkelijke realisatie. Ook vanuit de gebiedscoöperatie Zuidwest Drenthe wordt onderzocht of groene reststromen zoals bermgras kunnen verwaarden in groen gas. Samen met zeven andere gemeenten, provincie Drenthe en het Waterschap en een aantal geïnteresseerde ondernemers werken we aan een businesscase.

Doel	Informer en stimuleren van inwoners en ondernemers
Beoogd resultaat 2021	▪ 5 wijk-/dorpaanpakken zijn gerealiseerd; ▪ Energiecoaches zijn actief, onder meer ook via Wetland Wonen en Woonconcept; ▪ De energiewinkel wordt goed bezocht. Het verwachte bezoekersaantal is 150 per week.
Processtap/actie 2021	Continu overleg met wijkraden/dorpsbelangen om nieuwe groepen te benaderen. Het vernieuwde energieloket van Steenwijkerland www.duurzaambouwloket.nl/steenwijkerland is online.
Prognose najaar	● 5 wijk-/dorpaanpakken zijn gerealiseerd ● Energiecoaches ● Energiewinkel
Toelichting	De energiewinkel is geopend.

¹ Business Club Steenwijkerland.

Doel	Schone mobiliteit
Beoogd resultaat 2021	- Realisatie 10 openbare oplaadpunten voor auto; - Ondernemers stimuleren om minimaal 10 oplaadpunten voor fiets te realiseren ten behoeve van een dekkend netwerk.
Processtap/actie 2021	We organiseren minimaal 1 bijeenkomst met ondernemers om de meerwaarde van oplaadpunten toe te lichten.
Prognose najaar	- Realisatie 10 openbare laadpunten - Ondernemers stimuleren
Toelichting	De campagne van de BCS is gestart en de animo is groot. Naar verwachting worden 15 openbare laadpalen gerealiseerd.

Doel	Gemeentelijke eigendommen zijn in 2050 energieneutraal
Beoogd resultaat 2021	Verdere afbouw CO2 gebruik vastgoed en wagenpark. CO2 gebruik wordt met 40% verminderd.
Processtap/actie 2021	Wagenpark buitendienst wordt vergaand verduurzaamd met behulp van overstap naar HVO ² brandstof en elektrificatie.
Prognose najaar	▲
Toelichting	Leverantie van de voertuigen vindt begin 2022 plaats.

Circulaire economie:

Doel	Gemeentelijke organisatie is in 2030 circulair
Beoogd resultaat 2021	Minimaal 2 aanbestedingen zijn volledig circulair.
Processtap/actie 2021	Alle afdelingen worden met behulp van het inkoopdocument 'maatschappelijk verantwoord inkopen' (MVI) ondersteund bij de verdere verduurzaming van onze aanbestedingen.
Prognose najaar	▲
Toelichting	We introduceren de CO2-prestatieladder binnen onze aanbestedingen waardoor we weer een extra stap zetten naar meer circulair inkopen.

Doel	Minder restafval per inwoner
Beoogd resultaat 2021	- Het percentage hergebruik per inwoner neemt toe (2017 = 83%); - De hoeveelheid restafval per inwoner neemt verder af (2017 = 64 kg); - De hoeveelheid gestort gratis asbest is gestegen ten opzichte van vorig jaar. Sinds februari 2019 kunnen inwoners, op vertoon van een slooemelding, maximaal 35m2 gratis storten. In 2019 is meer dan 10.000 kilo asbest gratis gestort en hebben 21 inwoners een gratis pakket opgehaald met persoonlijke beschermingsmiddelen.
Processtap/actie 2021	We geven uitvoering aan projecten uit grondstoffenplan.
Prognose najaar	% hergebruik per inwoner neemt toe ▲ Hoeveelheid restafval per inwoner neemt af ● Hoeveelheid gratis gestort asbest stijgt ten opzichte van vorig jaar
Toelichting	In september is het grondstoffenplan ter vaststelling aan uw raad aangeboden. In het plan hebben we tien stappen geformuleerd waarin we met diverse partijen toewerken naar een afvalarm Steenwijkerland. De corona-maatregelen (meer thuis(werken), minder uiteten etc.) zijn terug te zien in de kilo's grondstoffen en afval. In vergelijking met 2019 is er meer restafval, meer pmd maar ook bijvoorbeeld meer glas. De verwachting is dat het percentage restafval en het scheidingspercentage dit jaar niet anders zullen zijn dan 2020. In het eerste half jaar zijn 19 pakketten voor persoonlijke beschermingsmiddelen voor het verwijderen van asbest uitgegeven.

² HVO staat voor Hydrotreated Vegetable Oil.

Doel	Ondernemers zijn zich bewust van de circulaire mogelijkheden binnen hun bedrijf
Beoogd resultaat 2021	▪ Circulaire economie blijvend op de agenda van ondernemers; ▪ Er worden meerdere regiobijeenkomsten circulair Steenwijkerland georganiseerd.
Processtap/actie 2021	Aandacht circulaire economie binnen 'week van de ondernemer'.
Prognose najaar	● Circulaire economie op de agenda van de ondernemers ● Meerdere regiobijeenkomsten
Toelichting	'Week van de ondernemer' met daarin aandacht voor circulariteit.

Klimaatadaptatie & Biodiversiteit:

Doel	Klimaatbestendig handelen
Beoogd resultaat 2021	▪ Actieplan klimaatadaptatie is gerealiseerd; ▪ Bewustwording rondom klimaatadaptatie en biodiversiteit neemt toe.
Processtap/actie 2021	▪ Opstellen actieplan klimaatadaptatie; ▪ Uitvoering geven aan het Plan van Aanpak Biodiversiteit.
Prognose najaar	● Actieplan klimaatadaptatie ● Bewustwording rondom klimaatadaptatie en biodiversiteit
Toelichting	De lokale adaptatiestrategie is in de afrondende fase en wordt dit jaar aan u voorgelegd ter besluitvorming.

4. Stand van zaken bezuinigingen

In de programmabegroting zijn de volgende bezuinigingen opgenomen:

bedragen x € 1.000						
Bezuinigingen 2021-2024	Investering	S / I	Begroting 2021	MJR 2022	MJR 2023	MJR 2024
2. Duurzaam						
In begroting 2021-2024 opgenomen						
2.1. Lagere kosten inzameling oud papier		S	- 15	- 15	- 15	- 15
2.2. Stopzetten plan van aanpak asbest van het dak		S	- 25	- 25	- 25	- 25
Totaal bezuinigingen		-	- 40	- 40	- 40	- 40

* Bovenvermelde bezuinigingen zijn weergegeven in de Programmabegroting 2021-2024 op pagina 26.

<u>Stand van zaken bezuinigingen (programmabegroting 2021-2024):</u> Het contract van de medewerker die verantwoordelijk was voor het uitvoering plan van aanpak Asbest is beëindigd. <u>Zijn de ingeboekte besparingen voor 2021 haalbaar?</u> Ja. <u>Zo nee, waarom niet?</u> n.v.t. <u>Financiële consequenties voor 2021?</u> n.v.t. <u>Financiële consequenties voor 2022-2025?</u> n.v.t.
--

5. Projecten/ investeringen Programmabegroting 2021-2024

N.v.t. (er zijn geen nieuwe projecten of investeringen opgenomen in de programmabegroting).

6. Nadere wijzigingen

REGULIER

Financiële mutatie nr. 1: Campagne Mooi Schoon	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Het budget voor de zwerfafvalcampagne moet worden bijgesteld, zowel voor de uitgaven als de inkomsten. Zowel de inkomsten als de uitgaven gaan naar € 50.000 in plaats van € 25.000.
Wat zijn de oorzaken?	We zijn er bij het opstellen van de begroting voor 2021 van uit gegaan dat we minder geld beschikbaar zouden hebben. Dit blijkt voor 2021 mee te vallen. De subsidie is in 2021 € 50.000 euro in plaats van € 25.000.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Niet van toepassing.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Er kunnen dezelfde activiteiten worden gerealiseerd als voorgaande jaren.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Zowel aan de inkomsten- als aan de uitgavenkant wordt het budget bijgesteld naar € 50.000.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Niet van toepassing.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Niet van toepassing.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	Niet van toepassing.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Volgend jaar vervalt de bijdrage voor de zwerfafvalcampagne. In de PPN 2022-2025 komen we hier bij uw raad op terug.

Financiële mutatie nr. 2: Huur De Meenthe	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	De huurinkomsten van De Meenthe dalen in 2021 met € 70.000
Wat zijn de oorzaken?	Door opzeggen van de huur door muziek- en dansschool Scala dalen de huurinkomsten van De Meenthe vanaf 2021 met € 70.000 (van € 195.000 naar € 125.000). Andere huurders zijn maar in beperkte mate te vinden, waardoor het niet mogelijk is het gat volledig in te vullen.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	N.v.t.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	De huurinkomsten De Meenthe voor 2021 en 2022 € 70.000 verlagen.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	N.v.t.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	N.v.t.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	Per saldo komen we in 2021 € 70.000 tekort. In 2022 opbrengst verlagen en ten laste van de algemene reserve brengen.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	N.v.t.

7. Actualiteiten en kansen/uitdagingen met betrekking tot dit programma

Beleidsmatige en mogelijk financiële gevolgen van de Coronacrisis:

-

Overige actualiteiten (i.r.t. het bestuursprogramma):

-

Kansen:

- ▲ Nut en noodzaak van de energietransitie, circulaire economie en klimaatadaptatie wordt steeds groter. Er is een groeiende behoefte aan hergebruik, energiebesparing en natuurlijke grondstoffen.
- ▲ Iedereen kan mee doen: thuis, op het werk, bij de sportvereniging.
- ▲ Participatiemaatschappij: er is een groeiende behoefte aan meedenken en meedoen. Dit zien we in Stichting
- ▲ Duurzaam Steenwijkerland met o.a. de bewustwordingsacties van Ik-Begin en het Infopunt Duurzaam Doen: met en door inwoners.
- ▲ Bewonersinitiatieven. Steeds vaker nemen actieve inwoners zelf het heft in handen om zich in te zetten voor hun buurt of gemeenschap.

Uitdagingen:

- ▼ Nut en noodzaak van de opgaven binnen Duurzaam worden niet door iedereen gezien
- ▼ Het overtuigen van inwoners om gemeentebreed invulling te geven aan de opgave tot duurzaamheid.

2.3 Werk aan de winkel

Werk aan de winkel

Prognoses:

● = op koers

■ = specifieke aandacht vereist

▲ = er zijn problemen

X = geen gegevens bekend

1. Inleiding

AMBITIE: TOERISME

Spreiding toerisme

Uitbreiding werkgelegenheid

Weerribben-Wieden als sterk merk

Het programma Duurzaam (Be)Leefbaar Toerisme (DBT) is gericht op het versterken van de (toeristische) economie met daarbij een duurzame balans tussen ecologie, economie en leefbaarheid. De op de langere termijn gerichte ambitie is: meer welvaart en welzijn voor de bewoners van Steenwijkerland.

AMBITIE: BEDRIJFVIGHEID

Ja-gemeente voor ondernemers

Schrappen overbodige regels

Steenwijkerland koploper in de regio

We willen een koploper zijn in de regio. Niet zozeer om de beste te zijn, maar wij beseffen dat we in regionaal verband sterker staan en dat willen we uitstralen. We zijn een economische topregio, samen met Amsterdam, Rotterdam/Den Haag en Eindhoven behoort de Regio Zwolle tot de economische pijlers van Nederland.

AMBITIE: ARBEIDSMARKT

Verkleinen mismatch arbeidsmarkt

Onze inwoners gaven bij de start van deze collegeperiode werkgelegenheid aan als belangrijkste prioriteit voor het college. Mede daarom hebben wij hiervoor een apart bestuursprogramma ingericht, dat zich onder meer richt op het bij elkaar brengen van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt. Juist nu de werkloosheid zal oplopen als gevolg van de corona crisis zal dit een speerpunt blijven.

AMBITIE: BINNENSTAD STEENWIJK

Levendige en economisch vitale binnenstad

Ambitie is de binnenstad van Steenwijk levendig en economisch vitaal te houden. Onze ambities uit het HHP zijn hieronder vertaald in doelen, beoogd resultaten in 2021 en bijbehorende acties/processtappen.

2. Stand van zaken gekozen speerpunten 2021

Prognoses:

● = op koers

■ = specifieke aandacht vereist

▲ = er zijn problemen

X = geen gegevens bekend

Toerisme:

Speerpunt 1	Realisering van smart mobility en smart hospitality (Regio Deal 2020)
Resultaten	Binnen het programma DBT zal het accent verschuiven. De focus komt meer te liggen bij de uitvoering van projecten die de afgelopen periode zijn voorbereid. Dit betreft o.a. de transformatie van het station Steenwijk als poort van de regio en het realiseren van smart mobility en smart hospitality in de gehele gemeente.
Prognose najaar	●
Toelichting	In het voorjaar is er met behulp van het conceptmodel Smart Mobility & Hospitality, de app-ontwikkeling, de gesprekken met de buurgemeenten, de keuze voor de ontvangstlocaties en de ontwikkeling van de huisstijl voor die locaties en vervoersmiddelen een strakke basis gelegd om het project verder uit te werken. In het najaar van 2021 ligt de nadruk op het fysiek ontwikkelen van de ontvangstlocaties met o.a. elektronische bebording en andere smart toepassingen, het meten van huidige bezoekersstromen, het opleveren van de eerste versie van de gebiedsapp, het introduceren van de eerste vormen van slimme mobiliteit en het aanhaken van ondernemers en andere partijen met congressen en symposia.

Speerpunt 2	Meer nieuwe betrouwbare lokale data (Steenwijkerland als experimenteergebied)
Resultaten	Het realiseren van actuele, volledige en betrouwbare data op het niveau van Weerribben-Wieden / Steenwijkerland.
Prognose najaar	●
Toelichting	Het verzamelen van data vindt plaats in diverse projecten. Bijvoorbeeld bij de realisering van smart mobility en smart hospitality. Daarnaast hebben ook onze partners beschikking over data. Het is van belang dat we inzicht krijgen in deze (geanonimiseerde) data. We werken nauw samen met onze partners binnen de Stichting Weerribben-Wieden en met Marketing-Oost (die ook de projectleider levert) om naast een Landelijke en Provinciale Data Alliantie ook een Regionale Data Alliantie te realiseren. Het komend najaar zal de focus liggen op het versterken van deze structuur en het opzetten van een dashboard zodat de data ook in de toekomst beschikbaar blijft.

Speerpunt 3	Nationaal Park Weerribben-Wieden wordt Nationaal Park van Wereldklasse
Resultaten	Het doorontwikkelen van Nationaal Park Weerribben-Wieden naar een Nationaal Park Nieuwe Stijl waarbij de balans tussen economie, ecologie en leefbaarheid voorop staat.
Prognose najaar	●
Toelichting	De doorontwikkeling van Nationaal Park Weerribben-Wieden naar een Nationaal Park nieuwe stijl, op basis van het projectplan 'Nationaal Park Nieuwe Stijl Weerribben-Wieden', wordt ook dit najaar voorgezet. De fasering als opgenomen in het projectplan is daarbij leidend. De Stichting Weerribben-Wieden heeft vanuit de financiering van het projectplan meer personele capaciteit aangetrokken om dit, samen met de verschillende partners (waaronder de gemeente) te realiseren. De commissie Verkenning Nationale Parken heeft ons gebied genoemd als één van de vijf Nationale landschapsparken. Samen met onze partners in de Stichting Weerribben-Wieden gaan we de ideeën die we hierbij als gebiedspartijen hebben uitwerken, zodat deze status bijdraagt aan de wijze waarop we als gezamenlijke gebiedspartijen graag zien dat dit wordt vormgegeven

Economie:

Speerpunt 4	Inzetten op de vitale, aantrekkelijke stad Steenwijk (Station, Rams Woerthe, Binnenstad, Steenwijkerdiep)
Resultaten	- Voor ons is de herinrichting van het Steenwijkerdiep een belangrijke prioriteit. Op basis van de te verwachten gesloten contracten in 2020 zal worden ingezet op beeldkwaliteit openbare ruimte en het opstarten van de bestemmingsplanprocedure. - Een vitale, aantrekkelijke stad Steenwijk als integraal onderdeel van het toeristisch potentieel van het gebied Weerribben-Wieden staat centraal. Dat betekent dat we blijven inzetten op het stimuleren van de toeristische kansen van de stad, het neerzetten en uitbouwen van de stoere vestingstad en de verbinding met het station, het park en de entree van het gedempte Diep versterken. Een uitvoeringsplan wordt in de loop van het jaar vastgesteld.
Prognose najaar	■ De herinrichting van het Gedempte Steenwijkerdiep ligt weliswaar op koers (●), maar vraagt voor participatie specifieke aandacht • Station, zie hiervoor het programma Duurzaam Beleefbaar Toerisme. ■ De ontwikkeling van Steenwijk naar een vitale, aantrekkelijke stad vraagt specifieke aandacht.
Toelichting	<i>Gedempte Steenwijkerdiep</i> De voorbereidingen voor het in procedure brengen van een integraal bestemmingplan voor de herontwikkeling en inrichting van het Gedempte Steenwijkerdiep liggen op koers. Naar verwachting kan in het najaar van 2021 het ontwerpbestemmingsplan worden gepubliceerd. Met het verder uitwerken van het inrichtingsplan wordt de basis gelegd voor een hoogwaardige en klimaatadaptieve invulling van het openbaar gebied. Het voorlopig ontwerp is toegelicht aan vertegenwoordigers van belangengroepen. Participatie en communicatie met de omgeving vraagt speciale aandacht. Als gevolg van de corona-maatregelen is het organiseren van dergelijke trajecten niet eenvoudig, hetgeen van invloed kan zijn op de planning. <i>Binnenstad Steenwijk</i> Het uitvoeringsplan binnenstad Steenwijk 2021 is door de gemeente, Steenwijk Vestingstad en de bewonersvereniging vastgesteld. De projecten hebben tot doel de stad vitaler en aantrekkelijker te maken. Belangrijk onderdeel is het tegengaan van de leegstand. Niet alleen door tijdelijke maatregelen (o.a. etalages enz.), maar juist een strategie te ontwikkelen en uit te voeren om leegstaand commercieel vastgoed tegen te gaan (dit kan variëren van nieuwe invullingen, transformatie en/of het uit de markt halen van teveel m2 retail). Deze opdracht wordt in 2021 door de centrummanager opgepakt en uitgewerkt. Onlangs is een 'glossy' opgeleverd voor de binnenstad. Dit magazine geeft een goed beeld van de oude vesting, de verhalen en wat er te beleven valt. Als integraal onderdeel is het qua huisstijl nauw verwant aan de uitingen vanuit het nationaal park Weerribben-Wieden. De eerste aanvraag vanuit het fonds stimuleren vitaliteit binnenstad is verleend aan de bioscoop. Dit fonds is gericht om de verliezers van de coronacrisis (retail, horeca en leisure) te ondersteunen in bouwkundige aanpassingen van bedrijfspanden en daarmee de vitaliteit van binnensteden. Momenteel vindt een pilot plaats om de bedrijfsafvalcontainers uit de Waagstraat en Kalverstraat te halen en hiervoor een ondergrondse oplossing te verkennen. Het straatbeeld wordt hierdoor aantrekkelijker. De nieuwe bewegwijzering in het centrum is onlangs opgeleverd. En hiermee een actuele verwijzing voor toeristen naar interessante deelgebieden in de stad. Ook zijn plekken geïdentificeerd voor het aanbrengen van streetart op lelijke gevels,

	waardoor het straatbeeld aantrekkelijker wordt. De voorstellen worden besproken met ondernemers en bewoners. Als onderdeel van Leader, is het de verwachting dat het voor april 2022 (afloop Leader) gerealiseerd wordt. Een aantal projecten voor de binnenstad heeft vertraging opgelopen, dit als gevolg van capaciteitsproblemen én niet te vergeten doordat participatie, overleg met bewoners / ondernemers als gevolg van corona niet heeft kunnen plaatsvinden. Ondanks deze beperkingen streven we ernaar nog dit jaar een stadscafé te organiseren in het kader van het met de provincie afgesloten stadsarrangement. Bewoners en ondernemers worden uitgenodigd om ideeën aan te dragen om de stad aantrekkelijker en vitaler te maken.
--	--

Speerpunt 5	Inzetten op werkgelegenheid/arbeidsmarkt en Actieplan werk(t)
Resultaten	De uitvoering van het Actieplan werk(t) is gezien de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt onverminderd van belang. Juist vanwege deze ontwikkelingen (groeiende werkloosheid en sectoren waarin nog wel krapte ontstaat) willen we nieuwe output afspraken maken over ons "Steenwijkerlands model". Hoe kunnen we een proactieve bemiddelende rol vervullen tussen bedrijven/sectoren die personeel vragen en waar aan de andere kant overschotten ontstaan?
Prognose najaar	●
Toelichting	Binnen het Actieplan Werk(t) wordt er via verschillende projecten gewerkt aan het herstel van de arbeidsmarkt. Dit op een arbeidsmarkt die al doordrongen was van krapte en mismatch (wat door de coronacrisis alleen maar is versterkt). Er is actief ingezet op het uitbreiden van het netwerk van betrokken ondernemers en het creëren van draagkracht voor de projecten NEXT, Stapelbanen en het Regionaal Techniek Centrum. Om gezamenlijk met overheid en onderwijs in te springen op de genoemde arbeidsmarktontwikkelingen. Corona heeft dit proces wel wat vertraagd, maar deze tijd is benut voor het vaststellen van randvoorwaarden en voorbereidingen om in het najaar de samenwerkingsverbanden officieel tot stand te brengen. Zo hebben zowel de maakindustrie als de installateurs een collectief gevormd om deel te nemen aan het Regionaal Techniek Centrum. Het project Horeca College Weerribben Wieden staat nog on-hold vanaf het begin van het jaar. Na het seizoen worden de mogelijkheden voor een doorstart nader bekeken.

3. Stand van zaken doelen en beoogde resultaten

Prognoses:

● = op koers

■ = specifieke aandacht vereist

▲ = er zijn problemen

X = geen gegevens bekend

Doel	Excellent vestigingsklimaat
Beoogd resultaat 2021	▪ We streven ernaar dat zich 3 nieuwe bedrijven vestigen op Eeserwold, mede als gevolg van de nieuwe marketingcampagne die in 2020 wordt gelanceerd; ▪ Een vastgesteld bestemmingsplan voor het Gedempte Steenwijkerdiep; ▪ Er is een vastgesteld MKB beleid met daarin aandacht voor het rode loper beleid, MKB dienstverleningen, dat recht doet aan het motto 'ja gemeente'; ▪ We bouwen aan een vitale, aantrekkelijke binnenstad van Steenwijk; ▪ Realisatie aantrekkelijke verbinding Station met de binnenstad van Steenwijk.
Processtap/actie 2021	▪ 3 nieuwe bedrijven gevestigd op Eeserwold; ▪ Uitvoeringsagenda binnenstad uitgevoerd; ▪ Prestatieboom 2021 uitgevoerd i.s.m. BCS;

	▪ Uitvoering stadsarrangement.
Prognose najaar	● We streven ernaar dat zich 3 nieuwe bedrijven vestigen op Eeserwold ● Voor de herontwikkeling van het Gedempte Steenwijkerdiep brengen we in het najaar van 2021 een ontwerpbestemmingsplan in procedure ■ Onze dienstverlening is gericht om ondernemers te helpen: ■ We bouwen aan een vitale, aantrekkelijke binnenstad van Steenwijk: ■ Realisatie aantrekkelijke verbinding Station met de binnenstad van Steenwijk:
Toelichting	De voorbereidingen voor het opstellen van het ontwerpbestemmingsplan voor de uitbreiding en verplaatsing van de supermarkten aan het Gedempte Steenwijkerdiep alsmede de uitbreiding van de supermarkt aan de Tukseweg worden afgerond en het ontwerpbestemmingsplan kan worden gepubliceerd. De concept inrichtingsschets voor de herinrichting van het openbaar gebied van het Gedempte Steenwijkerdiep en de Tukseweg is besproken met omwonenden en ondernemers. Met de ontvangen input wordt een definitief ontwerp gemaakt. Ondanks de crisis is de belangstelling voor bedrijfskavels op Eeserwold (én de overige terreinen in de gemeente) groot. Naar verwachting leidt dit tot daadwerkelijk 3 nieuwe bedrijfsvestigingen op Eeserwold in 2021. Het beeldkwaliteitsplan is aangepast, waardoor er meer mogelijkheden zijn en maatwerk wordt geleverd voor bedrijven om zich te vestigen. Het bestemmingsplan zal binnenkort in procedure worden gebracht. Het ondernemersloket blijft de vragen van ondernemers beantwoorden. Zowel de vragen over de diverse landelijke steunpakketten in het kader van corona als 'regulier' m.b.t. vergunningverlening. Het resultaat van de MKB vriendelijkste gemeente is teleurstellend. Het onderzoek helpt ons wel om in samenwerking met o.a. de BCS echt werk te maken van onze ondernemersdienstverlening (zowel qua proces als communicatie). De resultaten en de aanbevelingen gaan we gebruiken voor een plan van aanpak. Ontwikkeling binnenstad, zie speerpunt 4. Als gevolg van m.n. personele capaciteitsproblemen heeft de verbinding station met de binnenstad vertraging opgelopen. Het in de stuurgroep besproken voorstel is nog niet nader uitgewerkt.

Doel	Versterken regionale samenwerking
Beoogd resultaat 2021	Beoogd resultaat in 2021 in relatie tot de geformuleerde doelstelling valt niet nader te specificeren.
Processtap/actie 2021	We blijven investeren in de regionale samenwerking. We nemen het initiatief voor de vrijetijdseconomie, en zijn nauw verbonden met de HCA. Tevens zetten we ons meer in op de lobby van de regio als één van de vier economische regio's van Nederland.
Prognose najaar	●
Toelichting	De samenwerking in de sector Vrijetijdseconomie is reeds opgepakt. Deze samenwerking zullen we de komende periode blijven onderhouden en mogelijk nog verder versterken. We kijken daarbij kritisch naar welke vorm van samenwerking past bij het belang dat wij daarbij hebben. We blijven ons inzetten in de Regio Zwolle, aangezien veel thema's regionaal worden opgepakt. We hebben met het uitvoeren van het Actieplan werk, een koppositie in de regio. De agenda van de Regio Zwolle wordt breder en veelomvattend. Bij de voor Steenwijkerland relevante thema's zitten wij (bestuurlijk en ambtelijk) aan tafel. Met onze partners in de regio zetten we ons in om de 4^e economische regio van het land te worden.

Doel	Versterken arbeidsmarkt
Beoogd resultaat 2021	Met onze investeringen en inzet willen we binnen 5 jaar 10% van onze beroepsbevolking hebben bereikt door:

	▪ Uitvoeren actieplan Werk(t) ▪ Prestatieboom ▪ HCA
Processtap/actie 2021	▪ Uitvoeren (geherijkt) actieplan werk(t); ▪ Gezamenlijk met de BCS uitvoeren van de prestatieboom, met focus op herstel economie en werkgelegenheid; ▪ We geven invulling aan de Regiodeal Human Capital Agenda regio Zwolle door in te zetten op drie sporen: beschikbaarheid, wendbaarheid en inclusiviteit;
Prognose najaar	● Uitvoeren actieplan Werk (t): ■ Prestatieboom: ● HCA:
Toelichting	Actieplan Werk(t): Binnen het Actieplan Werk(t) wordt er via verschillende projecten gewerkt aan het herstel van de arbeidsmarkt. Dit op een arbeidsmarkt die al doordrongen was van krapte en mismatch (wat door de coronacrisis alleen maar is versterkt). Er is actief ingezet op het uitbreiden van het netwerk van betrokken ondernemers en het creëren van draagkracht voor de projecten NEXT, Stapelbanen en het Regionaal Techniek Centrum. Om gezamenlijk met overheid en onderwijs in te springen op de genoemde arbeidsmarktontwikkelingen. Corona heeft dit proces wel wat vertraagd, maar deze tijd is benut voor het vaststellen van randvoorwaarden en voorbereidingen om in het najaar de samenwerkingsverbanden officieel tot stand te brengen. Zo hebben zowel de maakindustrie als de installateurs een collectief gevormd om deel te nemen aan het Regionaal Techniek Centrum. Het project Horeca College Weerribben Wieden staat nog on-hold vanaf het begin van het jaar. Na het seizoen worden de mogelijkheden voor een doorstart nader bekeken. Prestatieboom: Als gevolg van personele capaciteitsproblemen heeft de prestatieboom (het behalen van concrete resultaten in de samenwerking met BCS) vertraging opgelopen. Inmiddels is dit verholpen, waardoor de achterstand naar verwachting kan worden ingelopen. Voor 2021 is afgesproken geen afzonderlijke overeenkomst met BCS op te stellen voor het realiseren van werkervaringsplekken, maar dit vanaf 2022 ook op te nemen in deze prestatieboom. HCA: Niet alleen vanuit actieplan Werk (t) zoeken wij actief aansluiting bij de Human Capital Agenda (HCA) met onze projecten. Wij stimuleren ook werkgevers en werkzoekenden van onze gemeente zich hier te melden voor financiering van om-, her- en bijscholing vanuit het 'Upgrade Jezelf en Groei Vooruit ontwikkelfonds'. Tot en met juni hebben 88 inwoners en 11 werkgevers hiervoor een aanvraag ingediend.

Doel	Focus op toerisme & recreatie
Beoogd resultaat 2021	In de totale collegeperiode willen we met onze samenwerkingspartners een bijdrage doen om de volgende zaken te realiseren: ▪ Meer personen werkzaam in toerisme en recreatie; ▪ Meer omzet in de toeristische sector; ▪ Inzicht in vitaliteit van de toeristische verblijfssector en toename van de kwaliteit; ▪ Langer verblijf en hoger bestedingspatroon van de verblijfstoerist in het gebied; ▪ Betere spreiding van toeristen in het gebied en over het jaar; ▪ Toename kwaliteit toeristische infrastructuur door uitvoering bidbook 'Land van Weerribben-Wieden'; ▪ Duurzaam toerisme met behoud van dagelijkse leefkwaliteit; ▪ Weerribben-Wieden als sterk merk in Nederland en internationaal.

Processtap/actie 2021	De inspanningen vanuit Duurzaam (Be)leefbaar Toerisme worden in 2021 nog concreter. Hierbij kan gedacht worden aan: ▪ Stimuleren van initiatieven die bijdragen aan realisering van de toeristische visie door de Stichting Weerribben-Wieden; ▪ Realiseren van onderdelen t.b.v. smart mobility en smart hospitality (Regio Deal 2020); ▪ Afronden van projecten in het kader van Leefbaar Giethoorn; ▪ Blijvend inzetten op het beschikbaar krijgen van nieuwe betrouwbare lokale data; ▪ Het functioneren van het Nationaal Park als een Nationaal Park van Wereldklasse.
Prognose najaar	▲ 8x
Toelichting	Ook in 2021 blijft de sector problemen houden ten gevolge van beperkingen in het kader van corona. De verwachting is dat ook in 2021 toeristen uit Nederland en de omliggende landen onze regio weten blijven te vinden. Het internationaal toerisme van buiten Europa is nagenoeg stilgevallen. Deze toeristen komen ook buiten het hoogseizoen, zoals in het najaar. Vooral ondernemers die afhankelijk zijn van deze doelgroep en ondernemers die afhankelijk zijn van groepen zullen ook dit najaar getroffen worden, wanneer zij er niet in slagen andere toeristen aan te trekken. Juist nu is het van belang de focus te houden op deze sector. In het najaar 2021 zullen projecten als smart mobility en smart hospitality, de ontwikkeling van een European Wetland Center in Ossenzijl, projecten ten behoeve van duurzame ambachten etc. worden doorontwikkeld om de beoogde resultaten te behalen. Mede hierdoor blijft ons gebied interessant voor de toerist en wordt de balans tussen toerisme, leefbaarheid en natuur & landschap versterkt.

4. Stand van zaken bezuinigingen

In de programmabegroting zijn de volgende bezuinigingen opgenomen:

		bedragen x € 1.000				
Bezuinigingen 2021-2024	Investering	S / I	Begroting 2021	MJR 2022	MJR 2023	MJR 2024
3. Werk aan de winkel						
In begroting 2021-2024 opgenomen						
3.1. Economisch beleid: verlagen budget voor onderzoeks- en (externe) advieskosten		S	- 20	- 20	- 20	- 20
3.2. Economische promotie: lagere contributie aan regio Zwolle		S	- 43	- 43	- 43	- 43
3.3. Marktgelden en baten vaste standplaatsen		S	- 7	- 7	- 7	- 7
3.4. Programma DBT: Bekostiging van de Stichting Weerribben Wieden		S	- 30	- 30	- 30	- 30
Totaal bezuinigingen		-	- 100	- 100	- 100	- 100

* Bovenvermelde bezuinigingen zijn weergegeven in de Programmabegroting 2021-2024 op pagina 31.

<u>Stand van zaken bezuinigingen (programmabegroting 2021-2024):</u> Bovenvermelde bezuinigingen zijn geëffectueerd. <u>Zijn de ingeboekte besparingen voor 2021 haalbaar?</u> Ja. <u>Zo nee, waarom niet?</u> Niet van toepassing. <u>Financiële consequenties voor 2021?</u> Geen. <u>Financiële consequenties voor 2022-2025?</u> Geen.

5. Projecten/ investeringen Programmabegroting 2021-2024

Stand van zaken Bestedingsplan zoals opgenomen in de Programmabegroting 2021-2024:

Stand van zaken projecten/investeringen Programmabegroting 2021-2024				
Omschrijving project/investering	Wordt de planning gehaald?	Wordt project/ investering uitgevoerd volgens het laatst vastgestelde projectplan?	Worden middelen ingezet overeenkomstig het laatst vastgestelde projectplan?	Is de investering/ het project gereed?
Bestedingsplan:				
Toeristische productontwikkeling	●	●	●	Nee
Continuering hoofdaannemer uitvoering Actieplan Werk(t)	●	●	●	Nee

6. Nadere wijzigingen

REGULIER

Financiële mutatie nr. 1: Inrichting Openbare ruimte rondom Onnakerk	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Benodigd budget van € 40.000 voor inrichting van openbare ruimte rondom de Onnakerk.
Wat zijn de oorzaken?	Na verbouwing door Frion van de Onnakerk tot zorginstelling moet de openbare ruimte opnieuw worden ingericht (herstraten, openbare verlichting, openbaar groen). De werkzaamheden konden als gevolg van vertraging in het ontwikkelproces van de kerk niet gecombineerd worden met de aanleg van de stadstuin en het Molentje.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Ja, aanleg en onderhoud van wegen.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Inpassen van verbouwde kerk in gebied (stadswallen en –tuin).
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Er is in 2021 en in 2022 een bedrag nodig van € 20.000 voor infrastructurele aanpassingen rondom de Onnakerk. In totaal € 40.000.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Er dient een budget beschikbaar gesteld te worden om de werkzaamheden uit te voeren.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Niet.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	Een bedrag van € 40.000 (2021 € 20.000, 2022 € 20.000 ten laste van de algemene reserve)
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Geen.

Financiële mutatie nr. 2: Verkoop onroerende zaken /exploitatiebijdragen	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Er ontstaat een eenmalig voordeel van € 220.000 in 2021.
Wat zijn de oorzaken?	Er ontstaat een eenmalig voordeel van € 220.000 door de verkoop van onroerende zaken, onder andere door exploitatiebijdragen Eeserwold.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Niet van toepassing.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Niet van toepassing.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Er ontstaat een eenmalig voordeel in 2021 van € 220.000.

Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Niet van toepassing.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Niet van toepassing.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	Er ontstaat een eenmalig voordeel van € 220.000 in 2021.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Geen.

Financiële mutatie nr. 3: BTW compensatie Regiodeal

Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Verlaging van subsidiebedrag van European Wetland Center met € 95.021 en voor station Steenwijk/Smart mobility van € 138.843.
Wat zijn de oorzaken?	De bedragen die beschikbaar zijn gesteld door het Rijk zijn inclusief eventuele btw. Het ministerie brengt de compensabele btw in mindering op de uitkering van de regeling en stort de btw-component rechtstreeks in het btw-compensatiefonds. De verwachte omvang van de compensabele btw moet vooraf worden opgegeven. Als uitgangspunt wordt dan vaak 21% btw gehanteerd en daar wordt alleen van afgeweken als dit kan worden onderbouwd. Is de afstorting eenmaal voltrokken, dan komt het Rijk daar niet meer op terug. Het risico bestaat dan dat er grote verschillen ontstaan tussen verwacht verloop en de realiteit. Bij de oorspronkelijke aanvraag waren we uitgegaan van het bedrag exclusief btw. In goed overleg met de provincie hebben we een opgave van de compensabele btw in een 2 ^e stadium kunnen opgeven. Hierdoor hebben we een nauwkeuriger inschatting van de compensabele btw kunnen maken, waardoor het risico op verschillen wordt beperkt.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	De huidige inschatting is dat de 2 projecten gerealiseerd kunnen worden door aanpassingen van de begroting.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Er wordt een lager subsidiebedrag ontvangen. De uitgaven worden ook naar beneden bijgesteld, waardoor dit budgettair neutraal verloopt.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Geen.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Budgettair neutraal.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	Niet van toepassing.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Geen.

7. Actualiteiten en kansen/uitdagingen met betrekking tot dit programma

Beleidsmatige en mogelijk financiële gevolgen van de coronacrisis:

Alhoewel er inmiddels veel mensen gevaccineerd zijn en de vaccinatie in tal van landen van start is gegaan, is wel duidelijk dat we ook dit jaar nog veel last blijven houden van het virus en de maatregelen die dit tot gevolg heeft. Mogelijk zal op enig moment in 2021 het herstel van toerisme zijn intrede doen en wordt ook internationaal reizen weer steeds meer en beter mogelijk. De coronacrisis heeft nagenoeg geen invloed op de beoogde doelen en de benoemde speerpunten. Juist nu is het van belang dat we daarop blijven inzetten. Het behalen van de resultaten (werkgelegenheid en omzet in de toeristische sector) staat erg onder druk.

Voor de ondernemers in de toeristische sector hebben te maken met de financiële gevolgen van de coronacrisis. Het traject dat we als gemeente (en partners), in het kader van dit bestuursprogramma, al voor de crisis hebben bepaald blijft belangrijk. Ook ondernemers zijn hierbij gebaat. Om ondernemers te ondersteunen bij het omgaan met de beperkingen en klaar te zijn bij verlichting van die beperkingen hebben we initiatieven vanuit de sector ondersteund. Ook het komend najaar zullen we blijven kijken of en hoe we ondernemers kunnen steunen.

Overige actualiteiten (i.r.t. het bestuursprogramma):

Kansen:

- ▲ Mensen hebben na de coronacrisis weer de behoefte op vakantie te gaan en de beperkingen worden langzamerhand minder;
- ▲ Er is na de hectische tijd van de coronacrisis een toenemende behoefte aan rust, ruimte en authenticiteit;

Uitdagingen:

- ▼ Het is en blijft de uitdaging, zeker in deze tijd met beperkingen ten gevolge van de coronacrisis, om gespreid over het jaar en over het gebied toeristen te trekken;
- ▼ Binnen onze verantwoordelijkheden en mogelijkheden blijven we bekijken hoe we de toeristische bedrijven kunnen blijven ondersteunen, zodat ze de (gevolgen van de) coronacrisis overleven.
- ▼ Tijdens de eerste coronagolf heeft bestuurlijk overleg plaatsgevonden tussen gemeente en provincie. In dit overleg is gesproken over een initiatief van ondernemers uit Steenwijkerland voor impulsen om negatieve gevolgen van corona op te vangen. Dit initiatief is omarmt en vanuit de provincie zijn financiën toegezegd. Om de energie in het ondernemersinitiatief te houden heeft de gemeente het aanbod gedaan om de kosten voor te schieten. Het terugkrijgen van de voorgesloten gelden verloopt moeizaam.

2.4 Samenredzaam

Samenredzaam

Prognoses:

● = op koers

■ = specifieke aandacht vereist

▲ = er zijn problemen

X = geen gegevens bekend

1. Inleiding

AMBITIE: MEEDOEN (EEN INCLUSIEVE SAMENLEVING)

*Steenwijkerland sluit niemand uit
Passend werk voor wie dat nodig heeft
Inwoners kunnen lezen, schrijven en internetten
Kinderen verlaten school met een diploma*

Als college willen we dat inwoners zoveel mogelijk de regie over hun eigen leven kunnen voeren en mee kunnen doen.

AMBITIE: STIMULEREN

*Vrijwilligers worden gewaardeerd en ondersteund
Verbeteren gezonde leefstijl voor inwoners*

De helft van onze inwoners is actief als vrijwilliger en laat zien zich (samen) verantwoordelijk voor de samenleving te voelen. Een belangrijk speerpunt van ons is hen te waarderen, te ondersteunen en waar mogelijk op meerdere terreinen in te kunnen zetten.

AMBITIE: ONDERSTEUNEN

*Passende zorg voor jong en oud
Hulp op maat voor wie dat nodig heeft
Verminderen en voorkomen armoede*

De toegang tot Wmo, Jeugdwet en Participatiewet zijn eind 2019 onder 1 dak gehuisvest om integraal goed te kunnen onderzoeken wat inwoners nodig hebben. Integraliteit en samenwerking zijn erg belangrijk om passende zorg en ondersteuning te kunnen bieden.

Onze ambities uit het HHP zijn hieronder vertaald in doelen, beoogd resultaten in 2021 en bijbehorende acties/processtappen. Dit presenteren we volgens de 3 thema's uit het programma 'Samenredzaam': Inclusieve samenleving, preventie en ondersteuning.

Onderstaand geven wij een overzicht van de voortgang op de programmadoelen in 2021 en de Transformatie 2.0. Als gevolg van corona was 2021 wederom een bijzonder jaar, dit heeft een beroep gedaan op het aanpassingsvermogen van de organisatie. Ten gevolge hiervan hebben we een aantal doelen moeten temporiseren. Toch is op deze doelen wel voortgang geboekt, omdat ze in de uitvoering zijn aangepast. We zijn

blij te constateren dat het overgrote deel van de Transformatie- en de programmadoelen naar verwachting behaald wordt.

Transformatie 2.0

Transformatie 2.0; versoberen en versnellen:

Het is inmiddels één jaar geleden dat het programma Transformatie 2.0 het levenslicht heeft gezien. Waar eind 2020 de focus lag op de inrichting en de start van het programma zijn er in de eerste 9 maanden van dit jaar grote en kleine stappen gezet. Wij hebben uw raad door middel van de monitor Sociaal domein iedere twee maanden meegenomen in de ontwikkelingen binnen het programma. Enkele behaalde successen:

- We realiseren de in de programmabegroting opgenomen versoeringen voor 2021;
- Alle medewerkers binnen het team uitvoering Sociaal domein werken met de omgekeerde toets;
- Het uitvoeringsplan "visie op participatie" is gereed;
- We zijn gestart met de introductie van Positieve gezondheid binnen de gemeentelijke organisatie;
- We hebben een opleidingsplan Positieve gezondheid vastgesteld waarmee we ook externe partijen willen stimuleren kennis te maken en te gaan werken met Positieve gezondheid;
- De leidende principes zijn vertaald naar uitvoeringsrichtlijnen en worden toegepast;

Verder blijven we werken aan het behalen van de in het mijlpalen overzicht opgenomen doelen en resultaten.

Naast de hierboven genoemde resultaten is er ook een resultaat waar we, als gevolg van in- en externe ontwikkelingen er niet in slagen de afgesproken deadline te halen. Het gaat hierbij om het realiseren van een dashboard Sociaal domein. Achteraf gezien is de in het mijlpalen overzicht opgenomen deadline te ambitieus gebleken. We blijven achter het met uw raad afgesproken voorstel staan om een dashboard Sociaal domein in te voeren, maar sluiten hierbij aan bij de brede gemeentelijke ontwikkeling rondom data gestuurd werken en monitoring.

Ten aanzien van de eerder vastgestelde versoeringsdoelen komen we in de programmabegroting 2022-2025 met een herijking van deze versoeringsdoelen.

We houden uw raad naast de reguliere P&C Cyclus via de monitor Sociaal domein, periodiek op de hoogte van de laatste ontwikkelingen en wijzigingen binnen het programma Transformatie 2.0.

2. Stand van zaken gekozen speerpunten 2021

N.v.t.

(Er zijn geen speerpunten opgenomen in de programmabegroting. Wel is een uiteenzetting gegeven over de wijze waarop de transformatie binnen het Sociaal Domein wordt vorm gegeven: versoering voorzieningen en versnellen transformatie. Dit leent zich minder goed om afzonderlijk over te rapporteren zoals we dat wel vragen bij de andere bestuursprogramma's. Rapportage vindt daarom plaats via de gestelde doelen en beoogde resultaten bij onderdeel 3.)

3. Stand van zaken doelen en beoogde resultaten

Doel	Inwoners die een maatwerkvoorziening nodig hebben worden goed geholpen vanuit één geïntegreerde (WMO, jeugdhulp, Participatiewet) gemeentelijke toegang
Beoogd resultaat 2021	Alle medewerkers van de toegang werken met de omgekeerde toets. Registraties van de verschillende wetten zijn op elkaar afgestemd met in acht neming van de AVG.
Processtap/actie 2021	Continue intervisie op het werken met de omgekeerde toets. Samen met aanbieders en andere organisaties dit proces bespreken.
Prognose najaar	●
Toelichting	Alle medewerkers van de Integrale Toegang zijn getraind en werken met de Omgekeerde Toets.

	Naast de Omgekeerde Toets, gaat het in deze ontwikkeling ook om het toepassen van de leidende principes en de benadering vanuit positieve gezondheid. Samen zijn ze onderdeel van de lokale transformatie. Voor de inwoner betekent dit dat hij of zij de hulp ontvangt die nodig is, meer echt helpen vanuit oorzaak en zoeken naar duurzame hulp. De bedoeling (en niet de registraties) van de wetten wordt op elkaar afgestemd, hierin wordt een afweging gemaakt, die leidt tot duurzame oplossingen. Integrale samenwerking is hiermee versterkt en de kwaliteit van besluitvorming is verhoogd.
--	---

Doel	Inwoners krijgen zo thuisnabij mogelijk ondersteuning en hebben zo min mogelijk last van grenzen tussen zorgwetten en zorgverleners
Beoogd resultaat 2021	Er is frequent afstemmingsoverleg met de huisartsen, zorgaanbieders, gemeente en andere maatschappelijke partners om de integrale ondersteuning thuisnabij te realiseren.
Processtap/actie 2021	Planmatige aanpak van het afstemmingsoverleg realiseren en borgen. Het afstemmingsoverleg krijgt een belangrijke rol voor de integrale aanpak. Het leren werken vanuit de principes van positieve gezondheid en de gezamenlijke aanpak integrale ouderenzorg (huisartsen, thuiszorg sociaal werk, gemeente) draagt hieraan bij.
Prognose najaar	■
Toelichting	1. Gezamenlijke aanpak integrale ouderenzorg: Er bestaat overleg met alle partijen, maar dit is nu nog vooral op beleidsniveau. Wij merken dat doorontwikkeling vertraagd is door het beslag dat corona heeft gelegd op betrokken partijen. 2. Regionale samenwerkingsagenda Zilveren Kruis: bovenstaande geldt ook voor een aantal onderdelen uit de regionale Samenwerkingsagenda Zilveren Kruis. Invoering directe toegang tot de Wet Langdurige Zorg (WLZ) op de grondslag psychische problematiek loopt vertraging op door de wachtlijsten bij het Centrum Indicatiestelling Zorg. Het onderwerp grensvlakken tussen wetten krijgt zijn beslag in de tweede helft van 2021. Daarnaast staat op de agenda samenwerking ten aanzien van POH GGZ Jeugd en een regionale aanpak om onafhankelijke cliëntondersteuning WMO en WLZ op elkaar af te stemmen.

Doel	In 2022 is er een goede afstemming tussen de zorg die vanuit onderwijs wordt ingezet en de jeugdhulp
Beoogd resultaat 2021	Na een tweejarige pilot SO+ klas op het Ravelijn, hebben we besloten deze werkwijze een integraal onderdeel van de jeugdhulp te laten zijn. ▪ In 2021 is de opgedane ervaring vertaald worden naar een integrale structurele werkwijze en worden deze kinderen en gezinnen beter bereikt; ▪ De intensieve aanpak van onderwijs en jeugdhulp binnen 't Tij, de trajectvoorziening in het Voortgezet onderwijs³, resulteert in een sluitende aanpak per jongere en gerichtere toeleiding naar onderwijs en/of werk.
Processtap/actie 2021	De ervaring van twee voorgaande jaren vertalen we naar een integrale structurele werkwijze van de SO+ klas die aansluit bij de betreffende kinderen en gezinnen. De beoogde resultaten worden daarbij concreet inzichtelijk gemaakt. In samenwerking met 't Tij wordt uitgewerkt hoe de aanpak van de individuele jongeren ook op collectieve wijze versterkt en geborgd kan worden.
Prognose najaar	● Integrale structurele werkwijze ● Intensieve aanpak van onderwijs en jeugdhulp
Toelichting	In het voorgaande schooljaar is voor de leerlingen van de SO+ klas een integrale werkwijze gerealiseerd waarin een samenhangende aanpak in de ondersteuning van jeugdigen en gezinnen wordt gerealiseerd.

³ Een groep binnen het voortgezet speciaal onderwijs (VSO), regio Steenwijk en omstreken.

	De samenwerking is verstevigd met duidelijker afspraken over rol en taakverdeling van de professionals onderwijs en jeugdhulp, waardoor jeugdigen en gezinnen op verschillende leefgebieden de juiste ondersteuning ontvangen, wat goed op elkaar is afgestemd. Hierdoor voorkomen we dat gezinnen belast worden met verschillende werkwijzen vanuit verschillende leefgebieden. Ook bij de leerlingen van 't Tij (trajectklas VSO) is de integrale samenwerking versterkt en is de pilot Jongeren in Beweging afgelopen schooljaar uitgevoerd en wordt nu onderzocht of de opbrengsten te vertalen zijn naar een collectieve werkwijze.
--	--

Maatschappelijke opgaven:

Doel	Mensen met een arbeidsbeperking wordt een beschutte werkplek geboden
Beoogd resultaat 2021	Het minimaal realiseren van de landelijke taakstelling van 21 beschutte werkplekken in onze gemeente in 2021.
Processtap/actie 2021	De uitvoering van beschut werk is opgedragen aan NoordWestGroep in afstemming met ons Uitvoeringsteam Sociaal Domein.
Prognose najaar	●
Toelichting	Medio 2021 zitten we door in- en uitstroom al op een realisatie van 18 beschutte werkplekken. Gelet op de verwachte instroom in de tweede helft van 2021 gaan we er van uit dat we minimaal de bijgestelde taakstelling (19 beschutte werkplekken) over 2021 halen.

Doel	Het aantal inwoners dat niet kan deelnemen aan de samenleving vanwege armoede, neemt af
Beoogd resultaat 2021	In 2021 zijn we aangesloten bij 'Sam & Overijssel' ⁴ . Hierdoor zullen mogelijk meer gezinnen met kinderen in armoede bereikt worden. De verwachting dat meer mensen, n.a.v. corona, hun baan zullen verliezen leidt er mogelijk toe dat de armoede zal toenemen. Dit maakt het bereiken van dit doel lastig.
Processtap/actie 2021	Er wordt meer aandacht besteed aan preventie, vroegsignalering en voorlichting. Dit doen we in samenwerking met Sociaal Werk De Kop (SWDK). Daarnaast wordt het oplossen van schuldenproblematiek, bijvoorbeeld door schuldhulpverlening, als speerpunt opgepakt.
Prognose najaar	●
Toelichting	De verwachting, dat er als gevolg van corona meer inwoners hun baan zouden verliezen en als gevolg daarvan de armoede zou toenemen, bleek onjuist. Het banenverlies valt (tot nu toe) ontzettend mee. Dit maakt dat we op koers zijn. Het actieplan schuldhulpverlening is geïmplementeerd. Speerpunt is het zo vroeg mogelijk opsporen van inwoners met schulden. Hierin werken we actief samen met SWDK. Samen met SWDK, de GKB en onze schuldhulpverleners hebben we een gezamenlijk geldloket opgezet waar mensen terecht kunnen met hun financiële vragen. Naar verwachting zijn we voor eind van dit jaar aangesloten bij Sam&Overijssel. Wij zijn aangesloten bij de Nederlandse Schuldhulprouwe (NSR). De NSR zorgt ervoor dat we mensen met geldzorgen in een eerder stadium vinden en bereiken zodat we ze naar de juiste hulp kunnen toe leiden. De Voorzieningenwijzer is in september 2021 gestart. De Voorzieningenwijzer is een applicatie die mensen helpt bij het kiezen en aanvragen van voorzieningen.

⁴ 'Sam& Overijssel' biedt 0-21 jarigen in armoede via 1 portaal (www.samenvoorallekinderen.nl) de mogelijkheid om allerlei voorzieningen aan te vragen. Denk hierbij aan: sport- en cultuurcontributie, schoolvoorzieningen, dagjes uit, laptop/fiets, verjaardagspakket etc.

	Hierbij moeten we denken aan toeslagen, zorgverzekering en energie, maar ook aan gemeentelijke miniregelingen. De inzet van de Voorzieningenwijzer leidt tot financiële voordelen voor bewoners en een verlaging van het risico op armoede en schulden. Gemiddeld levert dit de inwoners van de gemeente Steenwijkerland een potentieel voordeel op van € 611 per deelnemer. Inwoners maken gebruik van de beschikbare miniregelingen en kunnen daarom meedoen met maatschappelijke activiteiten. De gemeente maakt gebruik van het adviesrecht schuldenbewind. Hierdoor kan de gemeente inwoners met financiële problemen op een passende manier ondersteuning bieden.
--	--

Doel	Onderwijsachterstanden en voortijdig schoolverlaten wordt teruggedrongen
Beoogd resultaat 2021	De omvang van resultaten binnen de projecten van 'Samen voor Ryan' is groot en divers. Een greep uit de resultaten voor 2021: ▪ De Steenwijkerlandse Academie heeft een programma van deskundigheidsbevordering opgezet; ▪ 'Levensvaardigheden' wordt als les aangeboden binnen het praktijkonderwijs; ▪ Er is een meetlat ontwikkeld om het taalniveau en sociaal-emotionele ontwikkeling bij (anderstalige) kinderen in beeld te brengen.
Processtap/actie 2021	Voor de projecten binnen 'Samen voor Ryan': ▪ Verstrekken we jaarlijks subsidie; ▪ Monitoren we per project de afzonderlijke resultaten; ▪ Ontwikkelen we een systeem van tellen en vertellen om de effecten van 'Samen voor Ryan' op lange termijn te monitoren; ▪ Organiseren we (wederom) een bijeenkomst om met alle deelnemende partijen te bepalen of we nog de goede kant op gaan.
Prognose najaar	● Programma deskundigheidsbevordering ● Levensvaardigheden ● Meetlat Taalniveau
Toelichting	Bij de projecten van Samen voor Ryan wordt gewerkt op basis van schooljaren. Dit betekent dat er in het najaar gestart wordt met de uitvoering van de projectplannen van dat jaar. Aangezien Samen voor Ryan meerjarenplannen betreft, zit er veel continuïteit in de uitvoering. Op het gebied van bijvoorbeeld scholing is er sprake van een doorontwikkeling: in 2020/2021 is er veel scholingsaanbod online geweest, waarbij de vorm niet voor iedereen behapbaar was. Dit kwam bijvoorbeeld door veel schermtijd (vanwege corona), verhoogde werkdruk bij medewerkers en daarmee minder ruimte voor het aanbod. Deze ervaringen zijn door vertaald naar een meer uitgebalanceerd aanbod voor 2021/2022. Op die manier worden doelstellingen nog steeds behaald en liggen de projecten op koers.

Doel	Alle kinderen krijgen de kans om zich goed te ontwikkelen
Beoogd resultaat 2021	90% van de 2- en 3-jarigen gaat naar een voorschoolse voorziening. Gezien de keuzevrijheid van ouders is een 100% bereik niet mogelijk.
Processtap/actie 2021	Nog meer en beter monitoren. Meer inzetten op normaliseren van gebruik peuteropvang. Meer nadruk leggen op belang peuteropvang voor ontwikkeling kind, op professionalisering van het Voor- en voerschools aanbod (o.a. meer uren per week). Verder inzetten op nog meer samenwerking met basisonderwijs én binnen de sector; relatie met Samen voor Ryan en Kansrijke Start.
Prognose najaar	■
Toelichting	De laatste monitor laat een lichte daling zien in de deelname van peuters aan een voorschoolse voorziening (van 83 naar 81%). Dit heeft naar verwachting te maken met corona. Wel blijft het bereik van de VVE-doelgroep (voor- en voerschoolse educatie) conform onze doelstelling. Deze groep peuters is dus in de coronaperiode niet uit het oog verloren. Hier is gedurende de lockdowns ook extra aandacht aan besteed.

Doel	Het vergroten van duurzame gezondheidswinst en versterken van veerkracht
Beoogd resultaat 2021	▪ Consulenten sociaal domein en sociaal werkers hebben een gezamenlijke training 'Werken vanuit positieve gezondheid' gehad; ▪ Er is een gezamenlijke aanpak partijen integrale ouderenzorg (huisartsen, thuiszorg sociaal werk, gemeente) gerealiseerd. Steenwijkerlands Sport & Beweegakkoord Er is sprake van samenhang met het programma Mijn Steenwijkerland dat als doel heeft om zoveel mogelijk vitale, fitte, participerende inwoners in Steenwijkerland te hebben, in een omgeving die uitnodigt tot gezond gedrag. Een aantal van de beoogde resultaten staan daarom verwoord bij dit doel en een aantal staat bij Mijn Steenwijkerland. Met ondersteuning vanuit de gemeente is o.a. ▪ Op enkele locaties van voorschoolse opvang het bewegen een belangrijk onderdeel in de dagelijkse zorg voor de kinderen; ▪ De kwaliteit van het bewegingsonderwijs op enkele scholen vergroot en zijn er meer beweegmomenten ingevoerd gedurende de dag; ▪ De Long Challenge gehouden, waarbij is samengewerkt met het longfonds en de fysiotherapeuten.
Processtap/actie 2021	Uitvoering geven aan: ▪ Plan van aanpak Samen in Beweging; ▪ Steenwijkerlands Sport & Beweegakkoord; ▪ Uitvoeringsprogramma van het Wedstrijdplan. We zetten hierbij in op de volgende thema's: ▪ Jong leren bewegen; ▪ Vitaal oud(er) worden; ▪ Inclusief sporten en bewegen; ▪ Vitale sportaanbieders; ▪ Duurzame sportinfrastructuur. ▪ Sportevenementen
Prognose najaar	● Trainingen positieve gezondheid ■ Gezamenlijke aanpak integrale ouderenzorg ● Uitvoering Steenwijkerlands Sport & Beweegakkoord ■ Samen in Beweging
Toelichting	Training positieve gezondheid In de tweede helft 2021 gaat de training positieve gezondheid voor de eerste groep consulenten en sociaal werkers van start. Gezamenlijke aanpak integrale ouderenzorg Huisartsen kennen een grote werkdruk vanwege corona, maar ook door het huisartsentekort. Het realiseren van een gezamenlijke aanpak van partijen integrale ouderenzorg (huisartsen, thuiszorg sociaal werk, gemeente) kent daarom verschillende snelheden. Drie huisartsenpraktijken (HAP's) werken al met kernteams. Vier HAP's zijn zeer geïnteresseerd en bereiden zich voor op deze manier van werken. De overige twee HAP's hebben de prioriteit om dit moment elders liggen. Sport- en beweegakkoord Met een deel van de uitvoering van het Steenwijkerlands Sport & Beweeg-akkoord zijn we op koers. Een aantal concrete voorbeelden zijn: 1. Er is een doorgaande leerlijn ontwikkeld voor voorschoolse opvang en het basisonderwijs en er zijn beweegkaarten gemaakt gericht op bewegend leren, pauzespelen en bewegingsonderwijs. Hierin is nauw samengewerkt met de Steenwijkerlandse Academie van Samen voor Ryan. De locaties worden ondersteund in de toepassing hiervan.

	2. In Giethoorn is een pilot gestart met inzet van een brede vakdocent jong leren bewegen. 3. Er zijn initiatieven ondersteund op het gebied van nordic walking en wandelen in Blokzijl. Bij dit laatste initiatief is de praktijkondersteuner trekker en wordt de verbinding gemaakt met positieve gezondheid. 4. De gecombineerde leefstijlinterventie, een interventie bekostigd vanuit de basisverzekering, wordt in Steenwijkerland aangeboden. Als gemeente ondersteunen we de uitvoerende partijen in de verbinding met bestaande structuren en netwerken. Vanuit het Sport & beweegakkoord zorgen de buurtwerkers sport voor de verbinding naar het regulier sport- en beweegaanbod. 5. Voel je Goed wordt uitgevoerd bij Kopwerk. 6. Er is voor de tweede keer een promotiecampagne rondom het Jeugdfonds Sport en Cultuur uitgevoerd om de bekendheid van het fonds te vergroten. Samen in beweging Door corona is de uitvoering van het plan van aanpak voor Samen in Beweging vertraagd. Dit najaar is daadwerkelijk gestart met de uitvoering. De trainingen positieve gezondheid voor professionals worden voorbereid en de training van vrijwilligers voor het afleggen van vrijwillige huisbezoeken aan inwoners van 75 jaar en ouder wordt gestart. Medewerkers van Sociaal Werk de Kop worden, zodra de scholing weer georganiseerd wordt, geschoold in uitvoering van de interventie grip en glans. De uitvoering van de trainingen en vervolgens uitvoering van de interventies loopt door in 2022. Positieve gezondheid Inmiddels kent het concept positieve gezondheid een brede verspreiding, zowel op beleidsniveau (zorgverzekeraar, zorgpartijen, RSJ, medisch domein, GGD) als in de uitvoering. Positief is dat steeds meer partijen anders kijken naar zorg en gezondheid, vanuit een breed gezondheidsconcept als positieve gezondheid. Tegelijkertijd heeft elke organisatie zo zijn eigen snelheid (en verantwoordelijkheid). Wij werken aan het verbinden van partijen die willen werken vanuit het concept positieve gezondheid, o.a. met huisartsen, aanbieders WMO, thuiszorg, GGD en sociaal werk. In verschillende bijeenkomsten en projecten zetten we samen met deze partijen stappen naar een gezamenlijke aanpak. In de achterliggende periode is er tgv corona wel vertraging opgetreden, maar wij gaan ervan dat we vanaf september meer regulier kunnen werken. Met de instelling van een werkgroep Positieve gezondheid binnen de eigen gemeentelijke organisatie verbinden we de verschillende ontwikkelingen en projecten door middel van een gezamenlijk plan van aanpak. Doel hiervan is inspireren, ervaringen uitwisselen, kennis vergroten en het aanjagen van de toepassing van positieve gezondheid, zowel binnen als buiten de eigen organisatie. Bij nieuwe contractering van maatwerkvoorzieningen zal positieve gezondheid op termijn worden meegenomen. Ook bij de inzet van diverse coronasteunpakketten wordt gewerkt vanuit positieve gezondheid. Steenwijkerland draagt daarnaast bij aan de ontwikkeling van een regio-brede beweging positieve gezondheid, die zich ook zal richten op het betrekken van inwoners. Hierbij zijn partners betrokken als de GGD, de provincie en Zilveren Kruis.
Doel	Mensen met verward gedrag krijgen passende ondersteuning
Beoogd resultaat 2021	• Het actieplan voor de sluitende aanpak rondom mensen met verward gedrag wordt uitgevoerd. Hierin zijn veel concrete actiepunten op 10 verschillende bouwstenen benoemd. • In 2021 wordt vooral ingezet op intensivering van de samenwerking (zowel intern, als met ketenpartners, mogelijk op wijkniveau) rondom (het voorkomen van) escalatie en de aanpak van multiprobleem huishoudens /woonoverlast. Dat

	impliceert onder andere het maken van afspraken over informatiedeling en de gewenste overlegstructuur. De wet verplichte Ggz wordt tussentijds geëvalueerd, waarbij in het bijzonder aandacht is voor de keuze van Steenwijkerland om het “horen” te mandateren aan medewerkers.
Processtap/actie 2021	Rondom deze opgaven wordt intensief regionaal samengewerkt. In 2021 wordt opnieuw een agenda gevormd welke punten regionaal worden opgepakt en welke lokaal. Ook worden in 2021 voorbereidingen getroffen op de decentralisatie van het beschermd wonen naar gemeenten met ingang van 2022, zoals de inkoop van ondersteuning, organiseren van de toegang en afspraken over regionale samenwerking. Vooruitlopend hierop wordt in 2021 gewerkt aan het meer passend maken van de ondersteuning voor mensen met Ggz problematiek die zelfstandig wonen in Steenwijkerland. Bijvoorbeeld door inkoop van specifieke ondersteuning of inlooptmogelijkheden te creëren in de wijk. De planvorming hiervoor wordt najaar 2021 opgepakt.
Prognose najaar	- Uitvoering sluitende aanpak verward gedrag - Intensivering samenwerking - Evaluatie wet verplichte Ggz
Toelichting	Het in 2018 vastgestelde actieplan heeft een meerjarig karakter en is ook in 2021 uitgevoerd. Hierin zijn veel acties benoemd over 9 bouwstenen, van signalering en toeleiding tot ondersteuning en informatiedeling in de keten. Acties zijn deels lokaal en deels in regionaal verband opgepakt. In 2021 is de lokale samenwerking tussen de toegang/sociaal domein en het veiligheidsdomein sterk geïntensiveerd. De versterking van de casus- en procesregie bij complexe sociale problemen heeft hieraan bijgedragen. Daarnaast zijn diverse (in- en externe) professionals getraind in het herkennen van/omgaan met verward of onbegrepen gedrag. Om de samenwerking met landelijke uitvoeringsinstanties bij urgente complexe sociale problemen te versterken, is de gemeente aangesloten bij het landelijke programma maatwerk multi-probleem-huishoudens. Regionaal is in 2021 vooral ingezet op monitoring van de in 2020 ingevoerde Wet verplichte Ggz. Dit heeft onder meer geleid tot aangescherpte afspraken over de uitwisseling van persoonsgegevens, afspraken met ketenpartners als politie, Dimence en zorgaanbieders Wet Zorg en Dwang en verlenging van de opdracht voor het uitvoeren van verkennende onderzoeken bij de GGD IJsselland. De keuze om het ‘horen’ in het kader van de Wet verplichte Ggz te mandateren aan een ambtelijk piket is na de positieve ervaringen hiermee doorgezet. Extra aandacht ging in 2021 naar een analyse van ervaren knelpunten in de bemoeizorg. Oplossingen hiervoor moeten dit najaar verder uitgewerkt. Ook wordt dit najaar in beeld gebracht welke verantwoordelijkheden gemeenten hebben rondom de Wet Zorg en Dwang en hoe de gemeente haar zorgplicht rondom deze doelgroep verder kan vervullen. Een regionale agenda zorg & veiligheid wordt het najaar 2021 aan gemeenten aangeboden. Lokaal wordt dit najaar nog ingezet op herijken van het actieplan voor de sluitende aanpak rondom mensen met verward gedrag en invulling van het landelijk Corona- steunpakket voor kwetsbare inwoners. Omdat decentralisatie van beschermd wonen een jaar is uitgesteld naar 2023, zijn de voorbereidingen hierop achtergebleven. Dit najaar worden uitgangspunten op de decentralisatie in een regionale en lokale visie aangeboden ter besluitvorming. Ook wordt lokaal ingezet op het aanjagen van alternatieve ondersteuningsmogelijkheden voor beschermd wonen.

Opgaven die worden getemporeerd:

In de Begroting is bij 3 doelstellingen aangegeven dat deze in 2021 getemporeerd zouden worden. In 2021 is wel aan deze doelstellingen gewerkt. Zij het op een wijze die van de gemeente minder of een andere inspanning vraagt. Voor wat betreft het regenboogbeleid is aansluiting gevonden bij de inspanningen die de lokale werkgroep heeft ontplooid. Voor wat betreft het vrijwilligersbeleid is niet ingezet op een visie, maar op directe ondersteuning van de vrijwilligersorganisaties en verenigingen.

Doel	De Steenwijkerlandse samenleving sluit niemand uit
Beoogd resultaat 2021	Ten gevolge van de coronacrisis kiezen wij ervoor, naar aanleiding van HHP, deze onderdelen te temporeren.
Processtap/actie 2021	De uitvoering van de Inclusie Agenda 'Onbeperkt Samenleven' is getemporeerd. In 2021 wordt, op basis van het HHP, bepaald op welke manier hier uitvoering aan gegeven kan worden. Het opstellen van een regenboogbeleid, met het daarbij behorende beleidsproces, is getemporeerd. In 2021 wordt bepaald op welke manier hieraan, in deze nieuwe werkelijkheid waar we ons in bevinden, zo goed mogelijk invulling kan worden gegeven.
Prognose najaar	■
Toelichting	Stichting Regenboog Steenwijkerland is in 2021 opgericht. Het ontstaan van de stichting is geïnitieerd door betrokken inwoners en zal een belangrijk platform en gesprekspartner in de samenleving zijn. De stichting draagt bij aan normaliseren van de LHBTIQ+ gemeenschap door o.a. het organiseren van activiteiten en faciliteren van ontmoeting. In het najaar wordt het regenboogbeleid opgesteld. De stichting krijgt een rol in de uitvoering van het beleid. Voor 2021 is besloten om de uitvoering van de Lokale Inclusie Agenda 'Onbeperkt Samenleven' te temporeren. Inmiddels is de uitvoering gecontinueerd. Een aantal actiepunten uit de agenda is, ondanks het temporeren, wel afgerond. Een paar acties uitgelicht: - De Wmo beschikkingen worden aanpast naar eenvoudiger taal. Eerst worden alle beschikking aangepast voordat dit definitief zal worden gebruikt. Deze actie wordt doorgezet in 2022; - Er wordt meer bekendheid gegeven aan de onafhankelijke cliënt-ondersteuner van Sociaal Werk De Kop. Door deze ondersteuning wordt informatie over ondersteuning en wetten toegankelijker; - Het methodisch toepassen van de insteek van Positieve gezondheid en de Omgekeerde toets, bij de integrale toegang van de USD, maakt dat inwoners die onder de Participatiewet vallen meer meedoen in de samenleving (maatschappelijke participatie) en sneller werk vinden (arbeidsre-integratie). De agenda heeft een meerjarig karakter en acties zullen naar prioriteit worden uitgevoerd. Naar aanleiding van actuele ontwikkelingen worden acties zo nodig herijkt.

Doel	Het aantal inwoners dat moeite heeft met lezen, schrijven, rekenen of digitale vaardigheden neemt af
Beoogd resultaat 2021	Er nemen 150 inwoners deel aan een aanbod om hun taalvaardigheden te vergroten. Nog eens 50 inwoners nemen deel aan een aanbod om hun rekenvaardigheden te vergroten. Als laatst beoogd resultaat voor dit jaar nemen 50 inwoners deel aan een aanbod om hun digitale vaardigheden te vergroten.
Processtap/actie 2021	Omdat uit de afgelopen beleidsperiode is gebleken dat er té veel werk ligt bij het huidige Taalpunt, zullen er keuzes gemaakt moeten worden wat er wél en wat er niet mogelijk is. Daarom worden er in 2021 keuzes gemaakt, op basis van doelstellingen/resultaten en werkzaamheden/inzet uren. Samen met de ondernemers worden daar waar mogelijk trajecten opgestart.
Prognose najaar	● 150 taalvaardigheid ● 50 rekenvaardigheid ● 50 digitale vaardigheid

Toelichting	Als gevolg van de uitbraak van Covid 19 is het Taalpunt Steenwijkerland een langere periode gesloten geweest of kon er in mindere mate gebruik worden gemaakt van het Taalpunt. Ook konden op diverse andere locaties binnen de gemeente Steenwijkerland geen activiteiten plaatsvinden waar deelnemers hun basisvaardigheden verder kunnen ontwikkelen en/of onderhouden, waardoor er vertraging heeft plaatsgevonden en waardoor minder mensen doorgestroomd zijn naar vervolgoopleidingen en/of werk, maar ook in het kunnen participeren in onze samenleving. Het aantal deelnemers wordt naar verwachting wel gehaald.
--------------------	---

Doel	Versterken van inzet van vrijwilligers en maatschappelijke initiatieven in het sociaal domein
Beoogd resultaat 2021	Het behouden van de vitaliteit van de vrijwilligersorganisaties als belangrijk onderdeel van de vitale samenleving.
Processtap/actie 2021	Ten gevolge van de coronacrisis is voor dit onderdeel in 2020 pas op de plaats gemaakt. In 2021 kijken we op welke wijze we het beleid op vrijwillige inzet kunnen verbinden aan de uitwerking van het HHP.
Prognose najaar	■
Toelichting	In het kader van het Hernieuwd Perspectief wordt dit najaar extra ingezet op ondersteuning van vrijwilligersorganisaties om hen te helpen weer op te starten na de crisis. Dit kan met behulp van het Vitaliteitsfonds, wat wordt door-ontwikkeld met een focus op aanjagen. Maar ook met praktische ondersteuning in kennis en expertise.

4. Stand van zaken bezuinigingen

In de programmabegroting 2021-2024 zijn de onderstaande bezuinigingen opgenomen. Het grootste gedeelte van de opgenomen bezuinigingen in het jaar 2021 wordt gehaald. Per bezuinigingsopdracht wordt kort de stand van zaken toegelicht.

bedragen x € 1.000						
Bezuinigingen 2021-2024	Investering	S / I	Begroting 2021	MJR 2022	MJR 2023	MJR 2024
4. Samenredzaam						
<i>In begroting 2021-2024 opgenomen</i>						
4.1. Versoeringsmaatregelen n.a.v. onderzoek BDO: Participatie		S	- 245	- 420	- 570	- 570
4.2. Versoeringsmaatregelen n.a.v. onderzoek BDO: WMO		S	- 328	- 628	- 928	- 1.173
4.3. Versoeringsmaatregelen n.a.v. onderzoek BDO: Jeugd		S	- 380	- 862	- 1.027	- 1.172
4.4. Extra personele inzet/opleiding voor verdere transformatie sociaal domein		I	15	150		
<i>Ten laste van de AR vrij besteedbaar</i>		I	- 15	- 150		
4.5. Openbare bibliotheek: herhuisvesting per 01-11-2022		S			- 50	- 50
Openbare bibliotheek: efficiëntere werkwijze na herhuisvesting		S			- 30	- 30
4.6. Verlagen budget Scala: cultuurprofiel evenementen en netwerkvorming		S	- 25			
4.7. Schrappen van het budget voor wereldwinkels		S	- 3	- 3	- 3	- 3
4.8. Historisch archief: lagere kosten vanwege gedane aanschaf scanvoorziening		S		- 6	- 6	- 6
4.9. Verlagen budget cliëntondersteuning voor Jeugd en WMO		S	- 20	- 20	- 20	- 20
4.10. Schrappen niet wettelijke subsidies: Regiocampus		S	- 8	- 8	- 8	- 8
Schrappen niet wettelijke subsidies: Diaconaal platform		S	- 10	- 10	- 10	- 10
4.11. Verlagen budget welzijnsbeleid/ouderenzorg		S	- 8	- 8	- 8	- 8
Totaal bezuinigingen		-	- 1.026	- 1.965	- 2.660	- 3.050

* Bovenvermelde bezuinigingen zijn weergegeven in de Programmabegroting 2021-2024 op pagina 40.

Stand van zaken bezuinigingen (programmabegroting 2021-2024):

De voorgestelde besparingen in 2021 worden voor 95% gehaald. Het effect van de bezuinig voor jeugd wordt door een negatief financieel effect door corona bij Jeugd niet zichtbaar.

Zijn de ingeboekte besparingen voor 2021 haalbaar?

Ja.

Zo nee, waarom niet?

n.v.t.

Financiële consequenties voor 2021?

n.v.t.

Financiële consequenties voor 2022-2025?

De gemeenteraad heeft met vaststelling van de begroting 2021-2024 een besparingsopgave voor het programma Samenredzaam vastgesteld. Met name de opgave voor het sociaal domein is fors. Hiervoor is het programma Transformatie SD 2.0 in het leven geroepen. Op basis van de huidige inzichten blijken niet alle besparingsvoorstellen die zijn gedaan in 2021 realistisch en haalbaar. In onderstaande tabel wordt voorgesteld een aantal besparingen terug te draaien.

Tabel Niet te realiseren besparingen programma Samenredzaam NJN & PB

Soort	Onderwerp Ambitie	2022	2023	2024	2025
Besparing	Bibliotheek huisvesting nav PM		80.000	80.000	80.000
Besparing	Sociaal werk, niet uitgekeerde index 2021	60.000	60.000	60.000	60.000
Besparing	Jeugd (inkoop)	400.000	400.000	400.000	400.000
Besparing	WMO (HH)	275.000	425.000	500.000	500.000
Besparing	totaal	735.000	965.000	1.040.000	1.040.000

Toelichting tabel:

1. Besparing bibliotheek:

In de Politieke Markt van 1 juni is de casus van de bibliotheek besproken. In deze vergadering is aangegeven dat de verwachte besparing mbt de huisvesting door het verlengde contract met de Rabobank t/m 2024 niet kan worden gerealiseerd. Voorgesteld wordt de gehele besparing van € 80.000 te herzien.

2. Sociaalwerk:

In 2021 is als bezuinigingsmaatregel de indexatie niet uitgekeerd. Met stichting Tinten groep zijn contractuele afspraken gemaakt mbt uitvoering van het sociaal werk. Hierin is jaarlijkse indexering afgesproken conform de CPB. Er zijn geen mogelijkheden om onder de contractuele afspraken uit te komen. Voorgesteld wordt de gehele besparing van € 60.000 structureel te herzien.

3. Jeugd:

Het doel van de besparing was middels de hiervoor geschetste maatregelen het aantal jeugdigen dat gebruik maakt van jeugdhulp te beperken. Op basis van de ontwikkelingen in 2021 is er een duidelijke toename van complexere problematiek. Daarnaast zijn er oplopende wachtlijsten bij ketenpartners waardoor jeugdigen minder snel de juiste hulp kan worden geboden. Daarnaast heeft het inkoopbeleid van de RSJ niet de gewenste financiële uitkomst. Er is sprake van een prijsstijging ipv een geanticiperde prijsdaling. Door deze ontwikkelingen zijn de aannames bij de begroting 2021 niet haalbaar, voorgesteld wordt de besparing met € 400.000 structureel te herzien.

4. WMO:

De besparingsopdracht bestaat uit 3 onderdelen: huishoudelijke ondersteuning (HH), PGB en begeleiding. De besparingsmaatregel t.a.v. HH blijkt in 2021 e.v. niet te realiseren op basis van de voorgestelde maatregelen van BDO. Het is bij de aanbesteding niet mogelijk gebleken om de CAO schoonmaak toe te passen. Daarnaast is een verlaging van de aantallen binnen de HH een onrealistische opgave i.v.m. een stijgende vergrijzing en het huidige beleid van 'langer thuis wonen' tegenwerkt. Voorgesteld wordt de gehele besparing van HH te herzien.

5. Projecten/ investeringen Programmabegroting 2021-2024

Stand van zaken Bestedingsplan zoals opgenomen in de Programmabegroting 2021-2024:

Stand van zaken projecten/investeringen Programmabegroting 2021-2024				
Omschrijving project/investering	Wordt de planning gehaald?	Wordt project / investering uitgevoerd volgens het laatste	Worden middelen ingezet overeenkomstig het laatste vastgestelde projectplan?	Is de investering/ het project gereed?

			vastgestelde projectplan?		
Bestedingsplan:					
Inzet handhaving intern sociaal domein breed	●	●	●		Ja

6. Nadere wijzigingen

Financiële mutatie nr.1: Corona en jeugdzorg	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	€ 1,3 miljoen ivm incidentele toename kosten jeugdzorg welke is te relateren aan de coronacrisis. Voorgesteld wordt dit budget neutraal te verwerken in de NJN 2021.
Wat zijn de oorzaken?	De Nederlandse GGZ stelt dat er een stijging van het aantal kwetsbare kinderen is te zien van 30%-60% welke is te relateren aan corona. In 2021 is o.a. een forse stijging te zien van het aantal spoedzaken ten opzichte van dezelfde periode 2020 en 2019. Na een trendmatige daling van het aantal voorzieningen in de periode maart 2019 tot en met december 2020 is er in 2021 een stijgende trend te zien van + 115. Deze stijging rekenen wij voor 50% toe aan corona (58 voorzieningen). Eindejaarsverwachting 2021 is gebaseerd op een gemiddeld aantal voorzieningen van 1.200. Hierdoor is afgerond 4% van de totale eindejaarsverwachting te relateren aan corona. Dit komt neer op afgerond € 600.000 voor 2021. Gemiddeld genomen zijn cliënten 2 jaar in Jeugdzorg. Daarmee is er een na-ijleffect van € 1 miljoen te verklaren (2022: € 650.000 en 2023: € 350.000). Op basis van de ontwikkelingen in 2021 is er een duidelijke toename van complexere problematiek. Daarnaast zijn er oplopende wachtlijsten bij ketenpartners waardoor jeugdigen minder snel de juiste hulp kan worden geboden. Dit effect is deels toe te wijzen aan corona. Door extra toename nemen evenredig de wachtlijsten toe waardoor zorg minder snel kan worden geleverd. Dit heeft tot gevolg dat problemen kunnen verergeren.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Ja, uitvoering jeugdwet.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Niet van toepassing.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Voorgesteld wordt het nadeel van € 1,3 miljoen te dekken binnen de beschikbaar gestelde coronamiddelen Jeugd (€ 1,1 miljoen) bij de meicirculaire 2021 en de overige € 200.000 te dekken uit het verwachte voordeel binnen het sociaal domein.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Als beheersingsmaatregel om de zwaarder worden complexiteit en oplopende wachtlijsten het hoofd te bieden wordt een impuls bijdrage van € 300.000 voorgesteld (2022: € 150.000 en 2023 € 150.000). Deze impuls richt zich op de volgende maatregelen: De jeugdconsulent naast de POH-ers bij de huisartsenpraktijk aan te laten sluiten met als doel het aantal verwijzingen naar 'dure' zorgaanbieders van de huisartsen te verminderen; Het toegangsteam uit te breiden met een gedrags- en ggz-deskundige om hiermee meer regie te kunnen voeren op de complexe problematiek en instroom in de specialistische zorg voorkomen; Tijdelijke een extra jeugdconsulent aan te stellen om de noodzakelijke overbruggingszorg te realiseren, die nodig is ivm de lange wachtlijsten bij ketenpartners.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Niet van toepassing.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	Zie toelichting hierboven.
Kan een beroep worden gedaan op een subsidie/regeling van het Rijk? Zo ja welke? En hoe is het bedrag aan geraamde inkomsten?	Ja, zie dekkingsvoorstel.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Het aanbestedingstraject voor specialistische jeugdhulp, uitgevoerd door het RSJ IJsselland, loopt. Het doel was per 1 januari 2022 voldoende aanbod (kwalitatief en kwantitatief) in te kopen, op de percelen Ambulante Jeugdhulp, Wonen en Verblijf en Dyslexie, conform de gestelde voorwaarden in het inkoopdocument. De ervaring is nu dat een groter deel van de zorgaanbieders niet gaan inschrijven. De RSJ is momenteel in gesprek met meerdere zorgaanbieders om naar oplossingen te kijken.

Financiële mutatie nr.2: Participatiewet / IOAW / IOAZ irt BUIG	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Bij de PPN 2022 hebben we de prognose voor het aantal uitkeringen al positief bijgesteld. De ingezette daling zet zich als gevolg van een snel herstellende arbeidsmarkt door en de verwachting is dat dit in de komende jaren ook het geval zal zijn. In onderstaande tabel wordt deze bijstelling weergegeven.
Wat zijn de oorzaken?	De arbeidsmarkt trekt veel sneller aan dan begin dit jaar nog werd verwacht en dit laat zich ook zien in werkloosheidscijfers en beschikbare vacatures. Dit heeft ook een positieve uitwerking op het aantal inwoners dat een beroep doet op een uitkering. Onduidelijk is nog wat de consequenties zullen zijn wanneer de steunmaatregelen van het rijk worden beëindigd in het najaar van 2021. Dit speelt met name voor de TOZO en TONK regelingen. Vanaf 2022 houden we daarom nog wel rekening met een lichte stijging als gevolg van deze ontwikkeling.

Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Uitvoering Participatiewet en loaw en loaz.			
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Geen.			
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	De geraamde budgetten voor Pw-uitkeringen en loaw/z kunnen naar beneden worden bijgesteld.			
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Voorgesteld wordt om de aantallen in de begroting als volgt bij te stellen:			
	Participatiewet			
	Jaar	Oud (PPN)	Nieuw	Verschil
	1-1-2021	701	701	
	31-12-2021	809	700	
	Gemiddeld	755	701	- 54
	1-1-2022	809	700	
	31-12-2022	933	725	
	Gemiddeld	871	713	- 158
	1-1-2023	933	725	
	31-12-2023	953	725	
	Gemiddeld	943	725	- 218
	1-1-2024	953	725	
	31-12-2024	953	725	
	Gemiddeld	953	725	- 228
	loaw en loaz			
	Jaar	Oud	Nieuw	Verschil
	1-1-2021	50	37	
	31-12-2021	50	33	
	Gemiddeld	50	35	- 15
	1-1-2022	50	33	
	31-12-2022	50	40	
	Gemiddeld	50	37	- 13
	1-1-2023	50	40	
	31-12-2023	50	40	
	Gemiddeld	50	40	- 10
	1-1-2024	50	40	
31-12-2024	50	40		
Gemiddeld	50	40	- 10	
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Een gemiddelde P-wet uitkering staat geraamd voor een bedrag van € 14.300 per jaar. Dit levert de volgende besparing op (en wordt verrekend met de stelpost Buigbudget):			
Participatiewet				
2021	2022	2023	2024	
54	158	218	228	
x	x	x	x	
€ 14.300	€ 14.300	€ 14.300	€ 14.300	
=	=	=	=	
€ 772.200	€ 2.259.400	€ 3.117.400	€ 3.260.400	
Een gemiddelde loaw/z uitkering staat geraamd voor een bedrag van € 15.000 per jaar (was € 15.200). Dit levert de volgende besparing op (en wordt ook verrekend met de stelpost Buigbudget):				
loaw en loaz				
2021	2022	2023	2024	
15	13	10	10	
+ verlaging € 200	+ verlaging € 200	+ verlaging € 200	+ verlaging € 200	
=	=	=	=	
€ 234.500	€ 212.000	€ 159.500	€ 159.500	
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	Niet van toepassing.			

Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	In de begroting 2021-2024 is een stelpost Buigbudget (te ontvangen budget van het rijk voor bijstandsuitkeringen) aan de inkomstenkant opgenomen. De verwachting was dat door de toename van het aantal uitkeringen, het Buigbudget ook navenant zal stijgen. Hiermee lopen we wel een financieel risico, zoals ook is verwoord in de programmabegroting. Om dit risico te verkleinen wordt voorgesteld om het voordeel op de aantallen net als bij de Perspectiefnota te verrekenen met de opgenomen stelpost. <i>Overzicht financieel risico Buigbudget:</i> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th><th>2021</th><th>2022</th><th>2023</th><th>2024</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Buig begroot</td><td>€ 13.936.000</td><td>€ 15.896.000</td><td>€ 16.934.000</td><td>€ 17.077.000</td></tr> <tr> <td>Aantallen Pw en loa</td><td>Af: € 1.006.700</td><td>Af: € 2.471.400</td><td>Af: € 3.276.900</td><td>Af: € 3.419.900</td></tr> <tr> <td>Buig begroot nieuw</td><td>€ 12.929.300</td><td>€ 13.424.600</td><td>€ 13.657.100</td><td>€ 13.657.100</td></tr> <tr> <td>Buig werkelijk</td><td>€ 12.929.000</td><td>€ 12.929.000</td><td>€ 12.929.000</td><td>€ 12.929.000</td></tr> <tr> <td>Risico</td><td>- € 300</td><td>- € 495.600</td><td>- € 728.100</td><td>- € 728.100</td></tr> </tbody> </table> Op basis van de laatst bekende informatie van het rijk, de Miljoenennota en de begroting van het ministerie van SZW, wordt het Buigbudget berekend. Het budget wordt gedurende het begrotingsjaar door het rijk bijgesteld op basis van o.a. gerealiseerde aantallen op landelijk niveau. Hierdoor ontstaan de volgende bijstelmomenten: voorlopige beschikking aan de hand van de Miljoenennota (oktober); nader voorlopige beschikking voorjaar van het lopende begrotingsjaar; definitief oktober van het lopende begrotingsjaar. Wij hebben de nader voorlopige beschikking met een bedrag van € 12.929.000 ontvangen van het ministerie van SZW. Dit jaar volgt dan ook nog de definitieve beschikking 2021. Door het naar beneden bijstellen van het aantal uitkeringen is het financiële risico ten opzichte van de Perspectiefnota behoorlijk gedaald.					2021	2022	2023	2024	Buig begroot	€ 13.936.000	€ 15.896.000	€ 16.934.000	€ 17.077.000	Aantallen Pw en loa	Af: € 1.006.700	Af: € 2.471.400	Af: € 3.276.900	Af: € 3.419.900	Buig begroot nieuw	€ 12.929.300	€ 13.424.600	€ 13.657.100	€ 13.657.100	Buig werkelijk	€ 12.929.000	€ 12.929.000	€ 12.929.000	€ 12.929.000	Risico	- € 300	- € 495.600	- € 728.100	- € 728.100
	2021	2022	2023	2024																														
Buig begroot	€ 13.936.000	€ 15.896.000	€ 16.934.000	€ 17.077.000																														
Aantallen Pw en loa	Af: € 1.006.700	Af: € 2.471.400	Af: € 3.276.900	Af: € 3.419.900																														
Buig begroot nieuw	€ 12.929.300	€ 13.424.600	€ 13.657.100	€ 13.657.100																														
Buig werkelijk	€ 12.929.000	€ 12.929.000	€ 12.929.000	€ 12.929.000																														
Risico	- € 300	- € 495.600	- € 728.100	- € 728.100																														

Financiële mutatie nr. 3: Aanpassing Participatiewet en BUIG-budget	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Met ingang van de begroting 2021-2024 is een stelpost opgenomen bij het te ontvangen BUIG-budget (voor bijstandsuitkeringen) van het rijk. Aan het begin van de coronacrisis was het de verwachting dat onze bijstandsaantallen fors zouden oplopen. Hierdoor is er voor gekozen om ook het te ontvangen BUIG-budget met hetzelfde bedrag te verhogen, waardoor de extra uitgaven budgettair neutraal konden worden verwerkt in de begroting. Per abuis is in de begroting vanaf het jaar 2023 het extra bedrag uit het jaar 2022 doorgetrokken (€ 3.670.000). Dit had een bedrag van € 4.557.000 moeten zijn. Een verschil derhalve van € 887.000. Vanaf het jaar 2023 moet het bedrag van € 887.000 alsnog zowel aan de uitgavenkant (uitkeringen), als de inkomstenkant (BUIG-budget) worden bijgeplust. Dit gebeurt op deze manier budgettair neutraal, zoals dit ook de bedoeling was.
Wat zijn de oorzaken?	Zie hierboven.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Uitvoering van de Participatiewet.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Geen.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	De geraamde budgetten aan de uitgaven- en de inkomstenkant worden aangepast.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Voorgesteld wordt om de geraamde budgetten aan te passen met een bedrag van € 887.000 (uitgaven en inkomsten).
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Er wordt geen bedrag bespaard. De mutatie is budgettair neutraal en heeft dus geen gevolgen voor het begrotingssaldo.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	Niet van toepassing.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	In de begroting 2021-2024 is zoals gezegd een stelpost Buigbudget opgenomen. De verwachting was dat door de toename van het aantal uitkeringen, het Buigbudget ook navenant zal stijgen. Hiermee lopen we wel een financieel risico, zoals ook is verwoord in de programmabegroting. Zie hiervoor ook de mutatie in de uitkeringsaantallen in deze Najaarsnota.

Financiële mutatie nr.4: Sociaal domein	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	€ 740.000 voordeel ivm mutaties

Wat zijn de oorzaken?	In 2021 is een voordeel van € 800.000 wat met name wordt veroorzaakt door een uitkering van € 600.000 vanuit de regio beschermd wonen. Daarnaast is er € 200.000 voordeel uit leerlingenvervoer. Dit komt door € 100.000 structureel minder kosten i.v.m. een nieuw contract en incidenteel € 100.000 i.v.m. minder reisbewegingen door corona. In 2021 is als bezuinigingsmaatregel de indexatie voor sociaal werk van € 60.000 niet uitgekeerd. Met stichting Tinten groep zijn contractuele afspraken gemaakt m.b.t. uitvoering van het sociaal werk. Hierin is jaarlijkse indexering afgesproken conform de CPB. Er zijn geen mogelijkheden om onder de contractuele afspraken uit te komen. Er zijn middelen beschikbaar gesteld voor uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs voor schooljaren 2021-2022 en 2022-2023. Het gaat om geoormerkt geld waarvoor we verantwoording moeten afleggen in de Sisa. De middelen zijn budgetneutraal.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Ja, diverse.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Niet van toepassing.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Er treedt een voordeel op ter hoogte van € 740.000.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Niet van toepassing.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	€ 740.000 (zie de toelichting).
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	Niet van toepassing.
Kan een beroep worden gedaan op een subsidie/regeling van het Rijk? Zo ja welke? En hoe is het bedrag aan geraamde inkomsten?	Nee.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Per 2023 wordt beschermd wonen gedecentraliseerd van centrumgemeenten naar alle afzonderlijke gemeenten. Vanaf dan zijn we zelf verantwoordelijk voor nieuwe aanvragen beschermd wonen (de centrumgemeente blijft verantwoordelijk voor bestaande cliënten). Dit gaat gepaard met een andere verdeling van financiën (van historisch verdeeld naar objectief).

Financiële mutatie nr. : 5: Anticiperen op Verzamelwet hersteloperatie toeslagen	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Er ontstaat een nadeel ter hoogte van € 10.000 over het jaar 2021 en het jaar 2022 (€ 40.000) ten laste van de algemene reserve.
Wat zijn de oorzaken?	Het college heeft besloten om kwijtschelding van schulden bij de gemeentelijke belastingen of binnen het Sociaal domein mogelijk te maken voor erkende gedupeerden van de Toeslagenaffaire in onze gemeente. Hiermee wordt vooruitgelopen op de Verzamelwet hersteloperatie toeslagen, die de grondslag vormt voor het kunnen kwijtschelden van rijks- en gemeentelijke schulden. Deze wet treedt vermoedelijk in werking per 1 januari 2022. Gemeenten kunnen de gemaakte kosten declareren bij het rijk op één onderdeel na. In tegenstelling tot het rijk kiezen wij er voor om erkende gedupeerden die hun schulden al hebben afbetaald ook te compenseren (vanaf het jaar 2017). De inschatting is dat dit in totaal een bedrag van € 50.000 gaat kosten.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Niet van toepassing.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Er ontstaat een nadeel van € 10.000 in het jaar 2021 en € 40.000 in het jaar 2022.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Het aanpassen van de begroting 2021 en opnemen in de begroting 2022.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Niet van toepassing.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	Er ontstaat een nadeel ter hoogte van € 10.000 in 2021 en € 40.000 in 2022 die ten laste van de algemene reserve wordt gebracht.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	De vermoedelijke datum van inwerkingtreding van de Verzamelwet is 1 januari 2022. Gezien het spoedeisend belang dat met kwijtschelding gemoeid is (dit biedt gedupeerde ouders rust en zekerheid), kan niet gewacht worden tot het wetsvoorstel formeel is bekrachtigd. Van gemeenten wordt gevraagd om alvast te anticiperen op de nieuwe wet.

7. Actualiteiten en kansen/uitdagingen met betrekking tot dit programma

Beleidsmatige en mogelijk financiële gevolgen van de coronacrisis:

1. De toename van complexe problematiek en de wachtlijsten bij de jeugd-ggz en de Raad voor de Kinderbescherming hebben tot gevolg dat:

- De werkdruk van de toegang fors is toegenomen
- Er meer overbruggingszorg gerealiseerd moet worden in verband met wachtlijsten bij de jeugd-ggz en de Raad voor de Kinderbescherming.
- Er meer expertise en deskundigheid van de toegang wordt gevraagd
- Er een groter beroep wordt gedaan op informele zorg

Daarnaast zien we dat nog veel verwijzingen, met name naar de jeugd-ggz, via de huisarts verlopen.

2. Alle kinderen krijgen de kans zich goed te ontwikkelen

Mocht de coronacrisis aanhouden en we willen voorkomen dat het algemene bereik onder peuters verder daalt, dan zal er meer aandacht en extra geld moeten worden gereserveerd om ook deze peuters te bereiken en tóch naar een voorschoolse voorziening te leiden. Dit kan dus alleen worden gestimuleerd als er geen lockdown geldt.

Onderzocht zal moeten worden wat het is dat de corona-crisis heeft veroorzaakt dat er minder peuters naar de opvang gaan: is dit financieel (baanverlies, geen recht op kinderopvangtoeslag (KOT)? Of wellicht huiver voor aanvragen KOT als gevolg van de Kinderopvangtoeslag-affaire? In dat geval kan overwogen worden dat gemeente de peuteropvang kosten op zich neemt.

Of de klassieke redenen, zoals geen kennis/besef dat peuteropvang ook door gemeente kan worden betaald, of levensbeschouwelijk overtuigingen, of de afstand tot de dichtstbijzijnde peuteropvang: deze “klassieke” redenen worden door JGZ bijgehouden. Deze laatste categorie zijn overigens al in beleid gegoten, zoals het normaliseren van peuteropvang, inzet attentie (peuterboek) en samenwerking met sociaal werk en de sector zelf bij de toeleiding. Mede hierdoor is de algemene deelname van peuters vóór de coronacrisis wel gestegen.

Overige actualiteiten (i.r.t. het bestuursprogramma):

Kansen:

▲ Positieve Gezondheid – van Ziek – Zorg naar Gezond - Gedrag

De druk op de zorg wordt groter dat maakt dat meer partijen elkaar (willen) opzoeken en samenwerken vanuit verschillende domeinen, bv. sociaal werk, medisch domein, Wmo, jeugdwet etc. Allen zien het belang en noodzaak van samenwerking, vanuit een breed gezondheidsconcept als positieve gezondheid, met oog voor leefstijl en preventie.

▲ Deskundigheidsbevordering samen met directe partners

▲ NPO

Vanuit het rijk ontvangen gemeentes en onderwijs gelden vanuit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO). Binnen de coalitie van Samen voor Ryan kunnen we de inzet hiervan effectiever en efficiënter maken.

▲ Samen voor Ryan

Peuterbereik heeft een link met het gemeentelijk onderwijsachterstanden beleid, wat gefinancierd wordt door het rijk (denk ook aan Samen voor Ryan): hier ligt de gemeente op schema en is de verwachting dat dit een positieve “overspill” richting het algemene bereik van peuters oplevert.

▲ Toekomst NWG

Met de vaststelling van het toekomstscenario voor NoordWestGroep willen we ook meerjarenafspraken maken over het aantal beschutte werkplekken.

Uitdagingen:

▼ Grotere rol en verantwoordelijkheid van lokale team bij casuïstiek rond huiselijk geweld en kindermishandeling.

▼ Jongeren in kwetsbare situaties onvoldoende in beeld.

▼ Decentralisatie beschermd wonen

Per 2023 wordt beschermd wonen gedecentraliseerd van centrumgemeenten naar alle afzonderlijke gemeenten. Ook inhoudelijk en financieel gaat de decentralisatie gepaard met grote veranderingen. De inhoudelijke opgave is mensen met een psychische kwetsbaarheid zo nabij mogelijk ondersteuning te geven.

Daarnaast gaat de decentralisatie gepaard met een andere verdeling van financiën, waardoor er voor onze regio minder budget dan voorheen beschikbaar is. Dit financiële risico staat in contrast met de financiële overschotten die er de afgelopen jaren (en ook dit en volgend jaar) zijn.

▼ Alle kinderen krijgen de kans om zich goed te ontwikkelen

Bij fysieke lockdown is er sprake van overmacht: het algemene bereik van peuters geldt bij fysieke deelname aan en op een voorschoolse voorziening (samen spelen, samen leren): als dat onmogelijk wordt door lockdowns, dan kan het fysieke bereik op een voorschoolse voorziening van peuters logischerwijs alleen maar dalen.

- ▼ Tekort Huisartsen
Huisartsen kennen een grote werkdruk vanwege corona, maar ook door het huisartsentekort. Het realiseren van een gezamenlijke aanpak van partijen integrale ouderenzorg (huisartsen, thuiszorg sociaal werk, gemeente) kent daarom verschillende snelheden per huisartsenpraktijk.
- ▼ Corona en kwetsbare groepen
Een aantal projecten is specifiek gericht op kwetsbaardere groepen en fysiek contact is soms noodzakelijk is voor een goede uitvoering. Het verloop van corona en de maatregelen heeft invloed op de uitvoering ervan.

2.5 Mijn Steenwijkerland

Mijn Steenwijkerland	Prognoses: ● = op koers ■ = specifieke aandacht vereist ▲ = er zijn problemen X = geen gegevens bekend
----------------------	---

1. Inleiding

AMBITIE: HUISVESTING

Een passende woning voor jong en oud
Nieuwe sociale huurwoningen
Vergrijzing als kans
Goede en duurzame schoolgebouwen

We willen dat iedereen goed kan wonen in onze gemeente. Samen met de kernen en wijken zoomen we in op de woonbehoefte van jongeren en ouderen. Voor mensen met een lager inkomen, zetten we in op voldoende sociale huurwoningen.

AMBITIE: MOBILITEIT

Betere fietspaden
Veilige kernen en wijken
Slimme en duurzame mobiliteit

De strategische Mobiliteitsvisie 'Steenwijkerland duurzaam in beweging' is in concept klaar. Speerpunten zijn het verder ontwikkelen als fiets- en wandelgemeente, het realiseren van transfers, de zorg voor basismobiliteit en het verduurzamen van woon-werk-en bedrijfsverplaatsingen.

AMBITIE: LEEFOMGEVING

Verbeteren toegankelijkheid openbare ruimte
Versterken biodiversiteit
Stimulerende omgeving voor sport en cultuur

Mensen wonen graag in Steenwijkerland. Dat willen we graag verder verbeteren met een groene en verzorgde omgeving, prima en over de gemeente verspreide voorzieningen en een goede bereikbaarheid voor iedereen.

Onze ambities uit het HHP zijn hieronder vertaald in doelen, beoogd resultaten in 2021 en bijbehorende acties/processtappen. Dit presenteren we volgens de 6 thema's uit het programma 'Mijn Steenwijkerland': Aantrekkelijke en veilige leefomgeving, wonen, kunst en cultuur, sport en bewegen, mobiliteit, onderwijs en onderwijshuisvesting.

2. Stand van zaken gekozen speerpunten 2021

Prognoses:

- = op koers
- = specifieke aandacht vereist
- ▲ = er zijn problemen
- X = geen gegevens bekend

Speerpunt 1	Positieve gezondheid
Resultaten	Een leven lang leren/ontwikkelen en vitale, fitte, participerende inwoners in een duurzame (klimaatadaptieve en biodiverse) verzorgde woon- en leefomgeving, die uitnodigt tot gezond gedrag.
Prognose najaar	●
Toelichting	De nieuwe wijk Zuid-Oost Steenwijk (Betap-Crilux locatie) wordt klimaatadaptief en natuurinclusief ontwikkeld. Bij Wegen waaraan groot onderhoud is uitgevoerd zijn de bermen ingezaaid met een bloemrijk mengsel van inheemse kruiden en veldbloemen. Ook de bermen van de nieuw aangelegde of verbeterde fietspaden zijn ingezaaid met een inheems bloemen- en kruidenmengsel. Op verschillende locaties in de gemeente o.a. Vollenhove, Blokzijl, Steenwijk, Oldemarkt zijn delen gazon omgevormd naar bloemrijk grasland. Bij de inrichting van de openbare ruimte in de Bloemenbuurt Steenwijk-west gaan we samen met de toekomstige bewoners een plan ontwikkelen voor een groene speel, beweeg en ontmoetingsruimte centraal in de buurt. Op initiatief van Pb Oldemarkt wordt gewerkt aan een plan voor het verbeteren van de markt. Door het o.a. toevoegen van bloemen, bomen, bankjes en gras wordt gewerkt aan een meer klimaatadaptieve omgeving met een aangenaam verblijfsklimaat. Ontmoeten, verblijven en verschillende activiteiten zijn meegenomen in het ontwerp. Het toevoegen van bomen, gras en bloemen draagt bij aan de biodiversiteit ter plaatse.

3. Stand van zaken doelen en beoogde resultaten

Prognoses:

- = op koers
- = specifieke aandacht vereist
- ▲ = er zijn problemen
- X = geen gegevens bekend

Aantrekkelijke en veilige leefomgeving:

Doel	Mensen voelen zich mede-eigenaar van de leefomgeving
Beoogd resultaat 2021	▪ Samen met onze stakeholders en PBW's gaan we (onder andere beheer openbare ruimte en gebiedscoördinatoren/kernen en wijken) periodiek in gesprek hoe we inwoners nog beter kunnen betrekken bij hun fysieke leefomgeving; ▪ Beheer en/of onderhoud van de openbare ruimte door (groepen van) inwoners wordt toegejuicht. We ondersteunen jaarlijks tenminste één gezamenlijk aangedragen en substantieel bewonersinitiatief.
Processtap/actie 2021	▪ We beraden ons op de opgave hoe we inwoners nog beter kunnen betrekken bij hun fysieke leefomgeving. Zo hebben we veel maatwerkcontact met inwoners als er concrete periodieke onderhouds- of beheersactiviteiten in o.a. het groen, riolering, straatwerk of bij speelvoorzieningen nodig zijn. De ambitie is dat we het totaal van deze geplande activiteiten per gebied kunnen afstemmen met de inwoners of plaatselijk belangverenigingen. De kanttekening is, dat mensen vaak meer energie en betrokkenheid ervaren bij activiteiten in eigen straat of wijk en minder als die locatie/scope wat groter is. Daarnaast is het organisatorisch complex om alle activiteiten in de openbare ruimte tegelijkertijd op te kunnen pakken. Denk hierbij aan lopende contracten en/of te doorlopen aanbestedingsprocedures. Ook de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) en corona/Covid-19 zorgen ervoor dat we hetzij tegen

	vergunningvraagstukken hetzij participatievraagstukken aanlopen. Samen met onze stakeholders en PBW's gaan we (beheer openbare ruimte en gebiedscoördinatoren/kernen en wijken) verder in gesprek om aan deze opgave te werken; ▪ We ondersteunen jaarlijks tenminste één gezamenlijk aangedragen en substantieel bewonersinitiatief.
Prognose najaar	● Samen met stakeholders en PBW' periodiek in gesprek hoe we inwoners nog beter kunnen betrekken bij hun fysieke leefomgeving: ▲ Bewonersinitiatief onderhoud Openbare Ruimte:
Toelichting	▪ Samen met stakeholders en PBW' periodiek in gesprek hoe we inwoners nog beter kunnen betrekken bij hun fysieke leefomgeving: De kanttekening is, dat mensen vaak meer energie en betrokkenheid ervaren bij activiteiten in eigen straat of wijk en minder als die locatie/scope wat groter is. Daarnaast is het organisatorisch complex om alle activiteiten in de openbare ruimte tegelijkertijd op te kunnen pakken. Voorbeelden hiervan zijn: lopende contracten, aanbestedingsprocedure, Wet PAS en corona. ▪ Bewonersinitiatief onderhoud Openbare Ruimte: er is weinig tot geen animo vanuit inwoners om het beheer van de openbare ruimte over te nemen. Daarnaast lopen we tegen de grenzen van onze capaciteit aan om positief mee te werken aan ieder inwonerinitiatief.

Doel	Behoud cultuur en eigen identiteit
Beoogd resultaat 2021	▪ Antwoord op de vraag of er kernen of gebieden zijn die met duurzaam landschapsbeheer aan de slag willen. Voorheen werd langjarig beheer landschap 'Groene en Blauwe Diensten' genoemd; ▪ Mocht een kern/gebied positief tegen duurzaam landschapsbeheer staan, dan gaan we kijken of we dit gelijk kunnen oppakken en implementeren; ▪ Een vitaal aantrekkelijk landschap waar het goed wonen, werken en recreëren is. Dit is te meten via aanwezige landschapselementen als poelen, houtwallen, singels, laanstructuren enz. Zij zijn belangrijke dragers van het landschap. Zij zorgen voor variatie, afwisseling en identiteit. Variatie en afwisseling in het landschap is ook voor de biodiversiteit van elementair belang. Een vitaal gevarieerd herkenbaar landschap is een aantrekkelijk landschap dat bijdraagt aan het gevoel van welbevinden en welzijn van onze inwoners.
Processtap/actie 2021	▪ Onderzoeken of er naast Willemsoord ook andere kernen of gebieden zijn die met Langjarig Beheer Landschap (opvolger Groene en Blauwe Diensten) aan de slag willen; ▪ Opstellen gebiedsplan Langjarig Beheer Landschap, samen met groep inwoners die zich willen inzetten voor behoud en ontwikkeling van het landschap in eigen omgeving; ▪ Inzetten op kwaliteit, variatie en behoud van identiteit van het landschap.
Prognose najaar	■ Onderzoeken of andere kernen met Langjarig Beheer Landschap aan de slag willen: ■ Opstellen gebiedsplan Langjarig Beheer Landschap: ● Inzetten op kwaliteit, variatie en behoud van identiteit van het landschap:
Toelichting	Door Corona zijn een aantal activiteiten uitgesteld, die worden dit najaar als de omstandigheden het toelaten weer opgestart. Binnen de provinciale regeling Streekeigen Landschapsbeheer (opvolging Groene en Blauwe Diensten) is een gebiedscollectief een voorwaarde. Er is op dit moment geen groep mensen die zich als collectief wil inzetten voor het beheer van het lokale landschap, een zg. gebiedscollectief. Samen met Landschap Overijssel willen we op het Hoge Land van Vollenhove peilen of er belangstelling is voor een gebiedscollectief dat zich inzet voor behoud van het lokale cultuurlandschap. Dit najaar wordt er samen met Landschap Overijssel een actie gehouden gericht op de aanplant van inheemse bomen en struiken bij particulieren in het buitengebied. In Giethoorn gaan we tegen gereduceerd tarief hoogstam fruitbomen aanbieden om het groene Gieterse dorpsbeeld te stimuleren. Hoogstam fruitbomen dragen bij aan behoud van biodiversiteit.

Doel	Versterken biodiversiteit (met bijdrage aan positieve gezondheid)
Beoogd resultaat 2021	Ontwikkelen van een stimulerende omgeving, waarin variatie en diversiteit bijdragen aan het welbevinden van onze inwoners. Een gevarieerde aantrekkelijke openbare ruimte waarin ruimte is voor wilde planten en dieren levert voor veel inwoners een substantiële bijdrage aan het gevoel van welbevinden (positieve gezondheid). Ook draagt natuurlijk evenwicht bij aan een evenwichtig systeem waarin minder plagen (bijvoorbeeld ratten of EPR) en ziektes optreden. We beogen, dat de meldingen over de EPR verder dalen in 2021.
Processtap/actie 2021	▪ Het stimuleren van natuurbeleving en natuureducatie; ▪ Natuurinclusief bouwen als norm; ▪ Terreininrichting en ontwikkeling zijn gericht op diversiteit, ecologie en duurzaam beheer en onderhoud; ▪ Het uitdragen en toelichten van het ecologisch (maai)beheer; ▪ Het ondersteunen van (inwoners)initiatieven die bijdragen aan behoud en versterking van de biodiversiteit; ▪ Aandacht voor biodiversiteit bij de uitvoering van het gemeentelijk beheer en onderhoud, onder ander door het verzorgen van praktisch werk- en kennissessies voor de buitendienst, door een ecooloog.
Prognose najaar	●
Toelichting	Het in 2019 opgestelde plan van aanpak versterken biodiversiteit is in uitvoering. Zo wordt er gewerkt aan: ▪ het uitbreiden van het ecologisch bermbeheer; ▪ samenwerking met inwoners, die de biodiversiteit in de eigen leefomgeving willen verbeteren; ▪ klimaatadaptief en natuurinclusief bouwen en ontwikkelen. Dat gebeurt onder andere via de Lokale Adaptatie Strategie en het verankeren van klimaatadaptief en natuur inclusief werken in de ontwikkelprocessen binnen de gemeente Steenwijkerland. Via vlinderonderwijs wordt er op een zevental scholen aandacht geven aan specifieke Steenwijkerlandse soorten dat zijn o.a. de vuurvlieder en sleedoornpage.

Doel	Veilige kernen en wijken
Beoogd resultaat 2021	De verkeersveiligheid in Steenwijkerland neemt toe ten opzichte van 2017. Dit meten we aan de hand van de landelijke ongevallen registratie (VIASAT).
Processtap/actie 2021	▪ Als er middelen beschikbaar worden gesteld door de raad is het onze wens het kruispunt de Gasthuisdijk/de Klosse her in te richten (zie bestedingsplan); ▪ In Kallenkote wordt de herinrichting fase II gerealiseerd; ▪ Als de middelen beschikbaar worden gesteld door de raad, participeert de gemeente in de verbetering van de rotonde in de N351 te Kuinre door de provincie Overijssel (zie bestedingsplan).
Prognose najaar	●
Toelichting	▪ Voor de zomervakantie 2021 is de herinrichting van het kruispunt Gasthuisdijk/de Klosse afgerond. ▪ Voor de herinrichting van Kallenkote fase II is samen met dorpsbelangen Kallenkote en aanwonenden een plan opgesteld. Begin oktober is gestart met de uitvoering. Afronding van de werkzaamheden staan gepland voor april 2022. ▪ De provincie heeft samen met Kuinre en de gemeente plannen uitgewerkt voor de N351. Deze weg wordt omgebouwd naar een weg binnen de bebouwde kom met een snelheidsregime van 50 km/u. Naast een bijdrage aan de provincie voor verbetering van de rotonde participeert de gemeente ook in het project met het uitvoeren van onderhoud aan de Sleep. Planning: start van de werkzaamheden begin november, afronding maart 2022.

Wonen:

Doel	Realistische groei woningbouw Steenwijkerland
Beoogd resultaat 2021	- In 2021 is de kwantitatieve en kwalitatieve woonbehoefte voor alle kernen in kaart gebracht, met speciale aandacht voor voldoende voor ouderen geschikte woningen en woningen voor starters; - In 2021 wordt uitvoering gegeven aan het investeringsplan sociale woningbouw 2018-2027 voor de toevoeging van sociale huurwoningen in de kernen Kuinre, Scheerwolde, Oldemarkt, Willemsoord en Steenwijk. Gestart wordt met 8 woningen in Scheerwolde en 12 woningen in Steenwijk.
Processtap/actie 2021	Vertaling van het woningmarktonderzoek naar concept woningprogrammering voor de kernen. De opgestelde cruciale agenda voor de bouw van sociale huurwoningen in de noordelijke kernen en Steenwijk wordt samen met de woningcorporaties structureel gemonitord.
Prognose najaar	- Kwalitatieve en kwantitatieve woonbehoefte in kaart gebracht: - Toevoeging sociale huurwoningen:
Toelichting	- In de eerste maanden van 2021 is er, samen met de woningcorporaties, een opdracht geformuleerd voor het uitvoeren van een lokaal woningmarktonderzoek. De woonagenda West-Overijssel 2021-2025 vormt het kader voor het gemeentelijk onderzoek. Het onderzoek wordt uitgevoerd in de periode april tot september 2021; - De start van de bouw van de 8 woningen in Scheerwolde is gestart in kwartaal 2. Deze worden naar verwachting medio 2022 opgeleverd. De start van de bouw van de 12 appartementen in Steenwijk staat gepland voor kwartaal 4 van 2021. Naar verwachting wordt een tweede appartementencomplex met eveneens 12 appartementen in de loop van 2022 gebouwd. De planvorming voor de bouw van 15 woningen in Oldemarkt is opgestart. Er is gestart met de voorbereidingen voor de ontwikkeling van woningbouw in Steenwijk Zuidoost. In eerste instantie wordt hier ingezet op de ontwikkeling van de locatie Betap Crilux, samen met de eigenaren Woonconcept en Roosdom Tijhuis. Woonconcept zal op deze locatie 70 sociale huurwoningen ontwikkelen. Om de voortgang conform planning te laten verlopen is aandacht vereist.

Doel	Een passende woning voor iedereen
Beoogd resultaat 2021	- De Prestatieafspraken 2018-2022 met de woningcorporaties worden conform uitgevoerd met bestuurlijke monitoring in het voorjaar en vaststelling nieuwe jaarschijf in het najaar; - De instelling van een regeling Blijversleningen wordt in 2021 overwogen; - De taakstelling voor de huisvesting van statushouders wordt gehaald; - Vaststelling van beleid voor de huisvesting van woonwageneigenaren.
Processtap/actie 2021	- In maart 2021 worden de Prestatieafspraken gemonitord en in het najaar wordt de jaarschijf voor 2022 opgesteld; - Een raadsvoorstel voor het instellen van een regeling Blijversleningen wordt voorgelegd; - De huisvesting van statushouders wordt conform taakstelling uitgevoerd en elk kwartaal gemonitord; - Voor de huisvesting van woonwageneigenaren wordt in 2021 helder beleid opgesteld.
Prognose najaar	- Monitoring prestatieafspraken: - Raadsvoorstel voor Blijversleningen: - Huisvesting statushouders: - Beleid voor huisvesting woonwageneigenaren:
Toelichting	- In de eerste helft van 2021 is, samen met de woningcorporaties en de huurdersorganisaties, uitvoering gegeven aan de 32 prestatieafspraken in de jaarschijf 2021 van de Prestatieafspraken Steenwijkerland 2018-2022. Met huurdersorganisaties en woningcorporaties is in een eerste bijeenkomst gestart is met het opstellen van de jaarschijf voor 2022; - De overweging voor het instellen van een regeling Blijversleningen wordt meegenomen bij het opstellen van de woonagenda Steenwijkerland 2022-2026, welke gepland staat voor de tweede helft van 2021;

	▪ Ondanks de toegenomen druk op de woningmarkt en de langere wachttijden voor sociale huurwoningen, is de taakstelling voor de huisvesting van statushouders in het afgelopen half jaar redelijk uitgevoerd. De taakstelling voor het eerste half jaar was het huisvesten van 34 personen. Hiervan zijn er 31 gehuisvest. Voor het tweede half jaar is er een taakstelling voor de huisvesting van 28 personen met daarnaast nog een achterstand (uit 2020 en de eerste helft van 2021) van 11 personen. In de 2^e helft van 2021 moeten er dus nog 39 statushouders worden gehuisvest; ▪ In november ligt een PVA (Plan van Aanpak) voor de huisvesting van woonwagengebouwen op hoofdlijnen klaar. De uitwerking van dat PVA zal in 2022 plaats vinden.
--	--

Doel	Impuls aan wijken of kernen
Beoogd resultaat 2021	In 2021 is de visie voor wijkvernieuwing in wijk de Gagels gereed.
Processtap/actie 2021	In samenwerking met Woonconcept, maatschappelijke organisaties en inwoners een wijkvisie uitwerken in de eerste helft van 2021.
Prognose najaar	●
Toelichting	Een eerste brainstormsessie over het opstarten van de wijkvisie voor de Gagels heeft plaats gevonden. De opstart van de wijkvisie voor de Gagels wordt in september 2021 verder opgepakt.

Kunst en Cultuur:

Doel	We stimuleren een brede cultuurparticipatie
Beoogd resultaat 2021	▪ In 2020 wordt voor Scala een plan van aanpak opgesteld. Het beschikbare subsidiegeld aan Scala wordt vanaf 2021 ingezet voor activiteiten. De besparings-opdracht van € 100.000 die in het kader van de bestuurlijke herprioritering (Programma-begroting 2020-2023) is bepaald, gaat in per 1-1-2022; ▪ In 2020 zou het subsidiebeleid ter versterking van de amateurkunst zijn geëvalueerd en herzien. Vanwege de Covid-19 crisis kan het beleid pas per 1-1-2022 zijn herzien. In 2021 wordt gestart met evaluatie van dit subsidiebeleid. ▪ <i>Nieuw ten opzichte van de Programmabegroting 2021-2024:</i> Beleid cultuureducatie wordt in 2021 herzien.
Processtap/actie 2021	▪ Scala heeft in april 2020 een plan opgesteld, dat plan is geëvalueerd en is in 2020 geëvalueerd met stakeholders en bijgesteld. Van de bezuinigingsopdracht van in totaal € 100.000 is circa € 70.000 ingevuld. De laatste € 30.000 wordt in 2021 nader onderzocht in samenwerking met Scala; ▪ In 2020 is het subsidiebeleid ter versterking van de amateurkunst herzien (Start december 2019 bijeenkomst Hafabra). Omdat vanwege de Covid-19 crisis dit proces is gestagneerd, wordt in 2021 verder gegaan met het subsidiebeleid ter versterking van de amateurkunst. Hierbij wordt rekening gehouden met ontwikkelingen op het gebied van Covid-19 en de komst van de cultuurmakelaar.
Prognose najaar	● Plan van Aanpak Scala: ● Subsidiebeleid versterking amateurkunst: ● Beleid cultuureducatie:
Toelichting	Scala : in samenspraak met 4 andere gemeenten heeft Scala een convenant opgesteld waarin de toekomstige opzet en werkwijze staat weergegeven. ▪ Subsidiebeleid versterking amateurkunst: Subsidiebeleid versterking amateurkunst: We houden rekening met naweeën en effecten Covid-19. Dit heeft effect op wijziging van subsidiebeleid. De verkregen Rijkscompensatiegelden willen we effectief inzetten onder meer t.b.v. versterking amateurkunst. ▪ Beleid cultuureducatie is geactualiseerd.

Doel	Vergroten zichtbaarheid cultuursector en herkenbaarheid gemeente
Beoogd resultaat 2021	▪ Instellen Culturele netwerkvorming en cultuurmakelaar in 2020. In 2021 gaat de makelaar aan de slag; ▪ Vaststellen nieuw beleid kunst in de openbare ruimte; ▪ Het beleidsplan culturele evenementen en festivals wordt in het kader van het cultuurprofiel evenementen Overijssel op 31 december 2020 vastgesteld; ▪ Museumproject Steenwijk. In 2021 wordt gestart met het uitvoeren vervolgonderzoek te weten conceptontwikkeling, schetsontwerp en bidbook; ▪ Dit vervolgonderzoek moet antwoord geven op de onderzoeksvragen en bestaat uit wervend bidbook, incl. schetsontwerp, impressies en opzet investerings- en exploitatiekosten en dekkingsplan, als basis voor fondsenwerving; ▪ De resultaten van dit vervolgonderzoek vormt de basis voor ontwerp- en realisatiefase; ▪ De resultaten van dit plan wordt na akkoord werkgroep projectleider voorgelegd aan college en gemeenteraad.
Processtap/actie 2021	<u>Instellen culturele netwerkvorming</u> Het instellen van het culturele netwerkvorming (ook wel cultureel platform genoemd) wordt pas eind 2020 opgestart en zal pas goed geëffectueerd zijn in 2021. De cultuurmakelaar heeft hierin de regie, coördineert deze opzet van culturele netwerken en bewaakt de kwaliteit <u>Beleid kunst in de openbare ruimte</u> In 2021 zal het beleid op kunst in de openbare ruimte worden herzien. In 2020 is een start gemaakt en is de commissie beeldende kunst aangehaakt bij dit proces. Vanwege Covid-19 heeft dit proces vertraging opgelopen. In het najaar van 2021 wordt hiermee verder gegaan. <u>Evenementenbeleid</u> Het beleidsplan culturele evenementen en festivals kan niet op 1 januari 2021 worden vastgesteld. Reden hiervoor is dat het cultuurprofiel evenementen Overijssel per 1-7 2021 afloopt. De evaluatie van dat programma vormen ene belangrijke input voor het beleid. Covid-19 heeft ook in dit project tot vertraging geleid. Daarnaast is nog niet goed helder wat de gevolgen zijn voor evenementen op langere termijn. <u>Museumproject Steenwijk</u> In het kader van het Project binnenstad Steenwijk is door een extern onderzoeksbureau Bureau in het najaar van 2019 een haalbaarheidsonderzoek Museum Steenwijk uitgevoerd. Onderzocht is of en zo ja op welke wijze de huidige musea in Steenwijk, te weten Hildo Krop museum, Stadsmuseum en het Kermis- en Circusmuseum kunnen worden samengevoegd tot 1 centraal museum zodanig dat dit opzet van dit museum aansluit bij de ambities en visie van de stad Steenwijk en gemeente Steenwijkerland. In dit haalbaarheidsonderzoek wordt aanbevolen om de bestaande musea met bijbehorende functies samen te voegen. Vanwege Covid-19 is aan de raad geen adviesnota, maar een informatienota voorgelegd waarin de voortgang is gecommuniceerd. Covid-19 heeft gezorgd voor vertraging in dit project. Het museumproject is tevens als discussieonderwerp voorgelegd aan de raad, moet het museumproject worden getemporiseerd of helemaal worden geannuleerd? De meeste raadsleden hebben aangegeven dat het zonde zou zijn om het museumproject te temporiseren. Kijk wat wel mogelijk is luidt het advies van de raad.
Prognose najaar	● Instellen Culturele netwerkvorming en cultuurmakelaar: ● Vaststellen nieuw beleid kunst: ■ Beleidsplan culturele evenementen: ● Museumproject, (resultaten) vervolgonderzoek, vaststelling college en raad:
Toelichting	▪ Instellen Culturele netwerkvorming en cultuurmakelaar: werkzaamheden gecontinueerd conform plan.

	▪ Vaststellen nieuw beleid kunst: Dit beleid kan vanwege Covid-19 crisis niet worden vastgesteld, niet in 2020 en ook niet in 2021. De crisis duurt voor en evenementen kunnen nog niet plaats vinden. Het cultuurprofiel evenementen stagneert hierdoor. Gekeken wordt wat wel kan (organiseren netwerken online/academies) maar het is te vroeg om o.b.v. deze informatie tot een nieuw beleid te komen. Temeer omdat de gevolgen op langere termijn voor de evenementenbranche simpelweg niet helder zijn en vraagt om andere innovatieve oplossingen, proces wordt dit najaar afgerond. ▪ Beleidsplan culturele evenementen: Kan wegens covid-19 niet worden afgerond voor 2022. Wel zullen we in het najaar starten met evaluatie inzet cultuurprofiel evenementen. o.b.v. deze inzet en effecten Covid-19 zullen we een start maken met de opzet van een duurzaam evenementenbeleid. ▪ We komen dit najaar met een compleet afgerond uitgewerkt masterplan nieuw museum Steenwijk in de vorm van een wervend bidbook.
--	---

Sport en bewegen:

Doel	Zoveel mogelijk vitale, fitte, participerende inwoners in Steenwijkerland in een omgeving die uitnodigt tot gezond gedrag
Beoogd resultaat 2021	Er zit in dit doel een samenhang met het programma Samenredzaam dat als doel heeft Het vergroten van duurzame gezondheidswinst en versterken van veerkracht. Onderdeel van dit doel is het 'actieprogramma Gezonde Leefstijl'. Een aantal van de beoogde resultaten staan daarom verwoord bij dit doel en een aantal staat bij Samenredzaam. Met ondersteuning vanuit de gemeente: ▪ Is in drie gebieden samen met sportaanbieders gewerkt aan het vergroten van de kwaliteit van jeugdtrainers; ▪ Zijn ouderen met fittesten en kennismakingslessen geactiveerd via Max Vitaal. Dit gebeurt in samenwerking met de werkgroep 'vitaal oud(er) worden'; ▪ Krijgen alle kinderen uit de basisschoolleeftijd de kans kennis te maken met een divers aanbod van sport en cultuur door middel van het programma Sjors Sportief en Creatief; ▪ Is er een ondersteuningsagenda voor 2022 opgesteld samen met de sportaanbieders. ▪ <i>Nieuw ten opzichte van de Programmabegroting 2021-2024:</i> Naast de 'zachte kant' van de sport (stimulering van sport en bewegen), zetten we ook in op de 'harde' kant (accommodaties en voorzieningen). Ook dit is onderdeel van het Wedstrijdplan. <i>Een groot deel van deze resultaten komen voort uit de visie beheer en onderhoud sportvelden. Deze visie is vastgesteld in oktober 2020. Daardoor waren deze resultaten nog niet opgenomen in de teksten bij de programmabegroting, maar zijn ze nu alsnog toegevoegd.</i> Voor 2021 zetten we in op: ▪ Uitvoering van de in oktober 2020 vastgestelde visie beheer en onderhoud. De grootste punten hierin zijn: - Uitvoering van de gesprekscyclus met de buitensport- verenigingen die gebruik maken van gemeentelijke sportaccommodaties - Uitvoering van een gezamenlijk onafhankelijk adviestraject met SVBS en sv Steenwijkerwold ▪ Stimuleren van verenigingen om gebruik te maken van het gratis adviestraject van de Groene Club vanuit het Landelijk Sportakkoord, om te kijken naar duurzaamheidsmaatregelen bij hun accommodaties. ▪ Renovatie van de kunstgrasvelden bij v.v. d' Olde Veste '54. ▪ Bij belangstelling vanuit een vereniging gaan we in gesprek over de mogelijkheden voor privatisering van kleedkamers en gebouwen gemeentelijke buitensportaccommodaties.
Processtap/actie 2021	We geven uitvoering aan de acties uit het Wedstrijdplan en het Steenwijkerlands Sport en Beweegakkoord, het uitvoeringsprogramma van het Wedstrijdplan. We zetten hierbij in op de volgende thema's:

	▪ Jong leren bewegen; ▪ Vitaal oud(er) worden; ▪ Inclusief sporten en bewegen; ▪ Vitale sportaanbieders; ▪ Duurzame sportinfrastructuur. Er zit in het Steenwijkerlands Sport & Beweegakkoord een grote samenhang met het programma Samenredzaam dat als één van de doelen heeft: 'het vergroten van duurzame gezondheidswinst en versterken van veerkracht'. Specifieke aandachtspunten voor 2021 zijn monitoring en communicatie voor het Steenwijkerlands Sport & Beweegakkoord als geheel.
Prognose najaar	● Is in drie gebieden samen met sportaanbieders gewerkt aan het vergroten van de kwaliteit van jeugdtrainers. ● Zijn ouderen met fittesten en kennismakingslessen geactiveerd via Max Vitaal. Dit gebeurt in samenwerking met de werkgroep 'vitaal oud(er) worden'. ● Krijgen alle kinderen uit de basisschoolleeftijd de kans kennis te maken met een divers aanbod van sport en cultuur door middel van het programma Sjors Sportief en Creatief. ● Is er een ondersteuningsagenda voor 2022 opgesteld samen met de sportaanbieders. ● Uitvoering van de in oktober 2020 vastgestelde visie beheer en onderhoud. De grootste punten hierin zijn: - Uitvoering van de gesprekscyclus met de buitensport- verenigingen die gebruik maken van gemeentelijke sportaccommodaties - Uitvoering van een gezamenlijk onafhankelijk adviestraject met SVBS en SV Steenwijkerwold ● Stimuleren van verenigingen om gebruik te maken van het gratis adviestraject van de Groene Club vanuit het Landelijk Sportakkoord, om te kijken naar duurzaamheidsmaatregelen bij hun accommodaties. ■ Renovatie kunstgras OldeVeste. ● Bij belangstelling vanuit een vereniging gaan we in gesprek over de mogelijkheden voor privatisering van kleedkamers en gebouwen gemeentelijke buitensportaccommodaties.
Toelichting	Beheer en onderhoud sportvelden Naar aanleiding van de vaststelling van de visie beheer en onderhoud sportvelden zijn verschillende acties uitgevoerd. - Het beheer en onderhoudsreglement voor gebruik van gemeentelijke buitensportaccommodaties is aangepast en vastgesteld. Met het ingaan van het nieuwe reglement zijn een aantal taken overdragen aan de gebruikers. Om deze overgang soepel te laten verlopen is eenmalig € 1.000 per gebruiker beschikbaar. De werkwijze voor right to challenge is ook verder uitgewerkt in dit reglement. - Het onafhankelijk adviestraject met SVBS is uitgevoerd en de verbeterpunten zijn verwerkt. Het hoofdveld van SVBS is omgezet naar een Wetra-veld zodat er nu op getraind en gespeeld kan worden. Hiermee is de wens voor een kunstgras-trainingshoek niet meer aan de orde. - Het onafhankelijk adviestraject met SV Steenwijkerwold is in het najaar uitgevoerd en de vervolgstappen worden samen met de vereniging in beeld gebracht. - De communicatie met de verenigingen is, aan de hand van de vastgestelde gesprekscyclus uitgevoerd. Er zijn korte en duidelijke lijnen. In deze gesprekken zijn o.a. afspraken gemaakt over de planning van het onderhoud van de velden in relatie tot de wens om langer door te trainen of eerder te starten door corona en de overdracht en instructie van beregeningsinstallaties. - BIJ SV VENO is extra verlichting gerealiseerd. Destijds is in 2019 bij het plan van aanpak bespeelbaarheid sportvelden een bedrag gereserveerd op basis van conventionele verlichting. Gezien de huidige ontwikkelingen is er voor gekozen hier ledverlichting te plaatsen.

	- De renovatie van de kunstgrasvelden bij OldeVeste '54 en VHK zijn in voorbereiding. Vanwege ontwikkelingen in Europese Wet & regelgeving vraagt dit wel specifieke aandacht. Verduurzaming, privatisering en renovatie In september is er een voorstel in de raad behandeld over verduurzaming van ledverlichting. Met dit voorstel is ruimte gecreëerd om mee te kunnen bewegen met verenigingen die een wens hebben om hun verlichting te verduurzamen. Verschillende verenigingen hebben belangstelling. We verwachten dit najaar in ieder geval dat SV VENO, Blankenham en SVBS aan de slag zullen gaan met ledverlichting. Daarnaast worden met andere verenigingen, waaronder FC Oldemarkt, gesprekken gevoerd over realisatie. De gesprekken over verduurzaming van ledverlichting leiden ook tot wensen voor privatisering van de gebouwen. SVBS neemt de kleedaccommodatie in eigendom. Verder worden er gesprekken gevoerd met SV VENO, VV Steenwijk en Noveas. Daarnaast zijn er gesprekken met LTC Steenwijk over renovatie van hun accommodatie. De verwachting is dat zij voor de uitvoering van deze renovatie ook een financiële bijdrage zullen vragen aan de gemeente. Steenwijkerlands Sport & Beweegakkoord De uitvoering van het Steenwijkerlands Sport & Beweegakkoord loopt grotendeels op koers. Voor inzet van de Clubkadercoach is sprake van een wachtlijst. Er maken op dit moment 9 verenigingen gebruik van de ondersteuning. In het najaar worden vrijwilligers van de vereniging opgeleid tot interne clubkadercoaches. Als onderdeel van het Hernieuwd Perspectief voor een vitale samenleving is extra ingezet op verenigingsondersteuning en is er een communicatiecampagne samen met een stimuleringsactie onder sportaanbieders uitgevoerd om mensen te stimuleren te bewegen. Deze acties zijn uitgezet in overleg met sportaanbieders en de stuurgroep van het Sportakkoord. De extra inzet op verenigingsondersteuning is in samenwerking met cultuur en kernen en wijken. Verder zijn Sjors Sportief en Creatief en Max Vitaal van start gegaan. In samenwerking met spelen, kernen en wijken en gebiedsontwikkeling is er in het Kornputkwartier een beweegvriendelijke omgeving gerealiseerd. Op basis van de voortgang komen we op een aantal van de bovenstaande punten terug in de begroting 2022-2025 en bij de claims, mutaties en actualiteiten.
--	--

Mobiliteit:

Doel	Iedereen mobiel
Beoogd resultaat 2021	▪ De tevredenheid over de voet- en fietsinfrastructuur neemt toe ten opzichte van 2017. Indicatie hiervoor is het aantal klachten; ▪ De toegankelijkheid van de openbare ruimte wordt verbeterd; ▪ Er wordt gestart met maatregelen uit de strategische mobiliteitsvisie.
Processtap/actie 2021	▪ In 2021 worden de volgende fietspaden verbeterd: Markeweg-Driewegsluis, Jonenweg, Otterskooi-Oude Kerkweg, Kalenbergerpad en Steenwijk-Ossenzijl. ▪ In minimaal twee wijken/kernen wordt samen met ervaringsdeskundigen onderzoek gedaan naar de toegankelijkheid van de openbare ruimte. Geconstateerde knelpunten worden weggenomen. ▪ Uitvoering geven aan strategische mobiliteitsvisie met o.a. maatregelen: - Parkeernota (met fietsparkeernormen) wordt aangepast; - Verkennen van mogelijkheden van deelfiets, toeristisch recreatief, bedrijven en OV-haltes; - Stimulering en promotie van fietsgebruik; - Realiseren van laadpalen, elektrische auto's strategische locaties; - Deelauto's (inzetten gemeentelijke elektrische auto's); - Campagnes om gedrag te beïnvloeden;

	- Smart mobility en Smart Hospitality: onderzoek naar (en implementatie van) transfers en overstappunten om spreiding van toeristen mogelijk te maken.
Prognose najaar	● Tevredenheid voet- en fietsinfrastructuur: ■ Toegankelijkheid van de openbare ruimte verbeteren: ● Start maatregelen uit mobiliteitsvisie:
Toelichting	<u>Tevredenheid voet- en fietsinfrastructuur</u> ▪ De verbetering van de fietspaden Markeweg-Driewegsluis Ossenzijl-Kalenberg-Wetering en Steenwijk Ossenzijl zijn voor het fietsseizoen 2021 afgerond, Jonenweg (fase 1) is nog niet afgerond. Dit najaar wordt gestart met de verbetering van de fietspaden Woldberg, Belterweg en Kalenbergerpad. ▪ Voor het verbeteren van de fietspaden Jonenweg (fase 2) en Giethoorn ontbreken de middelen nu. In de programmabegroting 2022-2025 zijn middelen opgenomen voor cofinanciering van deze paden. In 2022 moet blijken of bijdragen van derden toegekend worden. <u>Toegankelijkheid van de openbare ruimte verbeteren</u> ▪ Vanwege corona was een gezamenlijke schouw niet mogelijk. Door de verruiming van de coronamaatregelen zal samen met ervaringsdeskundigen alsnog een schouw worden gedaan in de wijk Clingenborgh. Daarnaast wordt dit najaar wordt de openbare ruimte in de binnenstad van Steenwijk samen met ervaringsdeskundigen beoordeeld op toegankelijkheid. Het uitvoeren van maatregelen uit de mobiliteitsagenda ligt op koers

Onderwijs en onderwijshuisvesting:

Doel	Kwalitatief goede en duurzame schoolgebouwen
Beoogd resultaat 2021	Het integraal huisvestingsplan onderwijs is vertaald in een uitvoeringsplan en 4 fasen. Fase 1 (2018-2020) hiervan (plannen Tuk, Wanneperveen, De Gagels en Eekeringe) is in uitvoering. In 2021 wordt de nieuwe school (en dorps huis) in Tuk opgeleverd. Tevens wordt in 2021 gestart met de bouw van de school in Giethoorn (geen onderdeel van het IHP).
Processtap/actie 2021	<u>School 't PuzzelStuk & Dorps huis Tuk</u> Het jaar 2020 wordt gebruikt voor de voorbereiding en aanbesteding van de school en het dorps huis. Tevens staat de verplaatsing van de scouting in 2020 op de planning om deze locatie geschikt te maken voor de school en het dorps huis. Een voorzichtige planning, mede afhankelijk van de bestemmingsplanprocedure van de nieuwe locatie van de scouting, geeft zicht op een nieuwe school en dorps huis in de zomer van 2021. <u>Samenlevingsschool De Lisdodde Wanneperveen</u> Een voorzichtige planning, mede afhankelijk van de bestemmingsplanprocedure voor de eventuele nieuwe locatie, geeft zicht op een nieuwe school in 2022. <u>Emma- en Frisoschool, De Gagels Steenwijk</u> Het jaar 2021 wordt gebruikt voor de voorbereiding van de nieuw te bouwen school. Eerste half jaar van 2021 is er een programma van eisen. In de tussentijd wordt gewerkt aan het geschikt krijgen van de nieuwe locatie. Een voorzichtige planning, mede afhankelijk van de bestemmingsplanprocedure voor de eventuele nieuwe locatie, geeft zicht op een nieuwe school in 2022. <u>RSG/CSG Eekeringe Steenwijk</u> Het jaar 2021 wordt gebruikt voor de voorbereiding om te komen tot uitbreiding van de Eekeringe. Een voorzichtige planning zou een uitbreiding in 2022 mogelijk zijn. Dit afhankelijk van bestemmingsplanprocedure en noodzakelijke verplaatsing van de Slos.

	<u>IHP fase 2</u> In 2021 wordt een vervolg gegeven aan de voorbereiding van fase 2 van het IHP. Fase 2 loopt van 2021 - 2024. De volgende scholen komen in fase 2 aan de orde: - KDC Willem Alexander, Steenwijk (renovatie); - KDC De Wiedekieker en GBS Eben Haezer, Sint Jansklooster, samen onder één dak (nieuwbouw); - KDC De Schutsluis, Blokzijl (renovatie); - VO Lijsterbesstraat, Steenwijk (renovatie).
Prognose najaar	Fase 1 ● School 't PuzzelStuk & Dorpshuis Tuk ■ Scouting Tuk (relatie met school en dorps huis Tuk) ● Samenlevingsschool De Lisdodde Wanneperveen ■ Emma- en Frisoschool, De Gagels Steenwijk ● RSG/CSG Eekeringe Steenwijk Fase 2 ● KDC Bernhard Steenwijk (renovatie) ● Nieuwbouw school Giethoorn (geen onderdeel van het IHP)
Toelichting	<u>Integraal huisvestingsplan onderwijs</u> De ambitie 'goede en duurzame schoolgebouwen' is verwerkt in het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP). Het IHP is in samenwerking met de schoolbesturen tot stand gekomen. Per fase (totaal 4 fasen) in het IHP staan enkele schoolgebouwen voor vernieuwing of renovatie op de planning. Fase 1 (2018-2020) van het IHP is in voorbereiding en uitvoering. Elk jaar komt er een jaarschijf bij, gerelateerd aan de programmabegroting, en wordt de afweging gemaakt of en welke school aan de voorbereiding en uitvoering start. Inmiddels is ook gestart met fase 2 (2021 – 2024) van het IHP. FASE 1 School 't PuzzelStuk & Dorpshuis Tuk ● Na een zorgvuldige voorbereiding en aanbesteding in 2020, is in het voorjaar van 2021 gestart met de bouw van de school en het dorps huis in Tuk. Voor de verplaatsing van de scouting is inmiddels een bestemmingsplanwijziging doorlopen. In het 4^e kwartaal van 2021 wordt het gebouw opgeleverd. In het voorjaar van 2022 wordt de openbare ruimte en het schoolplein gerealiseerd. Scouting Tuk ■ Om de nieuwe school en het dorps huis op de huidige locatie van de scouting mogelijk te maken, moet de scouting verplaatsen. De bestemmingsplanprocedure volledig afgerond. De omgevingsvergunning voor de bouw van het nieuwe gebouw is inmiddels aangevraagd. Samenlevingsschool De Lisdodde Wanneperveen ● In de eerste helft van 2021 is het Programma van Eisen door het schoolbestuur opgeleverd. Tevens is de (concept) visie wonen/onderwijs door het College vastgesteld en gereed om door de Provincie in behandeling te worden genomen. De tweede helft van 2021 wordt er een marktconsultatie uitgevoerd om te beoordelen of een ontwikkelende aannemer van dermate toegevoegde waarde kan zijn, dat het kwalitatief en financieel structureel iets oplevert. Een voorzichtige planning, mede afhankelijk van de bestemmingsplanprocedure voor de eventuele nieuwe locatie, geeft zicht op een nieuwe school in 2023. Frisoschool, De Gagels Steenwijk Na vele overleggen en een relatief lang proces van praten tussen met name de schoolbesturen onderling, heeft Stichting Op Kop besloten de Emmaschool te sluiten. De opgave in de Gagels wordt dan ook een nieuwe Frisoschool. Hiervoor is de huidige Emmalocatie, in samenspraak met schoolbestuur Accrete, als meest geschikte locatie naar voren gekomen. Accrete heeft het Programma van Eisen

	nagenoeg gereed. Deze wordt in 2022 verder uitgewerkt tot aanbestedingstechnische stukken. Ondertussen loopt er een marktconsultatie om te beoordelen of een ontwikkelende aannemer van dermate toegevoegde waarde kan zijn, dat het kwalitatief en financieel structureel iets oplevert. Een voorzichtige planning, mede afhankelijk van de bestemmingsplanprocedure voor de eventuele nieuwe locatie, geeft zicht op een nieuwe school in 2023. RSG/CSG Eekeringe Steenwijk ■ RSG/CSG Eekeringe Steenwijk maakt onderdeel uit van het door de raad genomen besluit om voor het Voortgezet Onderwijs in Steenwijkerland, binnen 10 jaar (2031), te komen tot een unilocatie. Dit op de huidige locatie Lijsterbesstraat. In 2022 wordt door het schoolbestuur een programma van eisen opgesteld. Hieruit komen scenario's naar voren van waaruit verdere keuzes voor fasering e.d. gemaakt kunnen worden. In 2022 moet duidelijk worden wat er met de twee achterblijvende herontwikkel locaties (Stationsstraat en CSG Eekeringe) te gebeuren staat. Met name de locatie Eekeringe moet financieel een inbreng hebben om een unilocatie voor het VO (financieel) dichterbij te brengen. Nadat bovenstaande (PvE en herontwikkelingen) helder zijn, kan er een realistische planning worden opgesteld. IHP fase 2 Fase 2 loopt van 2021 - 2024. De volgende scholen komen in fase 2 aan de orde: - KDC Willem Alexander, Steenwijk (renovatie) - KDC De Wiedewereld en GBS Eben Haezer, Sint Jansklooster, samen onder één dak (nieuwbouw) Najaar 2021: in samenspraak met schoolbestuur en PB Sint Jansklooster de nieuwe locatie bepalen; - KDC De Schutsluis, Blokzijl (renovatie) - VO Lijsterbesstraat, Steenwijk (renovatie), onderdeel van unilocatie KDC Bernhard, Steenwijk (renovatie) ● In de basis was KDC Bernhard formeel onderdeel van fase 3 in het IHP. Gelet op de noodzaak en in overleg met de andere schoolbesturen, is er her en der wat in de planning geschoven. Hierdoor was het mogelijk om de renovatie van de Bernhardschool in 2021 op te pakken en af te ronden. Nieuwbouw school Giethoorn (geen onderdeel van het IHP) ● De bouw van de nieuwe school in Giethoorn is in het tweede kwartaal van 2021 gestart. De planning is dat de school in het voorjaar van 2022 wordt opgeleverd, waarna de openbare ruimte, het schoolplein én de aansluiting schoolterrein/N-weg wordt gerealiseerd. Ingebruikname van het gebouw in mei 2022 is realistisch.
Doel	Leven lang leren/ontwikkelen Steenwijkerland Binnen de gemeente Steenwijkerland worden door zowel diverse organisaties als particulieren activiteiten aangeboden en uitgevoerd die te rangschikken zijn binnen de term "Een Leven Lang Leren/Ontwikkelen". Inwoners van Steenwijkerland, van 0 tot 100 jaar, kunnen van deze activiteiten gebruik maken. Al deze activiteiten zijn gericht op zoveel mogelijk en zo zelfstandig mogelijk 'mee doen' in de samenleving. Momenteel wordt het aanbod vanuit de gemeente aangevlogen vanuit verschillende beleidsvelden, organisaties en ondernemingen. Daarnaast staan niet altijd de inwoners op 1, een belangrijk uitgangspunt van het huidige coalitieakkoord. Wat nodig lijkt om de beoogde doelstellingen uit de beleidsvelden en het coalitieakkoord te behalen is een meer integrale benadering vanuit beleid richting uitvoering. Doelen en uitgangspunten De inwoners van Steenwijkerland moeten optimaal gebruik kunnen maken van de voorzieningen binnen het spectrum 'Een Leven Lang Leren Steenwijkerland'.

	- De inwoner wordt centraal gezet op 1 gezet; - Beleidsvelden en stakeholders moeten aan elkaar worden verbonden; - Deze verbinding van beleidsvelden vinden plaats op zowel organisatorisch als fysiek vlak; - Deze integrale werkwijze inclusief samenwerkingsverbanden draagt tevens bij aan efficiency en effectiviteit van het aanbod.
Beoogd resultaat 2021	Er is in het voorjaar van 2020 een eerste aanzet gemaakt voor een plan van aanpak waarin staat beschreven welke stappen nodig zijn om te komen tot nieuw beleid rondom een 'Een Leven Lang Leren Steenwijkerland'. Deze aanpak gaat er vanuit dat er op 1 mei 2021 een uitgewerkt plan ligt op basis waarvan kan worden besloten of en hoe 'Een Leven Lang Leren Steenwijkerland' kan worden ingericht.
Processtap/actie 2021	Wij stellen voor dat het principe van 'Een Leven Lang Leren Steenwijkerland' binnen de gemeente Steenwijkerland integraal wordt opgepakt en uitgewerkt onder leiding van de gemeente. Dit in samenwerking met de stakeholders, het bedrijfsleven en de inwoners en op basis van bestaande middelen en inzet.
Prognose najaar	●
Toelichting	Het project wordt o.g.v. de tussenrapportage in september 2021 verder uitgerold. Uit het tussenrapport is o.b.v. interviews met stakeholders geconstateerd dat de volgende onderdelen een nadere uitwerking behoeven voordat tot implementatie van een leven lang leren traject Steenwijkerland kan worden overgegaan; 1. Aangescherpte visie op ELL 2. Aanscherpen doelstelling en doelgroepen ELL 3. Omschrijven randvoorwaarden ELL Deze onderdelen wordt a.d.h.v. een projectwerkgroep nader uitgewerkt en wordt voor einde van het jaar afgerond.

4. Stand van zaken bezuinigingen

In de programmabegroting zijn de volgende bezuinigingen opgenomen:

bedragen x € 1.000						
Bezuinigingen 2021-2024	Investering	S / I	Begroting 2021	MJR 2022	MJR 2023	MJR 2024
5. Mijn Steenwijkerland						
In begroting 2021-2024 opgenomen						
5.1. Integraal Huisvestingsplan (IHP):						
- Aanpassing fasering scholen in de Gagels		S		- 159	- 177	- 17
- Aanpassing fasering school Wanneperveen		S		- 103	1	0
-Aanpassing fasering scholen Sint Jansklooster		S		16	9	- 223
5.2. Lijkbezorging: verlengingen begraafrechten		S	- 50	- 50	- 50	- 50
5.3. Mfa 't Torennest: VUSO-activiteiten zijn per 01-07-2020 gestopt		S	- 1	- 1	- 1	- 1
Totaal bezuinigingen	-		- 51	- 297	- 218	- 291

* Bovenvermelde bezuinigingen zijn weergegeven in de Programmabegroting 2021-2024 op pagina 50.

<u>Stand van zaken bezuinigingen (programmabegroting 2021-2024):</u> <u>Zijn de ingeboekte besparingen voor 2021 haalbaar?</u> Ja. <u>Zo nee, waarom niet?</u> Niet van toepassing. <u>Financiële consequenties voor 2021?</u> Geen. <u>Financiële consequenties voor 2022-2025?</u> Geen

5. Projecten/ investeringen Programmabegroting 2021-2024

Stand van zaken Bestedingsplan zoals opgenomen in de Programmabegroting 2021-2024:

Stand van zaken projecten/investeringen Programmabegroting 2021-2024				
Omschrijving project/investering	Wordt de planning gehaald?	Wordt project/ investering uitgevoerd volgens het laatst vastgestelde projectplan?	Worden middelen ingezet overeenkomstig het laatst vastgestelde projectplan?	Is de investering/ het project gereed?
Bestedingsplan:				
Wijkvisie Steenwijk-West: vrijval exploitatiebudget	●	●	●	N.v.t.
Bijdrage aanpassen rotonde N351 Kuinre	●	●	●	Nee
Museumproject museum Steenwijk	●	●	●	Nee
Aanpassen kruising Gasthuisdijk/De Klosse	●	●	●	Ja
Nieuw Meerjarenplan beschoeiingen	●	●	●	Nee

6. Nadere wijzigingen

REGULIER

Financiële mutatie nr. 1: Eikenprocessierups	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Terugdringen overlast Eikenprocessierups, € 15.000
Wat zijn de oorzaken?	De eikenprocessierups is de afgelopen 10 jaar sterk in opkomst en zorgt ieder jaar weer voor de nodige overlast. Door de stevige toename van rupsen in de afgelopen jaren is het nodig om zowel preventief als curatief maatregelen te nemen. Preventieve maatregelen bestaan uit een behandeling met een biologisch middel tegen de rups en behandeling met aaltjes. Curatieve maatregelen bestaan voornamelijk uit het wegzuigen van rupsen op plaatsen waar deze een bedreiging vormen voor de volksgezondheid of overlast veroorzaken. Ieder jaar wordt gemonitord hoe de rups zich ontwikkelde –en of er sprake is van een dalende of stijgende trend. Momenteel lijkt de populatie eikenprocessierupsen stabiel. De overlast is al een aantal jaren behoorlijk waardoor ingrijpen noodzakelijk is. Daardoor hebben we de afgelopen jaren een structurele budgetoverschrijding.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Ja, volksgezondheid, zorgplicht t.a.v. onze inwoners.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Werkzaamheden worden jaarlijks uitgevoerd om overlast te beperken, jaarlijks wordt het budget overschreden.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Jaarlijks overschrijding van het uitvoeringsbudget.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Het uitvoeringsbudget verhogen.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Niet.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	€ 15.000.
Welke externe ontwikkelingen doen zich voor?	Er wordt volop onderzoek gedaan naar methoden die de plaagdruk kunnen verminderen, tot op heden is er nog geen methode gevonden die de overlast substantieel terugdringt.

Financiële mutatie nr. 2: Herinrichting Kallenkote fase 2

Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	In de Programmabegroting is in 2021 een bedrag beschikbaar voor de herinrichting van Kallenkote van € 360.000. Dit is inclusief een verwachte bijdrage van de provincie van € 180.000. Daarnaast dient er vanuit de voorziening wegen een bijdrage te komen van € 65.000, waarmee in zijn totaliteit een bedrag beschikbaar komt van € 425.000. De huidige raming van de kosten bedraagt inclusief werkzaamheden aan de Steenakkers en de aanleg van een infiltratieriool in het kader van wateroverlast € 525.000. Het is nog onzeker of de kosten voor het infiltratieriool van € 50.000 dienen te worden gemaakt, maar indien dit noodzakelijk is, zal er een bijdrage vanuit riolering. De overige meerkosten van € 50.000 zullen worden gedekt door een bijdrage vanuit het bermenonderhoud van € 15.000, een hogere bijdrage van de provincie van € 32.500 en het restant van € 2.500 zal vanuit de voorziening worden gedekt.
Wat zijn de oorzaken?	In de afgelopen periode is samen met dorpsbelang Kallenkote gesproken over het ontwerp en uitvoering van dit project. Hierbij is voortgeborduurd op de plannen die in fase 1 zijn uitgewerkt. In het project wordt de positie van de fietser op de weg verbeterd. In het vooroverleg is aandacht gevraagd voor meldingen van wateroverlast op een deel van het project. Daarnaast is vanuit verkeer aangegeven om de aansluiting van de Steenakkers mee te nemen in het project. Dit is een wens die vanuit de wijk de Gagels is geuit tijdens de aanpak van de Kallenkoterallee in 2020.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Niet van toepassing.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Niet van toepassing.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Er is per saldo sprake van een kostendekkende oplossing voor de meerkosten.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Niet van toepassing.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Niet van toepassing.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	Niet van toepassing.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Geen.

Financiële mutatie nr. 3: Ledverlichting Sportveld Veno	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	€ 7.233.
Wat zijn de oorzaken?	In 2019 is het plan van aanpak speelbaarheid sportvelden vastgesteld in de gemeenteraad. Destijds is budget vrijgemaakt voor extra verlichting bij VENO om de speelbaarheid te vergroten. De hoogte van dit bedrag was gebaseerd op conventionele verlichting. In verband met de huidige ontwikkelingen op het gebied van conventionele verlichting is gekozen om ledverlichting te plaatsen. De kosten voor realisatie zijn daarom hoger dan destijds geraamd.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Met deze inzet wordt de kwaliteit van het sportveld en de speelbaarheid vergroot. Door te investeren in led in plaats van conventionele verlichting is het een duurzame investering op de lange termijn.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Dit bedrag wordt gefinancierd uit het onlangs beschikbaar gestelde eenmalige budget voor realisatie van ledverlichting.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	N.v.t.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	N.v.t.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	Er is dekking voor dit bedrag.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Geen.

Financiële mutatie nr. 4: Eenmalige bijdrage aan buitensportverenigingen	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	€ 18.000

Wat zijn de oorzaken?	In 2020 is de visie beheer en onderhoud sportvelden vastgesteld in de raad. Onderdeel van dit voorstel is het overhevelen van een aantal kleine taken op het gebied van dagelijks beheer en onderhoud. Tijdens de gesprekscyclus met de buitensportverenigingen dit voorjaar bleek dat ze moeite hadden met het feit dat taken werden overgeheveld zonder dat daar een vergoeding tegenover staat (niet zozeer tegen het zelf moeten uitvoeren van de taken). Om dit discussiepunt weg te nemen hebben we besloten eenmalig een bedrag van € 1000 per buitensportvereniging beschikbaar te stellen. Dit bedrag kunnen ze benutten voor (financiering van) materieel (bv. een bladblazer) dan wel bekostiging van het vorstvrij kunnen opslaan van de beregeningsinstallatie (dit is onze voorwaarde bij de overdracht van de beregeningshaspels).
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Met deze inzet wordt de kwaliteit van het sportveld en de speelbaarheid vergroot. Het wegnemen van dit discussiepunt maakt het bouwen aan een constructieve verstandhouding en vergroten van eigenaarschap bij de verenigingen gemakkelijker.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Het beschikbaar stellen van dit bedrag leidt tot een eenmalige overschrijding op het budget van beheer en onderhoud sportvelden.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	N.v.t.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	N.v.t.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	€ 18.000
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Geen.

Financiële mutatie nr.5: Ombouwen wedstrijdveld naar WeTra veld	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	€ 40.000
Wat zijn de oorzaken?	Naar aanleiding van de vastgestelde visie beheer en onderhoud sportvelden is samen met SVBS gekozen voor een onafhankelijk adviestraject om in beeld te brengen wat er gedaan kan worden om de speelbaarheid van het veld te vergroten. Dit heeft geleid tot het plan om het huidige wedstrijdveld om te zetten naar een wedstrijd-trainingsveld.. De kosten voor het ombouwen van het wedstrijdveld naar een WeTra veld bedragen € 40.000. Vanuit dit budget zijn o.a. ballenvangers geplaatst, is de verlichting verplaatst en uitgebreid en zijn de eenmalige noodzakelijke extra veldwerkzaamheden uitgevoerd.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Met deze inzet wordt de kwaliteit van het sportveld en de speelbaarheid vergroot. Hiermee is de wens van de vereniging voor een kunstgrastrainingshoek niet meer aan de orde.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	In het verleden is budget beschikbaar gesteld voor de waterhuishouding op sportvelden. In dit budget stond nog € 40.000 gereserveerd voor ingrepen op de velden van SVBS. Dit budget wordt ingezet voor realisatie van het WeTravel.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	N.v.t.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	N.v.t.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	Er is dekking voor dit bedrag.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Geen.

Financiële mutatie nr. 6: SPUK BTW Sport	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Vanaf 2019 wordt jaarlijks een beroep gedaan op de Rijksregeling voor teruggave BTW op sport (instellingen) uitgaven. Deze Rijksregeling heeft een uitkeringsplafond. Hierdoor wordt niet 100% uitgekeerd. Het financiële nadeel 2021 bedraagt € 97.000.
Wat zijn de oorzaken?	Het landelijke beschikbare budget is gemaximaliseerd op een plafondbedrag van € 182 miljoen. Omdat gemeenten meer aanvragen wordt de uitkering gebaseerd door een uitkeringspercentage te bepalen op basis van dit maximaal beschikbare budget.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee, er zou ook voor gekozen kunnen worden om alle sport uit de begroting te halen, dit is geen wettelijke taak.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	In onze begroting staan tal van doelen gericht op een gezonde , fitte samenleving. Deze zijn mede gebaseerd op het bestaande beleid.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Op basis van de aanvragen 2021 zal er jaarlijks een tekort van € 97.000 ontstaan. Het tekort van € 97.000 ten laste van de rekening 2021 te brengen en op te nemen in de meerjarenbegroting 2022-2025.

Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Geen.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	€ 0
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	€ 97.000 structureel gebaseerd op de werkelijke afrekeningen 2019 en 2020.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Afhankelijk van de jaarlijkse aanvragen en het beschikbare budget kan het bedrag elk jaar afwijken. Het bedrag van € 97.000 is gebaseerd op het niveau van 2021.

Financiële mutatie nr. 7: Gladheidbestrijding	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	De overschrijding wordt geschat op € 70.000 en kan afhankelijk van de weeromstandigheden in november en december hoger of lager zijn.
Wat zijn de oorzaken?	De sneeuwweek in februari jl. heeft veel inzet gevraagd. Het bestrijden van gladheid door sneeuw kost beduidend meer dan het bestrijden van condensatiegladheid of gladheid door bevriezing van natte weggedeelten. Er zijn extra aannemers ingezet om ons te ondersteunen om de wegen in de eerste fase sneeuwvrij te krijgen. Dit, samen met de inkoop van extra zout, heeft tot extra kosten geleid. Afhankelijk van de winterse omstandigheden in november en december kan dit leiden tot een overschrijding van het budget gladheidbestrijding.
€Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Ja, we zijn als wegbeheerder verantwoordelijk voor het onderhoud (en dus veiligheid) van de weg. gladheidbestrijding is daar een onderdeel van.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Geen. We blijven strooien als het noodzakelijk is.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Het budget voor gladheidbestrijding wordt overschreden.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Geen.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	N.v.t.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	€ 70.000
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Hoe streng een winter in Nederland gaat worden, is van tevoren niet te voorspellen. Vaak komen de temperaturen vrijwel niet onder het vriespunt en valt er vrijwel geen sneeuw. Maar soms doen zich langdurige en strenge vorstperiodes voor of valt er dagenlang sneeuw of ijzel. Deze onvoorspelbaarheid maakt het moeilijk om beleid ten aanzien van de gladheidbestrijding te formuleren en dan in het bijzonder om kosten en risico's goed te kwantificeren. Een 'gemiddelde winter' wordt vaak als uitgangspunt genomen. Deze 'gemiddelde winter' varieert echter per beheergebied en kan met de verwachte klimaatverandering ook in de loop van de jaren veranderen. Daarnaast worden er in de toekomst meer extreme situaties verwacht.

Financiële mutatie nr. 8: Aanpassing kruising Gasthuisdijk / De Klosse	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Zowel het benodigde budget als de te ontvangen subsidie kan naar beneden worden bijgesteld.
Wat zijn de oorzaken?	Voor de aanpassing van de kruising Gasthuisdijk / De Klosse was een budget geraamd van € 200.000. Er is een bedrag van € 160.000 nodig. Dit bestaat uit subsidiabele kosten van € 143.750 en overige kosten voor o.a. groenvoorziening en verlichting. De subsidie van de provincie Overijssel bedraagt maximaal 50% van de subsidiabele kosten en kan ook naar beneden worden bijgesteld.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Beheer en onderhoud wegen.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Bevorderen verkeersveiligheid.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Verlaging budget met € 40.000 en verlaging van de subsidie met € 28.125. Per saldo leidt dit tot een voordeel op de kapitaallasten van € 700 structureel.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	N.v.t.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	N.v.t.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	Per saldo ontstaat er een structureel voordeel op de kapitaallasten van € 700.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Geen.

Financiële mutatie nr. 9: Inrichting Openbare Ruimte omgeving school Giethoorn	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Er is een bedrag over op de grond van € 80.000 en een bedrag tekort op de inrichting van de openbare ruimte van € 60.000. De afschrijvingstermijn voor deel openbare ruimte staat echter onterecht op 60 jaar en dit dient te worden gecorrigeerd naar 20 jaar.
Wat zijn de oorzaken?	Voor de inrichting van de openbare ruimte omgeving school Giethoorn is een bedrag benodigd van € 1.003.000. Hiervoor is beschikbaar € 835.000 en van op Kop zal een bedrag van € 108.000 worden ontvangen. Per saldo is er dus beschikbaar € 943.000, derhalve een tekort van € 60.000. Op de aankoop van de grond zit een voordeel van € 80.000. Bij de opstelling van het voorstel rondom de school in Giethoorn in 2017 is geen splitsing aangebracht tussen school en openbare ruimte. De afschrijvingstermijn voor het geheel staat op 60 jaar en dit zou voor gedeelte openbare ruimte op 20 jaar moeten staan. Dit dient te worden gecorrigeerd en betekent een nadeel omdat de afschrijvingstermijn korter is.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Zorgen voor onderwijshuisvesting is een wettelijke taak.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Geen gevolgen.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Op het krediet voor de grond ontstaat een voordeel van € 80.000 en op het onderdeel openbare ruimte ontstaat een tekort van € 60.000. Doordat de afschrijvingstermijn dient te worden verkort voor onderdeel openbare ruimte ontstaat hierop een tekort van resp. 2022 € 33.063 2023 € 32.704 2024 € 32.380 2025 € 32.055 Doordat er een bedrag resteert op de grond van € 80.000 ontstaat hier een voordeel van € 800 structureel (alleen rente hierop schrijven we niet af).
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	N.v.t.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	N.v.t.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	We komen de volgende bedragen per saldo tekort: 2022 € 32.263 2023 € 31.904 2024 € 31.580 2025 € 31.255
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Geen.

Financiële mutatie nr. 10: Vrijvallende lasten beperkt basis naar basis	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Er ontstaat een financieel voordeel in: 2022 van € 32.084 2023 van € 22.004 2024 van € 17.491 2025 van € 10.989.
Wat zijn de oorzaken?	Aan de hand van een notitie van begin 2020 is een inschatting gemaakt van de gevolgen van het aanpassen van het onderhoudsniveau van openbare verlichting, bermen en bruggen van beperkt basis naar basis. Hier zijn enkele verschillen ontstaan, waardoor er per saldo een financieel voordeel ontstaat. Voor wat betreft de bermen is er gefaseerd, waardoor de bedragen die geraamd waren in 2022, 2023 en 2024 van resp. € 495.546, € 247.773 en € 115.273 zijn aangepast in € 309.716 in 2022, € 309.716 in 2023 en € 177.716 in 2024. Het gaat hier dus om een aanvullend budget ten opzichte van het bestaande.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Het onderhouden van wegen is een wettelijke taak.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Niet van toepassing.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Er ontstaan voordeel van resp. € 32.084 in 2022 € 22.004 in 2023 € 17.491 in 2024 € 10.989 in 2025
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Niet van toepassing.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Niet van toepassing.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	Er is sprake van een financiële meevaller.

Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Geen.
--	-------

7. Actualiteiten en kansen/uitdagingen met betrekking tot dit programma

Beleidsmatige en mogelijk financiële gevolgen van de Coronacrisis:

Trends en ontwikkeling

Samenwerking Stedelijke cultuurregio Zwolle > ontwikkeling gezamenlijk cultureel Regiofonds

Binnen de Stedelijke Cultuurregio Zwolle (hierna SCRZ) is door in totaal 22 gemeenten nagedacht over een nog intensievere samenwerking.

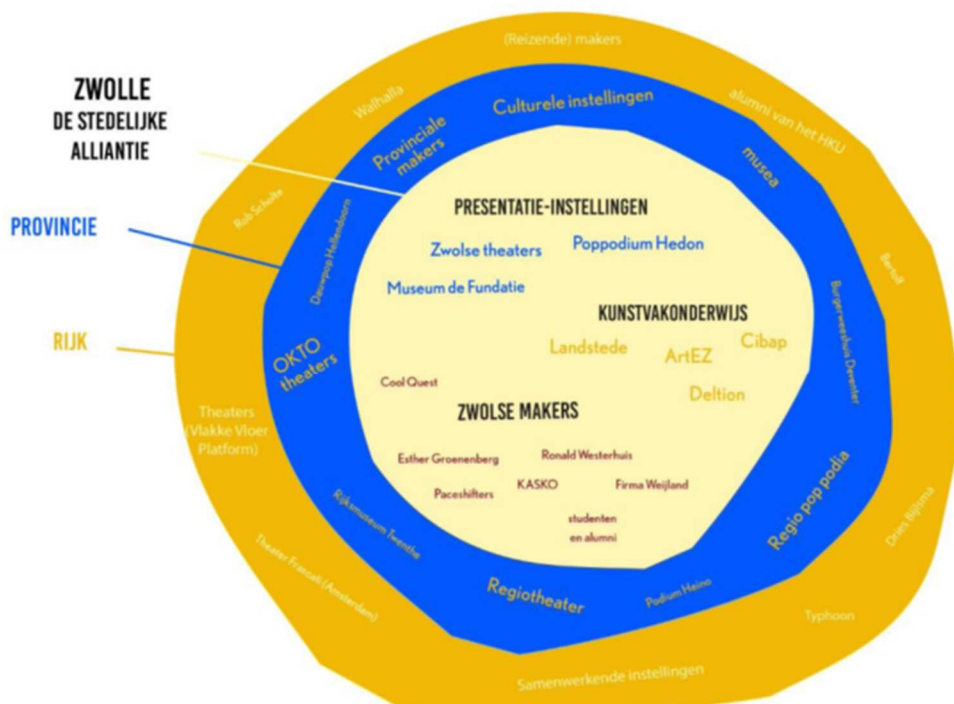
Oorspronkelijk doel was het realiseren van een regionaal noodfonds, al dan niet i.s.m. de provincie Overijssel. Dat Noodfonds is er niet gekomen, mede omdat de provincie reeds in een vergevorderd stadium was t.a.v. opzet van een regionaal stimuleringsregeling culturele sector. Deze regeling beoogt Stimulering en innovatie sector breed (op weg naar een duurzame en toekomstbestendige regionale culturele infrastructuur).

De SCRZ heeft in de regio een uitvraag gedaan bij de culturele sector om te komen tot een duurzame innovatie van de sector waarbij de focus ligt op optimaliseren cultuureducatie en talentontwikkeling in de stedelijke regio. Deze uitvraag heeft geleid tot een aanvraag bij de provincie Overijssel waarbij de provincie in totaal ruim € 800.000 investeert.

Uitwerking aanvraag initiatiefnemers > Hybride Productienetwerk (werktitel)

Dit betreft ontwikkeling van een meerjarig activiteitenprogramma gericht op het maken van nieuw cultuuraanbod en het ontwikkelen van talenten in de SCRZ. Zowel de gemeente Steenwijkerland (vast lid in kernteam SCRZ) als theater de Meenthe (vast lid Okto en hybride productiewerk samen met Zwolse theaters, Hedon en Muziekcoöperatie Meppel) zijn belangrijke stakeholders binnen dit project.

Participanten/stakeholders (in mooi visueel overzicht)

De Meenthe

Op verzoek van gemeente Steenwijkerland heeft De Meenthe een overzicht gemaakt met scenario's exploitatie i.r.t. publieksbereik 2021 en verder. Dit overzicht wordt gedeeld en moet gezien worden als een winstwaarschuwing. Ingeschat

wordt dat publiek niet in volle getalen naar theater zal gaan zodra dat is toegestaan. Dit heeft effect op de exploitatie.

Verwachting

- * Na zomer 2021 voorzichtig weer open
- * kosten komen terug, maar opbrengsten lopen terug door minder aanbod (van 140 terug naar 120 voorstellingen)
- * tevens extra kosten verwacht vanwege effect minder publiek, inrichting post Corona / kosten sneltest + benodigde extra faciliteren

Verwachting is dat er t.o.v. normale aantallen 25 tot 50% minder publiek zal komen. Dit kan leiden tot een exploitatieverlies dat kan oplopen tot ruim € 200.000.

De gemeente Steenwijkerland heeft vanuit het Rijk compensatie gelden ontvangen. De Meenthe moet deze gelden o.g.v. Vitaliteitfonds inzetten.

Overige actualiteiten (i.r.t. het bestuursprogramma):

Kansen:

Uitdagingen:

- ▼ In 2021 en 2022 staat renovatie van de kunstgrasvelden bij de sportcomplexen Parallelweg en Monnikenmolen op het programma. De voorbereiding op deze renovatie is in gang gezet. Op Europees niveau wordt gewerkt aan wet- en regelgeving met betrekking tot gebruik van micro-plastics. Deze wet- en regelgeving is van invloed op de mogelijkheden voor infill van de kunstgrasvelden. Op dit moment zijn de uitkomsten onduidelijk. Bij het opstellen van het Wedstrijdplan is rekening gehouden met infill van TPE. Nieuwe wet- en regelgeving kan mogelijk leiden tot andere infill omdat dit een slimmere keuze is op de langere termijn. Een andere keuze kan mogelijk ook effect hebben op de kosten en het noodzakelijk budget. De ontwikkelingen op dit dossier worden nauw gevolgd. Zodra hier meer over bekend is zullen we uw raad informeren en indien nodig mogelijke scenario's met bijbehorende kosten voorleggen.
- ▼ Een onderdeel van het asfaltonderhoud wordt uitgevoerd met extra aandacht voor circulariteit. De aannemer denkt mee over de wijze waarop/waarmee het bereikt kan worden. Het kan extra kosten met zich meebrengen.
- ▼ Zoals in bestuur programma aangegeven is het museumproject van start en bevinden we ons in fase 2 van dit project. Voor wat betreft dit lopende jaar wordt geen extra kosten verwacht. Vanaf 2022 wordt, indien go van zowel college als gemeenteraad, gestart met de realisatie van het nieuwe museum. Het nieuwe museum wordt geopend vanaf medio 2023. Momenteel zijn deze kosten nog niet helder omdat het vervolgonderzoek juist in januari is gestart. We komen terug bij de PPN 2023-2026.

2.6 Financiën en overhead

Financiën en overhead

Prognoses:

● = op koers

■ = specifieke aandacht vereist

▲ = er zijn problemen

X = geen gegevens bekend

1. Inleiding

AMBITIE: VERANTWOORDE GEMEENTELIJKE FINANCIËN

Sluitende meerjarenbegroting

Voldoende weerstandsvermogen

Gematigde ontwikkeling lokale lasten

Een sluitende meerjarenbegroting voor alle jaren, een gematigde ontwikkeling van de lokale lasten en voldoende buffers om financiële tegenvallers op te kunnen vangen.

AMBITIE: PROFESSIONELE ORGANISATIE

Wendbaar en toekomstbestendig

Programmatische werken

Een nieuwe koers voor de organisatie is uitgezet, waarin samenwerken, meedenken, professionaliteit en plezier centraal staan. Een belangrijk onderdeel van onze organisatieontwikkeling is het programmatisch werken. Een prima manier van werken gelet op de grote opgaven van onze gemeente.

In het Coalitieakkoord 'Door verbinding naar resultaat' is voor wat betreft de financiën een aantal uitgangspunten meegegeven aan het college:

1. Wij willen een solide financieel beeld voortzetten met een reëel sluitende meerjarenbegroting;
2. De algemene reserve zit nu op voldoende omvang en wij willen dat zo houden als een veilige achtervang;
3. De lokale lasten worden jaarlijks trendmatig aangepast en stijgen niet meer;
4. Financiële ruimte voor prioriteiten moet gevonden worden door herschikking;
5. Voor de uitvoering van de programma's wordt per programma een aanjaagbudget beschikbaar gesteld.

Deze uitgangspunten zijn hieronder vertaald in doelen en resultaten.

2. Stand van zaken gekozen speerpunten 2021

(Er zijn geen speerpunten opgenomen in de programmabegroting in aanvulling op de doelen en beoogde resultaten bij onderdeel 3).

3. Stand van zaken doelen en beoogde resultaten

Prognoses:

● = op koers

■ = specifieke aandacht vereist

▲ = er zijn problemen

X = geen gegevens bekend

Doel	Sluitende meerjarenbegroting
Beoogd resultaat 2021	Een materieel en reëel sluitende begroting voor alle jaren is het uitgangspunt. Dat betekent dat de uitgaven en inkomsten structureel en reëel in evenwicht zijn.
Processtap/actie 2021	
Prognose najaar	●
Toelichting	In voorliggende Najaarsnota presenteren we een ruim overschot in 2021 en de programmabegroting is voor de jaren 2022 tot en met 2025 sluitend voor alle jaarschijven. Daarbij is ons beeld dat we de bovengenoemde bezuinigingen gaan halen.

Doel	Gematigde ontwikkeling lokale lasten
Beoogd resultaat 2021	- Uitgangspunt is om de Onroerende Zaakbelasting (OZB) jaarlijks niet meer dan trendmatig te verhogen. - Voor de Afvalstoffenheffing en de Rioolrechten worden wijzigingen in de kosten verhaald door de betreffende tarieven dienovereenkomstig aan te passen (gesloten huishouding). Om grote tariefschommelingen te voorkomen, wordt gebruik gemaakt van de voorziening Reiniging en de voorziening Riolerings.
Prognose najaar	■ De tarieven voor afval staan onder druk: ▲ Trendmatige verhoging OZB:
Toelichting	Door de financiële situatie van de gemeente waren we in 2020 genooddaakt om de OZB in 2021 voor onze inwoners en ondernemers extra te verhogen. Dit staat op gespannen voet met het uitgangspunt uit ons coalitieakkoord dat we de lokale lasten niet meer dan trendmatig laten stijgen. De kostenstijging van 3,8% gemiddeld (afval en riolerings) is wel in overeenstemming met het in de begroting opgenomen resultaat. In het voorjaar heeft uw raad bij de behandeling van de PPN 2021-2025 een amendement⁵ aangenomen waardoor de OZB-opbrengst in 2022 niet zal stijgen met 1,7%, maar de '0-lijn' van toepassing is. Feitelijk betekent dat een verlaging van de lokale lasten ten opzichte van het trendmatig pad. Dit zal voor 2022 leiden tot een betere score.

Doel	Voldoende weerstandsvermogen als veilige achtervang
Beoogd resultaat 2021	- Op basis van een goede en betrouwbare risicocontrole komen tot een juiste analyse, beoordeling en beheersing van risico's. - Voldoende weerstandscapaciteit (algemene reserve en de ruimte binnen de OZB) om financiële tegenvallers op te kunnen vangen.
Processtap/actie 2021	
Prognose najaar	●
Toelichting	In de Programma-begroting 2021-2024 is de weerstandsratio met een waarde van 1,7 onder de signaalwaarde van 2 uitgekomen. Door de meicirculaire, de extra middelen voor de jeugdzorg en het achtwege blijven van een toename van bijstandsuitkeringen zijn de risico's sterk afgenomen. De verwachting is dat de signaalwaarde ultimo 2021 minimaal 2 zal bedragen.

⁵ Amendement 'OZB 0%, wijziging kaders prijsinflatie gemeentelijke belastingen en rechten'.

4. Stand van zaken bezuinigingen

In de programmabegroting zijn de volgende bezuinigingen opgenomen:

bedragen x € 1.000

Bezuinigingen 2021-2024	Investering	S / I	Begroting 2021	MJR 2022	MJR 2023	MJR 2024
6. Financiën en overhead						
In begroting 2021-2024 opgenomen						
6.1. Rentevoordeel a.g.v. conversie langlopende geldlening (lager rentetarief)		S	- 208	- 225	- 209	- 192
Totaal bezuinigingen		-	- 208	- 225	- 209	- 192

* Bovenvermelde bezuinigingen zijn weergegeven in de Programmabegroting 2021-2024 op pagina 54.

<u>Stand van zaken bezuinigingen (programmabegroting 2021-2024):</u> Bovenstaande is uitgevoerd. <u>Zijn de ingeboekte besparingen voor 2021 haalbaar?</u> Het rentevoordeel als gevolg van de renteherziening en aflossing is geheel behaald. <u>Zo nee, waarom niet?</u> Niet van toepassing. <u>Financiële consequenties voor 2021?</u> De lagere rentelasten zijn verwerkt in de Programmabegroting 2021-2024 en behoeven geen verdere aanpassing. <u>Financiële consequenties voor 2022-2025?</u> Geen verdere consequenties, zijn al verwerkt in de Programmabegroting 2021-2024.
--

5. Projecten/ investeringen Programmabegroting 2021-2024

Stand van zaken Bestedingsplan zoals opgenomen in de Programmabegroting 2021-2024:

Stand van zaken projecten/investeringen Programmabegroting 2021-2024				
Omschrijving project/investering	Wordt de planning gehaald?	Wordt project/ investering uitgevoerd volgens het laatst vastgestelde projectplan?	Worden middelen ingezet overeenkomstig het laatst vastgestelde projectplan?	Is de investering/ het project gereed?
Bestedingsplan:				
Toegangsbeveiliging gemeentehuis en gemeentewerf	■	●	●	Ja

Toelichting op de afwijking van de prognose:	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Voorbereiding en uitvoering vraagt meer tijd en aandacht. Realisatie project in 2021 en 2022 (gemeentehuis en werf)
Wat zijn de oorzaken?	Late opstart. Voorbereiding en afstemming met betrokkenen (interne en externe partijen). Aanbesteding: maatwerkprocedure.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Oplevering 2022
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	-
Welke maatregelen stellen we voor ?	-

N.B. over eventuele structurele kosten na de invoer van de toegangsbeveiliging zal worden gerapporteerd bij de Perspectiefnota in het jaar 2022.

6. Nadere wijzigingen

REGULIER

Financiële mutatie nr. 1 : Onvoorziene baten en lasten	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Jaarlijks worden niet inbare (belasting) debiteuren oninbaar verklaard. Hiermee is in 2021 een bedrag van € 30.000. gemoeid.
Wat zijn de oorzaken?	Vorderingen (algemene en belastingdebiteuren) moeten periodiek beoordeeld worden. Niet inbare vorderingen worden afgeschreven.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Geen.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	In 2021 ontstaat er een tekort van € 30.000. Voor de begroting 2022- 2025 verwachten wij eveneens een toename van oninbare vorderingen.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Geen wijzigingen.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	€ 0
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	€ 30.000
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	De economische ontwikkelingen en de nog te verwachten gevolgen van de coronacrisis kunnen tot een verdere toename van dit financiële nadeel leiden.

Financiële mutatie nr. 2 : Algemene uitkering (meicirculaire 2021)	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Het rijk informeert jaarlijks de gemeenten door publicatie van de meicirculaire. De gemeenteraad is door middel van een informatienota eind juni 2021 geïnformeerd over de financiële gevolgen van deze circulaire.
Wat zijn de oorzaken?	De ontwikkeling van de Algemene Uitkering (AU) wordt voor een belangrijk deel bepaald door de hoogte van de rijksuitgaven. In de meicirculaire 2021 is de ontwikkeling van deze AU opgenomen.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee , het betreft hier de uitkering van het rijk die voor algemene middelen mag worden ingezet.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	N.v.t.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	In 2021 komt er via de AU een bedrag van € 2.492.000 extra beschikbaar. Niet het gehele bedrag wordt ingezet voor het saldo van deze najaarsnota. Er is bijvoorbeeld ook een hoger bedrag voor jeugdzorg ontvangen van € 1.113.000. Dit budget wordt gereserveerd via een stelpost voor de jeugdzorg. Voor een verdere analyse van de meicirculaire 2021 verwijzen wij u naar de desbetreffende informatienota van juni j.l..
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Geen maatregelen.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Niet van toepassing.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	Het saldo van de jaarrekening wordt door de meicirculaire ruim € 1,4 miljoen gunstiger.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	De structurele financiële effecten van de meicirculaire zijn door middel van een informatienota met uw raad gedeeld en deze worden in de Programmabegroting 2022 - 2025 opgenomen. Naast de reguliere ontwikkeling van de AU zijn de middelen voor compensatie van het Sociaal domein (Jeugd) en de herverdeling van het gemeentefonds nog niet definitief.

Financiële mutatie nr. 3 : OZB (PPN)	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Op pagina 73 van de PPN staat Nadeel OZB. Dit is onjuist. Dit moet voordeel OZB zijn.
Wat zijn de oorzaken?	In de PPN is een voordeel als nadeel gepresenteerd.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Ja.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Geen.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Er is een voordeel van € 17.162 structureel.

Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Geen.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Geen.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	Geen tekort maar structureel een bedrag van € 17.162 overschot.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	In de Programmabegroting 2022 – 2025 wordt dit voordeel opgenomen.

Financiële mutatie nr. 4 : Rentelasten 2021

Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	In 2021 komen de rentelasten naar verwachting € 60.000 lager uit dan begroot.
Wat zijn de oorzaken?	De verwachting is dat in 2021 geen langlopende geldlening aangetrokken hoeft te worden. De liquiditeitspositie ligt medio 2021 beneden de kasgeldlimiet. Dit houdt in dat we in het derde en vierde kwartaal geen lening hoeven af te sluiten. Oorzaken hiervoor zijn de hoge opbrengsten van grondverkoop in het eerste halfjaar van € 4 miljoen, het ontvangen van rente over in het eerste halfjaar afgesloten kasgeldleningen van ongeveer € 15.000 en het achterblijven van de realisatie van begrote investeringen met als gevolg een gunstigere liquiditeitspositie.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Ja, indirect wel. De gemeente moet voldoen aan de voorschriften die zijn vastgelegd in de wet FIDO (Wet Financiering Decentrale Overheden)
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	N.v.t.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	In 2021 ontstaat er een incidenteel rentevoordeel van € 60.000.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Geen maatregelen.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Niet van toepassing.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	Geen tekort, maar een overschot van € 60.000.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	De ontwikkeling van de rente op middellange en lange termijn kan bij het realiseren van de begrote investeringen hogere rentelasten met zich meebrengen. Dit zal zeker het geval zijn indien de rente zich boven de 1% gaat begeven voor leningen van 20 jaar of langer.

Financiële mutatie nr. 5 : Dividenduitkering N.V. Rova Holding

Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Lagere dividenduitkering van N.V. Rova Holding.
Wat zijn de oorzaken?	Uitbreiding BBR taken en kostenstijgingen.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Geen.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	N.v.t.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Geen.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	N.v.t.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	€ 13.135
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Op dit moment nog niet bekend.

Financiële mutatie nr. 6 : Algemene uitkering (voorgaande jaren)

Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	In 2 betaaltermijnen 2021 is de Algemene uitkering 2020 verhoogd. Dit vanwege bijstelling van de prijs en aanpassing van de CBS cijfers (aantallen) op het gebied van huishoudens met een laag inkomen.
Wat zijn de oorzaken?	Door de aanpassingen van de prijs en de aantallen is de AU over 2020 verhoogd.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Nee, het betreft hier de uitkering van het Rijk die voor algemene middelen mag worden ingezet.

Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	N.v.t.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	In 2021 komt er een bedrag van € 73.000 extra beschikbaar.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Geen maatregelen.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Niet van toepassing.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	Het saldo van de rekening wordt hierdoor € 73.000 gunstiger.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	De Algemene uitkering 2020 is nog niet definitief vastgesteld. Dit gebeurt normaliter enkele jaren nadien wanneer alle kengetallen definitief zijn. Dit geldt met name voor CBS cijfers, maar ook de definitieve WOZ waarde per 1 januari 2020.

Financiële mutatie nr. 7: Uitvoer wet WOZ	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	De kosten voor de uitvoer van WOZ vallen dit jaar hoger uit. De meerkosten hiervoor bedragen € 40.000. Wel verwachten we dat er minder deelopdrachten noodzakelijk zijn, waarmee we er van uitgaan dat er per saldo sprake zal zijn van een structureel tekort van € 30.000.
Wat zijn de oorzaken?	2021 is een overgangsjaar voor de uitvoer van de WOZ. In januari 2021 is er een nieuwe taxatiepartner gecontracteerd met extra werk en kosten tot gevolg. Tevens is de gemeente wettelijk verplicht het gehele WOZ-bestand over te zetten van inhoud naar gebruikersoppervlakte (GBO) als uitgangspunt voor de waardering per januari 2022. Dit neemt veel extra werk met zich mee waarvan het moeilijk was dit van te voren nauwkeurig in te schatten.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Ja, onder toezicht van de Waarderingskamer. Een WOZ-bestand dat niet op orde is mag niet beschikt worden.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Niet van toepassing.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Er is sprake van een hogere uitgave van € 40.000.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Niet van toepassing.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Niet van toepassing.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	Eenmalig € 40.000 over 2021 en € 30.000 vanaf 2022 structureel.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Niet van toepassing.

Financiële mutatie nr. 8 : Druk -en printwerk wet WOZ	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	De kosten voor druk- en printwerk, alsmede de verzending daarvan, vallen hoger uit.
Wat zijn de oorzaken?	Enerzijds de gestegen druk- en verzendkosten. Anderzijds de keuze om voor het eerst te gaan werken met een voormelding
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Ja. Het versturen van aanslagen is een wettelijke taak. Het versturen van een voormelding is gewenst vanuit de door de Waarderingskamer geformuleerde "Waarderingsinstructie" in het kader van Communicatie.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Niet van toepassing.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Er is sprake van een toename van de uitgaven van € 25.000.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Niet van toepassing.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Niet van toepassing.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	Er ontstaat een structureel tekort van € 25.000 vanaf 2021.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Niet van toepassing.

Financiële mutatie nr. 9 : Lagere inkomsten hondenbelasting	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	De inkomsten voor de hondenbelasting liggen op basis van de werkelijke inkomsten over 2021 € 32.000 lager dan begroot.
Wat zijn de oorzaken?	De werkelijke inkomsten lopen al een aantal jaren achter bij de begroting.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Niet van toepassing.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Niet van toepassing.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Er ontstaat op de inkomsten voor de hondenbelasting in 2021 een nadeel van € 32.000.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Niet van toepassing.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Niet van toepassing.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	We komen per saldo € 32.000 tekort in 2021.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Door de afschaffing van de hondenbelasting met ingang van 2022 zullen de plannen rondom een meer actieve hondencontrole niet worden uitgevoerd. Binnen de bedrijfsvoering staat hier een budget voor van € 11.000 wat daarmee tevens kan komen te vervallen.

Financiële mutatie nr. 10 : Aanschaf voertuig sportvelden	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Door het intrekken van het krediet in 2021 en weer beschikbaar stellen in 2022 is de verwachting dat we de BTW wel terug kunnen krijgen, maar dan in 2021 in plaats van 2022. Het gaat om een investering van € 70.000 ex BTW.
Wat zijn de oorzaken?	Voor de aanschaf van een voertuig voor de sportvelden dient een aanbestedings-procedure te worden doorlopen, waarna er nog een levertijd is voordat het voertuig kan worden geleverd. De inschatting is nu dat de aanschaf van het voertuig niet meer in 2021 zal worden gerealiseerd. Omdat het een voertuig is wat valt onder de SPUK (Specifieke Uitkering Stimulering Sport), kan de BTW niet in 2021 worden gedeclareerd. Indien het krediet in 2021 wordt ingetrokken en in 2022 weer beschikbaar wordt gesteld kan dit wel.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Niet van toepassing.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Niet van toepassing.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	De inschatting is dat dit niet leidt tot financiële consequenties. Het krediet van € 70.000 wordt in 2021 ingetrokken en in 2022 opnieuw beschikbaar gesteld.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Niet van toepassing.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Niet van toepassing.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	Niet van toepassing.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Niet van toepassing.

Financiële mutatie nr. 11: Hogere inkomsten toeristenbelasting	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Er ontstaat een eenmalig voordeel van € 100.000 in 2021.
Wat zijn de oorzaken?	Over 2020 zijn we er van uit gegaan dat de werkelijke inkomsten €600.000 zullen bedragen. Inmiddels is duidelijk dat de werkelijke inkomsten over 2020 € 650.000 zullen bedragen. We gaan er van uit dat de inkomsten over 2021 op hetzelfde niveau zullen liggen. Dit is dan ook € 50.000 hoger dan wat er op dit moment in de begroting staat geraamd. Per saldo ontstaat er dus een voordeel in 2021 van € 100.000.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Niet van toepassing.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Niet van toepassing.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Er ontstaat een eenmalig voordeel in 2021 van € 100.000.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Niet van toepassing.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	N.v.t.

Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	Er ontstaat een eenmalig voordeel van € 100.000 in 2021.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	De inkomsten voor 2022 en 2023 (ten laste van de reserve) zijn bij de Perspectiefnota 2021-2025 naar beneden bijgesteld. Bij de Perspectiefnota van 2022 gaan we op nieuw kijken of deze prognose moet worden bijgesteld.

Financiële mutatie nr. 12 : Gevolgen niet of niet volledig realiseren investeringen	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	Het totale voordeel als gevolg van het niet of niet volledig realiseren van een aantal investeringen bedraagt in 2021 € 223.000.
Wat zijn de oorzaken?	De verwachting is dat een aantal projecten in 2021 niet of niet volledig tot afronding zullen komen zoals verwacht. Op het moment dat een investering nog niet geheel gereed is, of niet gebruikt kan worden waar het voor is bestemd, wordt nog niet begonnen met afschrijven.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Niet van toepassing.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Het gaat onder andere over projecten in Giethoorn, met name rondom parkeren, infrastructurele voorzieningen bij school Tuk, investeringen in duurzame gebouwen, niet volledig realiseren investeringen in bermen, niet volledig realiseren alle begrote uitgaven Steenwijk-West, herinrichting Molenstraat Sint Jansklooster.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Er ontstaat een eenmalig voordeel in 2021 van € 223.000.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Niet van toepassing.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	N.v.t.
Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	Er ontstaat een eenmalig voordeel van € 223.000.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	-

CORONA

Financiële mutatie nr. 1: Uitbreiding formatie VTH en ophoging van de legesinkomsten	
Wat is de aard en de omvang van de afwijking?	De aangeboden werkvoorraad van het team VTH is erg hoog. Deels door de florierende bouwsector, maar ook grotendeels door de extra vragen in coronatijd en de daarin toegenomen 'onverdraagzaamheid'. De kwaliteit daalt, de risico's nemen toe en de dienstverlening is onvoldoende. De extra aanvragen resulteren in hogere legesinkomsten. Een deel van deze leges kan worden ingezet voor het taakveld. Om het werk te kunnen doen en de dienstverlening weer op orde te krijgen wordt het volgende gevraagd: - Ondersteuning administratie voor 2,5 jaar, kosten ongeveer € 50.000 per jaar. - Trainee vergunningverlener voor 2,5 jaar, kosten ongeveer € 60.000 per jaar. - Trainee jurist voor 2,5 jaar, kosten ongeveer € 60.000 per jaar. - Inhuur toezichthouder tot inwerkingtreding Omgevingswet (waarschijnlijk een jaar), kosten ongeveer € 80.000 per jaar (misschien is hier ook een trainee voor te vinden). De totale kosten zijn daarmee zo'n € 250.000 per jaar. Hier tegenover staan de extra leges van ongeveer € 500.000 per jaar.
Wat zijn de oorzaken?	De toegenomen werkvoorraad op het werkgebied.
Is sprake van een wettelijke taak? Zo ja, welke?	Ja.
Wat zijn de gevolgen voor de realisatie van het bijbehorend doel?	Niet van toepassing.
Wat zijn de gevolgen voor de beschikbare middelen (personeel, financiën en faciliteiten)?	Er wordt in 2021 personeel ingehuurd (of aangenomen) voor een bedrag van € 125.000. De leges nemen in 2021 toe met een bedrag van € 250.000. In 2022 en 2023 wordt er personeel ingehuurd of aangenomen tot een bedrag ter hoogte van € 250.000 per jaar. De leges nemen toe met een bedrag van € 500.000 per jaar. Per saldo ontstaat er in het jaar 2021 een voordeel van € 125.000 en in de jaren 2022 en 2023 een voordeel van € 250.000 per jaar.
Welke maatregelen stellen we voor binnen het bestuursprogramma (bestaande budgetten)?	Zie hierboven.
Welk bedrag wordt daarmee bespaard?	Per saldo ontstaat er in het jaar 2021 een voordeel van € 125.000 en in de jaren 2022 en 2023 een voordeel van € 250.000 per jaar

Welk bedrag komen we per saldo tekort (indien sprake is van een financiële tegenvaller)?	Niet van toepassing.
Kan een beroep worden gedaan op een subsidie/regeling van het Rijk? Zo ja welke? En hoe is het bedrag aan geraamde inkomsten?	Nee.
Welke externe ontwikkelingen doen zich nog voor?	Geen.

7. Actualiteiten en kansen/uitdagingen met betrekking tot dit programma

Beleidsmatige en mogelijk financiële gevolgen van de Coronacrisis:

De Coronacrisis duurt voort. De financiële gevolgen voor de korte termijn hebben we redelijk goed in beeld. Het betreft dan voornamelijk eenmalige uitgaven bijvoorbeeld om er voor te zorgen dat medewerkers van de gemeente veilig hun werkzaamheden kunnen blijven verrichten. Of het gaat om het ondersteunen van maatschappelijke organisaties via bijvoorbeeld het Vitaliteitsfonds. Aan de inkomstenkant zien we bijvoorbeeld onze opbrengsten uit de toeristenbelasting dalen. Gelukkig staan hier in de meeste gevallen ook extra inkomsten tegenover via de compensatiepakketten van het Rijk. Wat de meerjarige financiële gevolgen van de crisis zijn, valt niet te voorspellen. Mochten we worden geconfronteerd met nieuwe financiële tegenvallers, dan kunnen we de Algemene Reserve vaste buffer aanspreken. Dat kan uiteraard alleen als tegenvallers een eenmalig karakter hebben.

Overige actualiteiten (i.r.t. het bestuursprogramma):

Ontwikkeling WOZ

- ▲ Het jaar 2021 staat in het teken van de optimalisatie van het WOZ-bestand. Enerzijds vanwege de wetwijziging per 1 januari 2022 waardoor taxatie op basis van inhoud verplicht omgezet moet worden naar taxatie op basis van oppervlakte. Alle woningen in de gemeente zijn gecontroleerd en van alle objecten is de gebruikersoppervlakte (GBO) bepaald. Anderzijds is er gekozen voor een nieuwe taxatiepartij per 7 januari 2021, namelijk 4Value. Dit omdat de taxaties en het uiteindelijke WOZ-bestand, die door een derde partij (Kondar) werden uitgevoerd en opgesteld, niet voldoende waren naar de mening van de toezichthouder, de Waarderingskamer. Het niet optimale WOZ- bestand leverde onze gemeente een twee-sterren waardering op. Uiteindelijk is gekozen voor een andere taxatiepartij. De impact van de overstap naar een andere taxatiepartij alsmede het resultaat van de transitie van inhoud naar GBO zal zich uiten in een kwalitatief hoogwaardig bestand voor belastingjaar 2022, naar waarde peildatum 01-01-2021. Tevens is de verwachting dat de gemeente in 2022 een driesterren waardering zal krijgen van de Waarderingskamer en is de ambitie om in de komende jaren verder door te groeien.

Nieuwe CAO gemeentepersoneel

- ▼ De huidige CAO Gemeenten loopt van 1 januari 2019 tot 1 januari 2021. Eén van de aanvullende bezuinigingen uit de Programmabegroting 2021-2024 is het niet ramen van looncompensatie in 2021. Dat betekent dat een CAO-verhoging voortvloeiend uit de lopende onderhandelingen binnen het aanwezige budget moet worden opgevangen, oftewel bezuinigd. Concreet betekent dit dat er taakstellend wordt bezuinigd op personele lasten omdat wij lokaal CAO-afspraken dienen uit te voeren. Hierdoor zullen effectief minder taken uitgevoerd kunnen worden. Op dit moment is nog geen zicht op wanneer een nieuwe CAO wordt afgesloten/inwerking treedt. Zolang er geen nieuwe CAO is afgesloten, kunnen we geen inschatting geven van de financiële gevolgen voor 2021. Deze CAO en eventueel hieraan gekoppelde thuiswerkvergoedingen toename van verlof kunnen het financiële beeld nog aanzienlijk beïnvloeden. Vooralsnog zijn deze niet vertaald in €. Dit omdat de bandbreedte wel eens gunstig, maar ook zeer ongunstig kan uitvallen.

Horizontaal Toezicht Belastingdienst:

- ▼ De Belastingdienst is een project gestart met als doel het Horizontaal Toezicht (HT) te onderzoeken en waar nodig door te ontwikkelen. Het project doorontwikkeling HT heeft geleid tot verbetervoorstellen voor zowel de individuele convenanten als convenanten met fiscale dienstverleners. De gemeente Steenwijkerland heeft in 2012 een individueel convenant HT afgesloten met de Belastingdienst. Ook voor ons geldt dat het convenant gemoderniseerd en aangescherpt zal worden en met een beperkte looptijd van 3 jaar.

Er zijn 6 criteria opgesteld waaraan grote ondernemingen moeten voldoen, willen zij een convenant sluiten. Binnen het HT verschuift de nadruk naar het gezamenlijk kunnen vaststellen dat door organisaties onder het handhavingsconvenant ingediende aangiften aanvaardbaar zijn. Daarbij hoort de verwachting dat een organisatie een fiscale self-assessment maakt en deelt met de Belastingdienst. Organisaties, zoals de gemeente Steenwijkerland, die nu onder de overgangsregeling van HT vallen, dienen uiterlijk eind 2022 aan de criteria te voldoen. Inmiddels is

een overleg gestart met de Belastingdienst om te komen tot een nieuw convenant. Daartoe is een 1^e concept Fiscaal beleidsplan opgesteld en besproken. De volgende stap is deze verder uit te werken en binnen de gemeente te behandelen. Ook zal een risicoanalyse worden opgesteld en eind 2021 worden besproken met de Belastingdienst.

Toeristenbelasting:

- ▼ Naar aanleiding van een Doelmatigheidsonderzoek Toeristenbelasting is het beleid rondom de oplegging en controle van de Toeristenbelasting kritisch bekeken en aangepast.

In de tweede helft van 2021 is er een traject gestart van controle op de ingediende gegevens van partijen die in aanmerking voor een aanslag en een controle op nieuwe partijen die nog geen aanslag ontvangen maar deze wel zouden moeten krijgen. Controles vinden plaats vanachter het bureau en op locaties. Tevens is geconstateerd dat het bestand voor de WOZ en de directe aanpak op de uitwerking van forensenbelasting en toeristenbelasting op dit moment nog niet optimaal is.

De controle op de recreatieobjecten is in het kader van de WOZ ook een verplichting vanuit de Waarderingskamer. Een ander punt van aandacht zijn de inkomsten uit toeristenbelasting door de invloed van corona.

De exacte invloed van corona op de overnachtingen en daardoor de inkomsten uit toeristenbelasting in de gemeente laat zich ook dit jaar lastig voorspellen. Tevens is het mogelijk dat door dalende inkomsten bij ondernemers, niet iedere ondernemer aan zijn verplichting van het betalen van de gemeentelijke belastingen kan voldoen.

Problematiek No Cure. No Pay bureau's

- ▼ Veel burgers schakelen een no cure no pay bureau in om bezwaar te maken. Als een bezwaarschrift gegrond is, is de gemeente wettelijk verplicht om een proceskostenvergoeding aan deze bureaus te betalen. We zien het percentage van de bezwaarschriften waar nu cure no pay bureaus bij betrokken zijn stijgen. De wettelijke overstap in 2022 voor de waardering op basis van inhoud naar oppervlakte zal naar verwachting het aantal bezwaren landelijk doen stijgen. Met hogere kosten tot gevolg. In 2021 komen we € 120.000 tekort. Dit bedrag is in de PPN 2021-2025 als financiële mutatie opgenomen met daarbij de aankondiging dat we het tekort vanaf 2022 gaan verwerken in de tarieven. Dit betekent dat de kosten voor 'no cure, no pay' voortaan in de tarieven van alle inwoners van Steenwijkerland worden verwerkt. Voor 2022 willen we daarbij een uitzondering maken, omdat uw raad bij de behandeling van de PPN een amendement heeft aangenomen waardoor voor 2022 de '0-lijn' wordt toegepast. Het past dan niet om de kosten voor 'no cure, no pay' in dat jaar te verwerken in de OZB-tarieven. Vanaf 2023 zullen de kosten wel in de tarieven worden meegenomen.

Aanbesteding verzekeringen:

- ▼ Zoals vermeld bij de Perspectiefnota, lopen per 1 januari 2022 de wettelijke aansprakelijkheidsverzekering en verzekering voor goed werkgeverschap af. Momenteel loopt het proces dat moet leiden tot een aanbesteding. Deze nieuwe aanbesteding kan leiden tot hogere premies. Daarnaast wordt gekeken naar nieuwe waardes als gevolg van de hertaxatie ten aanzien van brand- en stormverzekering. Eventuele gevolgen hiervan zullen in een later stadium bekend worden.

De realisatie per integraal programma

Per integraal programma wordt een beeld gegeven van de voortgang van de doelen en beoogde resultaten uit de Programmabegroting 2020-2023.

DBT

Duurzaam en Be-Leefbaar Toerisme (DBT)	Prognoses: ● = op koers ■ = specifieke aandacht vereist ▲ = er zijn problemen X = geen gegevens bekend
---	---

1. Stand van zaken

Speerpunt 1	Uitvoering geven aan Regiodeal Regio Zwolle
Prognose najaar	●
Toelichting	Ten aanzien van Smart Mobility & Hospitality is de afgelopen periode een strakke basis gelegd om het project verder uit te werken. In het najaar van 2021 ligt de nadruk op het fysiek ontwikkelen van de ontvangstlocaties middels o.a. elektronische bebording en andere smart toepassingen, het meten van huidige bezoekersstromen, het opleveren van de eerste versie van de gebiedsapp, het introduceren van de eerste vormen van slimme mobiliteit en het aanhaken van ondernemers en andere partijen middels congressen en symposia. Voor de realisatie van het European Wetland Center is Staatsbosbeheer in samenwerking met ondernemers verantwoordelijk. Aangezien dit proces niet snel werd opgepakt is hierover met de directie van Staatsbosbeheer gesproken. We verwachten nu dat partijen nog dit jaar tot een aantrekkelijke businesscase komen, zodat in de tweede helft van 2022 met de realisatie begonnen kan worden.

Speerpunt 2	Samen met de partners uitvoering geven aan de toeristisch-recreatieve visie 'Perspectief Bestemming Weerribben-Wieden 2025'
Prognose najaar	●
Toelichting	In de toeristische visie zijn een aantal speerpunten opgenomen: 1. Op de kaart als duurzame erfgoedbestemming die waardevolle bezoekers trekt. 2. Weerribben-Wieden overal, jaarrond en meerdaags aantrekkelijk 3. Bezoekers slim en duurzaam door Weerribben-Wieden geleiden 4. Lusten en lasten in balans 5. Samen aan de slag 6. Meten is weten Deze speerpunten zijn onze leidraad bij de realisering van de toeristische projecten die op worden gepakt in het programma DBT en onze inbreng bij de besprekingen in de Stichting Weerribben-Wieden. Een voorbeeld is het Regiodeal project Intercitystation Steenwijk. Het gebied wordt nauw betrokken bij onze plannen. Het station wordt een belangrijke poort van de regio van waaruit bezoekers slim en duurzaam door het gebied worden geleid. Hierbij wordt data verzameld en die data wordt gebruikt om onze gasten te spreiden over de regio. Op deze wijze trachten we de balans tussen economie, leefbaarheid en natuur & landschap te verbeteren. Door ons gebied neer te zetten als duurzame erfgoedbestemming met goede vervoersmogelijkheden

	worden waardevolle bezoekers getrokken en worden de mogelijkheden geschapen voor meerdaags verblijf.
--	--

Speerpunt 3	Samen met de partners uitvoering geven aan de 'Toekomstvisie Giethoorn'
Prognose najaar	●
Toelichting	De eerste fase van de reconstructie van de paden is conform planning gerealiseerd. De tweede fase zal voor het toeristenseizoen 2022 gereed zijn. We doen ons uiterste best de loswal aan de Kerkweg in bedrijf te kunnen houden waarbij de overlast voor omwonenden zo beperkt mogelijk wordt gehouden. De Raad van State heeft STAB opdracht verstrekt om te adviseren over de problematiek met betrekking tot de loswal. Begin 2022 wordt een uitspraak van de Raad van State verwacht. Met de stichting De Gieterse Koornmeule is een intentieovereenkomst voor een reconstructie van de molen aan de Kerkweg. De stichting gaat dit najaar op zoek naar aanvullende financiering om behalve het herstel van de wieken de molen ook weer functioneel te kunnen gaan gebruiken. Er zijn nadere afspraken gemaakt om de komende periode samen met bewoners en ondernemers uit Giethoorn ideeën te ontwikkelen voor een nieuwe invulling van de Gieterse Polder. De afgelopen periode is veel aandacht geweest voor het stimuleren van duurzame ambachten. Een subsidieregeling voor het bouwen van duurzame houten punters is geïntroduceerd. Deze regeling geldt 5 jaar en is succesvol. Met onze ondersteuning is het merk Wiedenvis tot stand gekomen. Het komend halfjaar zal de aandacht voor duurzame ambachten zich vooral toespitsen op de promotie van riet.

2. Actualiteiten en kansen/uitdagingen met betrekking tot het programma DBT

Beleidsmatige en mogelijk financiële gevolgen van de Coronacrisis:

De Coronacrisis heeft geen beleidsmatige of financiële gevolgen voor de realisering van de projecten in het kader van DBT.

Overige actualiteiten (i.r.t. het programma):

Het programma Duurzaam (Be)leefbaar Toerisme valt onder het bestuursprogramma Werk aan de Winkel. Verwezen wordt naar de teksten die hiervoor zijn aangeleverd.

Omgevingswet

Omgevingswet	Prognoses: ● = op koers ■ = specifieke aandacht vereist ▲ = er zijn problemen X = geen gegevens bekend
---------------------	---

1. Stand van zaken

Speerpunt 1	Omgevingsvisie
Prognose najaar	●
Relatie met de bestuursprogramma's	<u>Inwoner op 1 & Werk aan de winkel</u> Met het opstellen van de omgevingsvisie dragen we bij aan het scheppen van duidelijkheid over het toekomstbeeld van onze gemeente, onder andere voor inwoners en ondernemers.
Toelichting	Er is een goed beeld van bouwstenen voor actualisatie van de omgevingsvisie. Op basis daarvan zijn klaar voor gesprekken over de doorontwikkeling naar een nieuwe visie.

Speerpunt 2	Omgevingsplan
Prognose najaar	●
Relatie met de bestuursprogramma's	<u>Inwoner op 1 & Werk aan de winkel</u> Met het opstellen van het omgevingsplan dragen we bij aan het scheppen van duidelijkheid voor inwoners en ondernemers. Daarnaast dient er een sneller proces voor het opzetten van initiatieven te komen.
Toelichting	Met het aantreden van een nieuwe vaste jurist Omgevingsplan zijn de werkzaamheden goed belegd en hebben we zicht op het vervolg wat we samen met team RO en VTH vorm geven.

Speerpunt 3	Dienstverlening
Prognose najaar	●
Relatie met de bestuursprogramma's	<u>Inwoner op 1 & Werk aan de winkel</u> Vanuit beide programma's is het van belang dat de initiatiefnemer zich welkom voelt, dat er integraal naar zijn/haar aanvraag gekeken wordt en gehandeld wordt vanuit de ja, mits-houding. Allemaal zaken die passen bij (de geest van) de Omgevingswet. Specifiek is er relatie met Werk aan de Winkel als het gaat om de ambities met betrekking tot het mkb binnen onze gemeente. Snellere dienstverlening, meer op maat voor de initiatieven die ontplooid worden, daar heeft het mkb baat bij.
Toelichting	Nu de bezetting in het programma en grotendeels ook binnen de lijnorganisatie weer op peil is kunnen we aan de slag met het praktisch toepassen van de serviceformules op de processen rondom vergunningverlening. We zijn hierin wel afhankelijk van het rijk en onze ketenpartners voor het toeleveren van de benodigde informatie.

Speerpunt 4	Informatievoorziening
Prognose najaar	●
Relatie met de bestuursprogramma's	De aanschaf van de software is een landelijk vereiste en heeft geen relatie met de bestuursprogramma's.
Toelichting	Onze gemeente heeft voor alle aansluitingen die moeten worden geleverd een overeenkomst met een leverancier. De komende tijd

	werken we aan het 'live' gaan van de laatste aansluiting en leren het werken met de software.
--	---

Speerpunt 5	Participatie
Prognose najaar	●
Relatie met de bestuursprogramma's	<u>Inwoner op 1 & Werk aan de winkel</u> Met het opstellen van het participatiebeleid dragen we bij aan het scheppen van duidelijkheid voor inwoners en ondernemers.
Toelichting	Indien de visie op (inwoners)participatie 28 september 2021 wordt vastgesteld door de gemeenteraad kunnen we werken aan het vormgeven van participatie binnen initiatieven van de gemeente en van haar inwoners en ondernemers. Naast het vormgeven van de participatie wordt er gewerkt aan een praktische gereedschapskist. Deze gereedschapskist wordt gevuld met concrete handreikingen die het voor initiatiefnemers gemakkelijker maken om het participatieproces in te richten. Maar ook om het belang om te participeren onder de aandacht te brengen.

2. Actualiteiten en kansen/uitdagingen met betrekking tot het programma Omgevingswet

Beleidsmatige en mogelijk financiële gevolgen van de coronacrisis:

Omdat corona geen invloed heeft op de inwerkingtreding van de wet, kunnen we hierover niets melden.

Overige actualiteiten (i.r.t. het programma):

Kansen:

- ▲ Met een mogelijk einde aan de restrictieve maatregelen rondom corona kunnen we in het laatste jaar voor inwerkingtreding fysiek bij elkaar komen om samen te werken. Hierbij denken we bijvoorbeeld aan informatieavonden en trainingen.
- ▲ De eisen die de omgevingswet aan ons als gemeente stelt op het gebied van participatie, sluiten goed aan bij waar onze samenleving om vraagt en bij de ambities van het college. Hiermee kan het programma als vliegwiel werken op dit gebied.
- ▲ Nu de inwerkingtreding van de omgevingswet dichterbij komt gaan we inzetten op scholing voor de gehele organisatie. Hier liggen veel kansen om te koppelen met scholingswensen die er al liggen binnen de teams.
- ▲ Voor onze inwoners en ondernemers de dienstverlening organiseren dat deze aansluit bij hun vraag. Ze weten wat ze van ons mogen verwachten. Wat snel kan, doen we snel. We denken mee en zijn duidelijk.
- ▲ Onze informatie toegankelijk maken voor iedereen. Dat betekent dat onze inwoners en ondernemers over dezelfde informatie kunnen beschikken als wij. Hebben zij een vraag gesteld, dan krijgen ze digitaal inzicht in de voortgang ervan. Natuurlijk houden we daarbij wél rekening met ieders privacy. Zijn meerdere overheden betrokken? Dan vragen we onze inwoners en ondernemers niet steeds om dezelfde informatie.
- ▲ Aan onze inwoners en ondernemers laten merken dat er één gemeentelijke organisatie is. Het maakt niet uit bij wie ze binnenkomen. Er zijn geen barrières tussen de verschillende teams en er wordt goed samengewerkt.
- ▲ Onze inwoners en ondernemers laten ervaren dat hun vraag centraal staat. Ze laten merken dat medewerkers met hen meedenken en proberen om samen tot een oplossing te komen.

Uitdagingen:

- ▼ In een aantal sporen, bijvoorbeeld dienstverlening en informatievoorziening, zit een sterke afhankelijkheid van het rijk. Van daaruit moet er geleverd worden voordat de werkzaamheden in de gemeente verder opgepakt kunnen worden.
- ▼ Het nieuwe uitstel werpt de vraag op wanneer de Omgevingswet nou echt van kracht wordt. Deze onzekerheid haalt de energie uit het proces.

3. Budgetaanpassingen najaarsnota 2021

3.1 Budgetafwijkingen najaarsnota 2021

Programma	Investering	Exploitatie			
		2021	2022	2023	2024
Inwoner op 1					
Benchmark formatieomvang		-25.000			
Motie verlichting kerktoren Blokzijl		-3.000			
Verkiezingen		-25.000			
Leges huwelijken		-20.000			
Kadaster		-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Duurzaam					
De Meenthe		-70.000			
Werk aan de Winkel					
Infrastructuur Onnakerk		-20.000			
Verkoop onroerende zaken		220.000			
Regiodeals btw korting		-233.864			
Regiodeals		233.864			
Samenredzaam					
Extra middelen jeugd (meicirculaire)		1.100.000			
WMO		100.000			
Storting in Reserve Sociaal Domein		-1.200.000			
Jeugdzorg 2022 2023		100.000	-800.000	-500.000	
Inzet reserve sociaal domein		-100.000	800.000	500.000	
Participatie wet		772.200	2.259.400	2.230.400	2.373.400
Ioaw / Ioaz		234.500	212.000	159.500	159.500
Verlaging Buig budget		-1.006.700	-2.471.400	-2.389.900	-2.532.900
Sociaal Domein		740.000	-95.000	-625.000	-700.000
Hersteloperatie toeslagenwet		-10.000			
Mijn Steenwijkerland					
Eikenprocessierups		-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
Herinrichting Kallenkote 2e fase	-165.000				
Herinrichting Kallenkote 2e fase	165.000				
Buitensport		-18.000			
Spuk btw Sport	70.000	-96.917	-97.000	-97.000	-97.000
Gladheidsbestrijding		-70.000			
Grond school Giethoorn	80.000		800	800	800
Kruising De Klosse	11.875	700	700	700	700
Openbare Ruimte school Giethoorn	-60.000	0	-33.063	-32.704	-32.380
Bepert basis naar Basis			32.084	22.004	17.491
Totaal	101.875	577.783	-216.479	-756.200	-835.389

Programma	Investering	Exploitatie			
		2021	2022	2023	2024
Transport	101.875	577.783	-216.479	-756.200	-835.389
Financiën en overhead					
Algemene uitkering 2021		1.440.000	1.171.000	722.000	327.000
Algemene uitkering 2020		73.000			
Kapitaallasten investeringen		223.000			
Onvoorziene lasten		-30.000	-30.000	-30.000	-30.000
OZB (PPN)		17.162	17.162	17.162	17.162
Rentelasten		60.000			
Dividend ROVA		-13.135	0	0	0
Wet WOZ / Druk - en printwerk WOZ		-65.000	-55.000	-55.000	-55.000
Hondenbelasting		-32.000	11.000	11.000	11.000
Toeristenbelasting		100.000			
Leges / formatie VTH		125.000	250.000	250.000	0
Totaal	101.875	2.475.810	1.147.683	158.962	-565.227

De structurele financiële effecten (exploitatie) voortvloeiende uit deze najaarsnota voor de jaren 2022-2025 zijn opgenomen als mutatie in de programmabegroting 2022- 2025.

3.2 Financieel beeld 2021 na verwerking najaarsnota

Het saldo van de begrotingsruimte komt tot uitdrukking in de programmabegroting 2021-2024. Dit is het startsaldo van de jaarschijf 2021 opgenomen in de Nota van aanbidding.

Onderstaande tabel geeft de huidige begrotingspositie weer.

Financieel beeld 2021:

x € 1.000

Omschrijving	2021
Saldo Meerjarenbegroting	15
PPN	-984
Begrotingssaldo na PPN 2021	-969
Omgevingsdienst IJsselland, raad 8-6-2021	-11
Najaarsnota 2021	2.476
Begrotingssaldo na NJN	1.495

4. Te nemen besluiten:

- De najaarsnota 2021 vast te stellen.
- Het krediet Kallenkote 2^e fase te verhogen voor zowel de uitgaven als de inkomsten met €165.000
- Het krediet voor aanschaf van een voertuig sport € 70.000 in 2021 in te trekken en weer op te nemen in de primitieve begroting 2022-2025
- Het krediet aankoop grond school Giethoorn te verlagen met € 80.000.
- Het krediet De Klosse te verlagen met € 11.875 (uitgaven € 40.000 en bijdrage Provincie Overijssel € 28.125)
- Het krediet openbare ruimte school Giethoorn te verhogen met € 60.000.
- Geen einddatum te verbinden aan de reserve Sociaal domein.